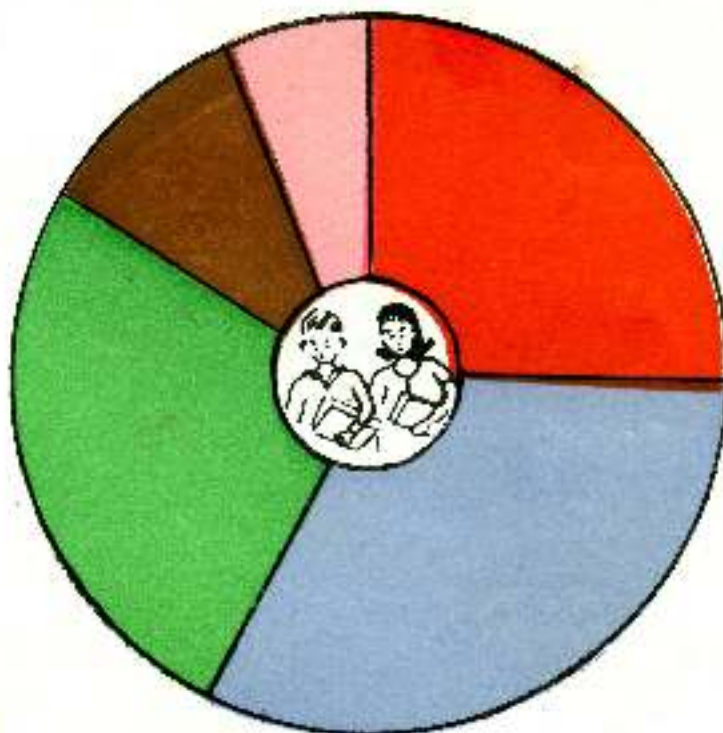

नेपालको शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन २०३६

श्री ५ को सरकार
शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय
योजना महाशाखा
जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखा

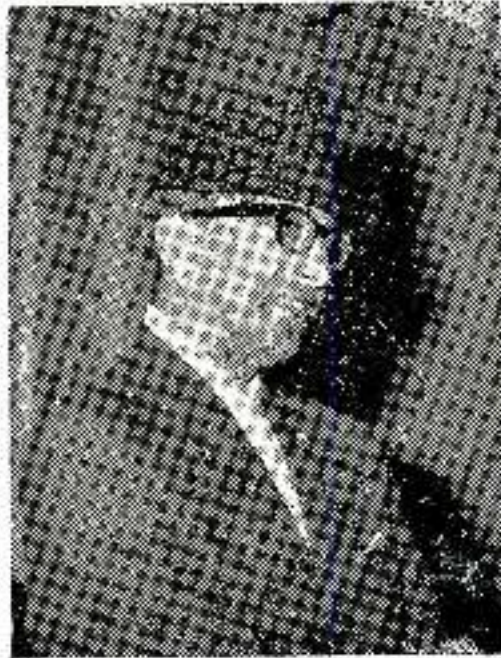
शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदन
२०३६

बी. ए. जो सरकार
शिक्षा तथा संस्कृति मंत्रालय
योजना मन्त्रालय
जनशक्ति तथा तथ्यांक शाखा

“संघी सताहीवेलि अशिक्षा र अज्ञानताको अन्धकारमा
समसिएका हाथी नेपालीहरुले शिक्षालाई नै विकासको
मूल ठानेका छौं।”

- श्री ५ बोरेन्द्र

"देशमा अहिले अनुशासन सहितको शिक्षाको अदरत छ । हाम्र
विद्यार्थीहरू नेपालका भावी निर्माता हुन र उनीहरूमा
अनुशासनको भाषना अहिले देखिनै लगाउन
आवश्यक छ ।"

- स्व. श्री ५ महेश्वर

दुई शब्द

श्री ५ को सरकार, शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय, योजना महासंस्था जनशक्ति तथा तथ्यांक शाखाले नेपाल अधिराज्यका ७५ जिल्लाका जिल्ला कार्यालय शिक्षा तथा एवं अन्य शिक्षा सम्बन्धि तथ्यांकहरू मार्फत खाद्य-भूख वैश्विक तथ्यांक संकलन गरेको प्रत्येक वर्ष प्रकाशित गर्ने आएको वैश्विक तथ्यांक प्रतिवेदनको क्रममा यो वैश्विक तथ्यांक प्रतिवेदन २०३६ प्रकाशित गरिएको छ ।

यस प्रतिवेदनमा नेपाल अधिराज्यका पनचतारै जिल्लाहरूमा भएको जिल्ला स्त विद्यालय, विद्यार्थी, शिक्षक संख्या आदिवारे संश्लेषणा प्रस्तुत गरिएको छ । यस प्रस्तुत प्रतिवेदन जिल्ला स्तमा काम गर्ने शिक्षक, प्रधानक, अनुसन्धानकर्ता एवं शिक्षा सम्बन्धि अधिकारी राख्ने महानुभावकहरूको लागि निर्देशनको रूपमा बन्ने कुरामा ग विवस्त छ ।

डा. ईश्वर अमाद उपाध्याय

सह - सचिव

योजना महासंस्था

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय

केदार महल

परिचय

श्री ५ को सरकार, शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय योजना महाशाखा, जनशक्ति तथा तथ्यांक शाखा के शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदनको तैयार विवरित करने के लिये पुस्तक प्रकाशित की जा रही कुछ विधि है। इसकी मायने यह आगामि समय तकवशा प्राथमिक शिक्षात्मक विवरणों को जोत संख्या एवं शैक्षिक तथ्यांक विवरण, एकेडेमिकल स्टैटिस्टिक ग्लेन्स (Educational Statistics at a Glance) नामक मासिकी अथवा शिक्षाको विविध तथ्यांक विवरणालय, विवेचनात्मक २ विद्यालयिक पुस्तक, पुस्तिकात्मक प्रकाशित की जा रही शिक्षाको विविध तथ्यांक विवरणालय समय समयक विविध शैक्षिक तथ्यांकको प्रयोगवासी अध्ययन तथा अनुसंधान कार्य के लिये की जाती है। इस शिक्षा विभाग मासिक २०२५ व २०२६ सालकी तुलना शैक्षिक तथाक प्रतिवेदन-रूपका जो संख्या सम्बन्धि कुनोकाई लिखित विवरणको प्रकाशित करके है। २०२६ सालकी शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदन प्रकाशनाक सम्बन्धित जो संख्या २०२६ को प्रारम्भिक प्रतिवेदनको आधारका प्राप्त जो संख्याकाई शिक्षा विवरण सम्बन्धित सम्बन्धि विवरण। जो शैक्षिक जो संख्या २०२६ को जो संख्याको लक्ष्य विवरण हालमात्र प्राप्त जो आरम्भिक जो २०२६ सालकी प्रतिवेदन यही संख्या विवरणको आधारका शिक्षात्मकी प्रस्तुत सम्बन्धि है। लक्ष्य प्रस्तुत २०२६ सालको जो संख्या विवरण जो शैक्षिक जो संख्या २०२६ को संख्या विवरणको आधारकी प्रस्तुत सम्बन्धि है। ए. ज. म. २०२६ को प्रारम्भिक प्रतिवेदन व संख्या विवरणको जो प्रतिफल जो आरम्भिक जो संख्या को प्रस्तुत प्रतिवेदनको प्रकाशित की जाती है।

अनुसंधान प्रतिवेदनका शिक्षा क्षेत्रका प्रगति तथा लक्ष्यको विविध विवरण तथा अन्य विकासकाल तक विकासकालको आधारका सम्बन्धि है। इसकी जो प्रतिवेदनका शिक्षाको आधारका लक्ष्यकाई प्रस्तुत की शिक्षात्मक तथा शैक्षिकी आधारकी प्रारम्भिक प्रगति तथ्यांक जो संख्या शिक्षा विवरण, शिक्षा अनुसंधानका लक्ष्यका अनुसंधानकाई तथा शिक्षा विवरणको लक्ष्य महासुभात्मकी शैक्षिकी प्रतिवेदनका संख्या पुन जाके जाता सम्बन्धि है।

जनशक्ति तथा तथ्यांक शाखा

योजना महाशाखा

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय

केदार मठ

विषय सूची

क्रम संख्या र विषय

पृष्ठ संख्या

१. उपरोक्त प्रारम्भिक तथ्याङ्क	१
२. वर्तमान शिक्षा विकास	३
३. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति	८
४. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय विवरण	१०
५. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति	१५
६. नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यार्थी विवरण	१७
७. नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	२२
८. नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	२७
९. नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा वर्तमान विवरण	३२
१०. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति	३८
११. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका विद्यार्थी प्रति विद्यालय	३९
१२. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक शिक्षक स्थिति	४३
१३. नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक शिक्षक विवरण	४७
१४. नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण	५३
१५. नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक शिक्षक विवरण	५९
१६. नेपाल अधिराज्यको महिला प्राथमिक शिक्षक विवरण	६५
१७. नेपाल अधिराज्यको महिला शिक्षक निम्न माध्यमिक विवरण	७१
१८. नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक तहका महिला शिक्षक विवरण	७७
१९. वार्षिक माध्यमिक शिक्षक वर्तमान विवरण	८३
२०. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थी भनी स्थिति	८७
२१. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भनी वर्तमान विवरण	९३
२२. प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम	९४
२३. विश्व अनुहार व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण	९६

२४. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण [४०० अंकको]	११७
२५. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण [२०० अंकको]	११४
२६. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण [१०० अंकको]	११३
२७. व्यावसायिक तथा संबन्धित शिक्षक [४०० अंकको]	११६
२८. व्यावसायिक तथा संबन्धित शिक्षक विवरण [२०० अंकको]	११२
२९. व्यावसायिक विषय विवरण	११८
३०. उच्च शिक्षा कक्षाको क्याम्पस तथा विद्यार्थी विवरण	११४
३१. विद्युत् विश्व विद्यालयको अन्तर्गत संघालित क्याम्पसहरू तथा निजीकरणमा संघालित क्याम्पसहरूको सूची	११५
३२. उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस अनुसार विद्यार्थी विवरण	११५
३३. छात्रवृत्ति विवरण	११३
३४. एम. एल. सी. परीक्षा विवरण	११५
३५. गाँधी योजना अन्तर्गत शिक्षाको विकास	११६
३६. शैक्षिक शिक्षा	११७
३७. विज्ञान माध्यमिक शिक्षा	११७
३८. माध्यमिक शिक्षा	११९
३९. नेपाल अधिराज्यकी क्षेत्र अनुसारको विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक विवरण	(क) १११
४०. उच्च शिक्षा	११२
४१. परिच्छेद	११३

उपयोगी शैक्षिक तथ्याँक २०३९

प्राथमिक स्तर

विद्यालय संख्या	१०,६१३
विद्यार्थी संख्या	१४,७४,६६८
छात्रा संख्या	४,१०,४३६
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	२७.८%
२०३८ जन गणनाको यथार्थ नतिजा अनुसार प्राथमिक उमेर (६-१०) वर्षको बालबालिकाको संख्या	१२१,७२,७६८
प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१०.६%
जम्मा प्राथमिक शिक्षक	३२,२४६
तात्कालीन प्राप्त शिक्षक	११,४२५
तात्कालीन प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	३३.७%

निम्न माध्यमिक

विद्यालय संख्या	२,६६४
विद्यार्थी संख्या	१,६८,७२३
छात्रा संख्या	४९,८०७
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	२९.५%
२०३८ जन गणनाको यथार्थ नतिजा अनुसार निम्न माध्यमिक उमेर (११-१२) वर्षको बालबालिकाको संख्या	७,०४,१३१
निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	२४.२%
प्राथमिक अनुसार जम्मा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१३.५%
जम्मा निम्न माध्यमिक शिक्षक	१०,८२०
तात्कालीन प्राप्त शिक्षक	४,४४६
तात्कालीन प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	४२.०%

माध्यमिक स्तर

विद्यालय संख्या	१,०३१
विद्यार्थी संख्या	१,७०,४०४
छात्रा संख्या	३३,१३१

जम्मा विद्यार्थीना छात्रा प्रतिशत	१९.४%
२०३८ जन्मजातीयो पक्षार्थी प्रतिशत अनुसार	
माध्यमिक स्तर (१३-१५) तर्फको बालबालिकाको संख्या	८,७९,९८५
माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१९.४%
निम्न माध्यमिक विद्यार्थी अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	८५.७%
जम्मा माध्यमिक शिक्षक	५,३३४
राज्यीय प्राप्ति शिक्षक	३,४१८
राज्यीय प्राप्ति शिक्षक प्रतिशत	६२.४%

अधिराज्यको जम्मा

विद्यालय संख्या	१४,६०७
विद्यार्थी संख्या	१८,४३,८२५
छात्रा संख्या	४,८६,३७७
छात्रा संख्या प्रतिशतमा	२६.४%
शिक्षक संख्या	४८,०१३
राज्यीय प्राप्ति शिक्षक	१९,४३२
राज्यीय प्राप्ति शिक्षक प्रतिशतमा	४०.२%
प्रति विद्यालय विद्यार्थी संख्या	१२४
शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	१:३७.८

उच्च शिक्षा स्तर

उच्च विद्यालय	१
जम्मा राज्यीय संस्थाहरू	१०
त्रि. वि. वि. बाट संभावित जम्मा क्याम्पस	९७
विभिन्न क्याम्पस अन्तर्गतको जम्मा विद्यार्थी	५२,०७०
जम्मा छात्रा	१०,८४८
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	२०.८%
जम्मा विद्यार्थीमा प्राविधिक विद्यार्थी प्रतिशत	२२.१%
जम्मा विद्यार्थीमा क्याम्पसमा विद्यार्थी प्रतिशत	३६.२%
जम्मा विद्यार्थीमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत	४०.७%
राज्यीय प्राप्ति अनुपातमा राज्य शिक्षा तर्फको विद्यार्थी प्रतिशत	३०.३%

(सन्दर्भ: उच्च शिक्षा स्तर तर्फको तथ्यांक विवरणमा निजी क्षेत्रका क्याम्पस बाहेक त्रि. वि. वि. बाट संभावित क्याम्पसहरूको संख्या मात्र समावेश गरिएको छ ।)

वर्तमान शिक्षा बिकास

नेपाल अधिराज्यको शिक्षा बिकास कम्मा चिगत लीन दशकना शिक्षाको संख्यात्मक बिकास तिर गतिमा भएको छ । विद्यालयहरूको संख्या बढेको छ । त्यस्तै विद्यार्थी एवं शिक्षकहरूको संख्यामा निकै वृद्धि भएको छ । अझ २०२० मा राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना लागू भएपछि शिक्षा बिकासको भर्ना कम गृह भएको छ । योजनाले शिक्षाको प्रत्येक तहको उदेश्य स्पष्ट्याइ दिएको छ । यस योजनाको सहकार उदेश्यहरूको निष्कारण गर्नुका साथै शिक्षाको अवसर बढी जनतालाई उपलब्ध गराउन प्रारंभिक सन्तुलनको दृष्टिकोणबाट शिक्षा सुविधाहरू सुलभ र सुदम बनाउन र बिकास कार्यहरूको जावायमूल जनशांति तथा र गर्नु रहेको छ । यस उदेश्य प्राप्तिको लागि प्रत्येक जिल्लामा घर विद्यालयहरू र शिक्षकहरूको आवश्यकता पर्नेछ । यस आवश्यकता अनुसार शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयबाट प्रत्येक वर्ष थप विद्यालयहरू र ताली सुतात्रिक थप शिक्षकहरू समेत सबै जिल्लाहरूको लागि व्यवस्था गर्ने काम भइ गएको छ ।

यसरी २०३० सालमा जम्मा विद्यालय संख्या १४,३३२ पुगेको थियो भने २०३६ सालमा १४,६०७ पुगेको छ । विद्यार्थी संख्या २०३० सालमा १०,०१,०६६ बाट २०३६ सालमा १०,४३,०२५ पुगेको छ । शिक्षक संख्या २०३० सालमा ४६,२०० पुगेको थियो भने २०३६ सालमा ४०,७१३ पुगेको छ । यसरी २०३० सालको दैनोमा २०३६ सालमा थप १७२ विद्यालय स्थापना भएको छ । थप १,४१,६२६ विद्यार्थी भर्ना भई थप २,४२५ शिक्षकहरू शिक्षण कार्यमा न'लग्न भएको देखिन्छ ।

२०३० साल र २०३६ साल (दुई वर्ष) मा विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्याको के करौ स्थिति रहेको छ । तालिका नं १ मा स्पष्ट देखाइएको छ ।

तालिका नं १

विद्यालय विद्यार्थी र शिक्षक संख्या

(क) विद्यालय संख्या

तह	विद्यालय संख्या		विद्यार्थी संख्या		शिक्षक संख्या	
	२०३०	२०३६	२०३०	२०३६	२०३०	२०३६
प्राथमिक	१०,६२०	१०,९९२	१,३०,००१	१४,०४,६६०	२६,९३४	२०,२५६
निम्न माध्यमिक	२,७०६	२,६१४	१,६६,३६४	१,६०,७३३	१२,९४५	१०,०२०
माध्यमिक	६१०	१,०३३	१,४४,३३१	१,७०,४००	४,६०६	४,६३४
जम्मा	१४,३३२	१४,६०७	१०,०१,०६६	१०,४३,०२५	४६,२००	४०,७१३

माथि प्रस्तुत तालिका नं. १ मा २०३८ साल र २०३९ साल जम्मा २ वर्षको मात्र विद्यालय विद्यार्थी र शिक्षक संख्याको विवरण दिइएको छ । यही २०३८ सालमा नै शिक्षा संरक्षण अन्तर्गत प्राथमिक-जार्ड १ देखि ५ कक्षा, निम्न माध्यमिक तह ६ र ७ तथा माध्यमिक तहलाई ८ देखि १० सम्म गरी ३ तहमा विभाजन गरिएको छ । प्राथमिक तहको उमेर ६ देखि १०, निम्न माध्यमिक तह ३ र ७ कक्षा सम्म पर्ने विद्यार्थीको उमेर ११ र १२, त्यस्तै माध्यमिक तहको विद्यार्थीको उमेर १३ देखि १५ सम्म लिइएको छ ।

यही २०३८ सालमा नै राष्ट्रिय जन गणनाको आधारमा प्रकाशित दशार्ध जन संख्या पनि उपलब्ध हुन आएकोले जन संख्या र विद्यार्थीहरूको तुलनात्मक तवरबाट प्रस्तुत गर्ने सकिने भएकोले पनि यस पटकको यो तालिका तथ्यांक प्रतिवर्धतमा जन संख्यालाई विचार गर्दा २०३८ सालको राष्ट्रिय जन गणना अनुसार नेपाल अधिराज्यको कुल जनसंख्या १,१०,२२,८३९ पुगेर त्यस मध्ये नर ७६,२५,३३६ र नारी ७३,२७,५०३ भएको पाइयो, जो जन संख्या मध्ये प्राथमिक वाञ्छानामा पर्न जाने उमेरका ६ देखि १० वर्षको संख्या त्यस्तै निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालयमा पढ्न जाने उमेरका जम्मा ११:१२ वर्ष र १३ देखि १५ वर्षका केटाकेटीहरूको संख्या वतप्रकार भएको पाइयो ।

२०३८ साल

उमेर वर्ष	कुल संख्या	केटा मात्रको संख्या	नारी मात्रको संख्या	सैशियन
६ देखि १० वर्ष	२१,१६,४६६	१०,६१,५४६	१०,५४,९२०	
११ देखि १२ वर्ष	६,८५,८८६	३,७१,१२०	३,१४,७६६	
१३ देखि १५ वर्ष	८,२७,१८४	४,५७,६३०	३,६९,५५४	
६ देखि १५ वर्षको जम्मा	३६,३९,५३६	१८,९०,२९६	१७,४९,२४०	

माथि प्रस्तुत २०३८ सालको जन संख्या प्रति वर्ष २.६६ प्रतिशतको वृद्धि परेले हितकार गर्दा २०३९ सालमा आएर अधिराज्यको कुल जनसंख्या १,१४,५६,४४५ पुगेर त्यस मध्ये नर- ७६,००,०३२ र नारी ७५,२२,४१४ पुगी ६ देखि १०, ११ देखि १२ र १३ देखि १५ वर्षको जनसंख्या यस प्रकार भएको पाइन्छ ।

दृष्टव्यः राष्ट्रिय जनगणनाको आरम्भिक तथ्यांक अनुसार नेपाल अधिराज्यको कुल जनसंख्या १,१०,२०,४५१ र त्यसमध्ये नर ७५,६६,०४६ र नारी ७४,२९,४०५ बियो ।

२०३६ साल

उमेर वर्ग	कुल संख्या	केटा मालको संख्या	केटी मालको संख्या	कैफियत
६ देखि १० वर्ष	२१,७२,७६८	११,९०,४८१	१०,४२,९१७	
११ देखि १२ वर्ष	७,०४,१३१	३,८०,६६६	३,६३,१३२	
१३ देखि १४ वर्ष	८,७६,६८४	४,७०,१११	४,०६,८७४	
६ देखि १४ वर्षको जम्मा	३७,५३,६८३	१९,७१,२५८	१८,१२,९२३	

हाल शिक्षा विकासको रूपमा अनुसार २०३८ र ३०३६ साल जम्मा २ वर्षको ६ देखि १४ वर्ष उमेरको जनसंख्या र १ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या तुलना गरेर पनि हेर्न सकिन्छ । तालिका नं. २ मा यो तुलना प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं २ कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत

साल	६देखि १४ वर्षको वर्गको जनसंख्या	१ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या	कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	कैफियत
२०३८	३६,४६,४६६	१७,०१,८६५	४६.४	२०३८ सालको
२०१६	३०,५६,६१४	१८,४३,८६४	४६.१	यथार्थ तथ्याङ्क विवरणको आधारमा

तालिका नं. २ अध्ययन गर्दा १ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्यामा राम्रो वृद्धि महराईको पाइन्छ । २०३६ सालमा ६ देखि १४ वर्ष उमेरको कुल ३.६६ प्रतिशतका दरले जन संख्या वृद्धि भए अनुसार पनि १ देखि १० कक्षाको कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतमा गत वर्षको दाँचोमा २.६ प्रतिशतले वृद्धि भएको पाइन्छ ।

६ देखि १४ वर्ष उमेरको जनसंख्यामा १ देखि १० कक्षा अर्थात् तिनै तहका विद्यार्थी मसावेण भएको हुन्छ । अब माध्यमिक, निम्न माध्यमिक एवं प्राथमिक छुट्टा छुट्टै छात्र छात्राहरूको के कस्तो स्थिति रहेको छ देखाउन सकिन्छ ।

प्राथमिक शिक्षा

नेपालमा प्राथमिक शिक्षाको अवधि गत वर्ष २०३८ साल देखि अधिराज्यभर नै ५ वर्षको गरिएको छ र यसको उद्देश्य विद्यार्थीहरूलाई लेखन पढ्न र गणितको आधारभूत ज्ञान दिनुको साथै राष्ट्र र राष्ट्रियता प्रतिको भावना विकास गर्नु रहेको छ । एवं साधारण जनतालाई सपेक्ष न्यूनतम शिक्षाको अवसर दिन र साक्षरता प्रतिशत वृद्धि गर्नेको निमित्त प्राथमिक शिक्षाको प्रचार निकै आवश्यक महसूस

गरिएको छ । २०३२ मा प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क घोषणा गरिए पछि प्राथमिक विद्यार्थी संख्यामा वल्लेखलीय वृद्धि भएको पाइन्छ । यस तालिका ३ मा विद्यार्थीहरूको प्राथमिक भर्ना प्रतिशत देखाइएको छ ।

तालिका नं ३

प्राथमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि

साल	जम्मा	छात्रा	छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक भर्ना प्रतिशत
२०३०	१३,००,००१	३,०३,०३३	२३.३	२५.४
२०३३	१४,०४,२३०	४,१०,४३३	२९.०	३३.०

सारिका नं. ३ मा प्रस्तुत तथ्यांक अनुसार २०३० को दशकोमा २०३३ सालमा जम्मा छात्राको भर्ना प्रतिशत एवं प्राथमिक भर्ना प्रतिशत पनि क्रमशः बढ्दै गएको पाइन्छ ।

निम्न माध्यमिक शिक्षा

देशभरि र शक्यपछि सिक्दाई, रोजेर निर्माण भए र पूर्व व्यावसायिक शिक्षा प्राप्त भए जसको सङ्ख्या २०३० साल जम्मा ४ देखि ७ को निम्न माध्यमिक शिक्षाको व्यवस्था गरिएकोमा २०३० साल देखि निम्न माध्यमिक २ र ७ गरि जम्मा २ कक्षा मात्र राखेर व्यवस्था भएको छ र २०३० र २०३३ सालको निम्न माध्यमिक तहको विद्यार्थी संख्या सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ४ मा दिइएको छ ।

तालिका नं ४

निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या

साल	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या		छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक विद्यार्थीको अनु- पातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत
	जम्मा	छात्रा		
२०३०	१,६३,५३४	३४,३३१	२०.३	१२.२
२०३३	१,६०,७२३	४२,०००	२६.१	१३.५

प्रस्तुत सारिका नं. ४ अवलोकन गर्दा २०३० सालको दशकोमा २०३३ सालमा जम्मा निम्न माध्यमिक स्तरको विद्यार्थी संख्या ३६,१२३ वृद्धि भइ छात्रा संख्यामा ८,६६९ बाढे हुनाले चार सय जनाले वृद्धि भएको पाइन्छ । यसरी निम्न माध्यमिक स्तरमा विद्यार्थी संख्या निरन्तर बढ्दै गइरहेको पाइन्छ ।

माध्यमिक शिक्षा

माध्यमिक शिक्षाको उर्द्वेय उत्पादनको र उपयोगी नागरिक तयार गर्नु रहेको छ । २०३० साल र २०३३ साल जम्मा २ वर्षीय माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्याको के रहती स्थिति रहेको छ सो तालिका नं. ५ मा दिइएको छ ।

तालिका नं ५

साल	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या		छात्राको प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत
	संख्या	छात्रा		
२०२८	१४४३३१	२७२२६	१८.९	८५.१
२०३९	१७०४०४	३२१६१	१९.४	८५.६

यस तालिका अनुसार माध्यमिक विद्यार्थी संख्या र माध्यमिक विद्यार्थीको छात्राको संख्या पनि क्रमशः बृद्धि भएको पाइन्छ। गत साल २०२८ भन्दा यस २०३९ सालमा सन्ध्या माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा २६,०७२ ले र छात्रा संख्यामा ५,९३५ ले बृद्धि भएको पाइन्छ।

उच्च शिक्षा

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना लागू भएपछि विकास आयोगनाहरू कार्यन्वयन गर्ने आवश्यक प्राविधिक अनुशक्ति तयार गर्ने उद्देश्य रहेको छ। यत्र उद्देश्य पूर्तिको लागि त्रिभुवन विश्व विद्यालयबाट विभिन्न अध्ययन संस्थानहरू स्थापना गरि विद्यार्थीहरूलाई अध्ययन गराउने व्यवस्था भएको छ। यो अध्ययन संस्थानहरूमध्ये एक प्राविधिक अध्ययन संस्थान छ भने अर्को व्यावसायिक अध्ययन संस्थान र तेस्रो साधारण अध्ययन संस्थान हो। साधारण अध्ययन संस्थान अन्तरगत मानविकी तथा समाज शास्त्र र संस्कृत विषय पर्दछ भने व्यावसायिक अध्ययन संस्थानमा शिक्षा शास्त्र, व्यवस्थापन र कानून पर्दछ र प्राविधिक अध्ययन संस्थान अन्तरगत विज्ञान तथा प्रविधि, इन्जिनियरिङ, कृषि, वन, विज्ञान र निकित्ता शास्त्र विषयहरू पर्दछन्। यस सल्लाह वि. वि. वि. बाट आर्थिक विकास तथा प्रशासन अनुसन्धान केन्द्र, नेपाल र एसियाली अ. के. व्यावहारिक विज्ञान तथा प्राविधि अ. के. तथा शिक्षा विकास अ. के. हरू स्वस्थित क्षेत्रहरूमा विशिष्ट अध्ययनको निमित्त स्थापना गर्ने काम पनि भएको छ।

दुसरी नेपालका उच्च शिक्षा तर्फ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्यामा पनि क्रमिक रूपले बृद्धि हुँदै गइरहेको पाइन्छ। वि. वि. वि. बाट प्राप्त तथ्यांक अनुसार त्रि. वि. वि. बाट संचालित विभिन्न ६० वटा क्याम्पसहरूमा अध्ययन गरिरहेका (नौजि क्षेत्रबाट संचालित क्याम्पसहरूको तथ्यांक उपलब्ध हुन सकेको छैन) विद्यार्थीहरूको कुल संख्या ५२,०७० पुगी त्यस मध्ये १२,०४० जना छात्राहरू भएको पाइन्छ। यस्तै तथ्यांक अनुसार कुल संख्या मध्ये प्राविधिक तर्फ १२,०३३ (२३.१ प्रतिशत) व्यावसायिक तर्फ १८,०६८ (३६.२ प्रतिशत) र साधारणमा २१,९६९ (४०.७ प्रतिशत) विद्यार्थीहरू अध्ययन गरिरहेको पाइन्छ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति

विद्यार्थी संख्या वृद्धि तथा जनसंख्या वृद्धिको आधारमा जनताको मागलाई क्याम्पस राखी सम्पूर्ण जनताले शिक्षा हासिल गर्न पाउन भन्नाको लागि जिल्लामा विद्यालय थप हुने जानु नितान्त आवश्यक छ । यसै आवश्यकताको महशुस गरी श्री १ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयले भिन्ना जिल्लामा विद्यालयहरू थप्दै गएको पनि छ । नेपाल अधिराज्य भित्र २०२८ सालमा संचालन भइ रहेका सम्पूर्ण प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरू क्रमशः १०,६२६, २,७६६ र ६१६ देखिएको छ भने २०३६ सालमा आएर यो संख्या क्रमशः १०,६१६, २२६४ र १०३१ भएको छ ।

२०३६ सालको तुलनामा २०३६ सालमा आएर प्राथमिक विद्यालय संख्या ६६४ हुनेको पाइन्छ भने निम्न माध्यमिक तर्फ १०६ वृद्धि भई माध्यमिक ११३ ले बढेको देखिन्छ ।

नेपाल अधिराज्यका जिल्लाहरूमा सबभन्दा धेरै प्राथमिक विद्यालय भएको जिल्ला कास्कीमा २५३ र सबभन्दा कम विद्यालय भएको जिल्ला मनाङ्गमा १६ प्राथमिक विद्यालय देखिन आएको छ ।

निम्न माध्यमिक विद्यालय र माध्यमिक विद्यालयहरूमा सबभन्दा बढी विद्यालय भएका काठमाडौंमा क्रमशः ६० र ५३ देखिन आएको छ र सबभन्दा कम विद्यालय भएको जिल्ला मनाङ्गमा क्रमशः ४ र १ देखिन आएको छ । नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरू विकास क्षेत्रको आधारमा क्षेत्र अनुसार विवरण तालिका नं. ७ मा दिइएको छ ।

तालिका नं ७ क्षेत्र अनुसार विद्यालय विवरण

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यालय			निम्न माध्यमिक विद्यालय			माध्यमिक विद्यालय		
	२०३८	२०३९	वृद्धि प्रतिशत	२०३८	२०३९	वृद्धि प्रतिशत	२०३८	२०३९	वृद्धि प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	२४३१	२४६९	१.५०	६५७	७२२	९.८९	२२८	२५४	१.४०
मध्यमाञ्चल	९८८९	९९९१	३.७८	७४६	७९१	६.०३	२५७	३०८	७.३१
पश्चिमाञ्चल	२६८४	२७१४	१.१९	७७४	८०१	३.४८	२४२	२८३	६.६४
मध्यपश्चिमाञ्चल	१३९२	१६२३	३.२०	३३९	३३९	०.१६	६५	१०६	१.४७
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०१	१०१४	४.४३	२७४	२६१	६.२०	६६	८०	१.२१
सकल अञ्चल	१०६२८	१०९१२	२.६७	२७८६	२९६४	६.३८	९१८	१०३१	२.३०

माथिको साङ्ख्यिकी बरतति हेर्दा क्षेत्र विकास क्षेत्रमा २०३८को साँकीमा २०३९ सालमा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालयको वृद्धि प्रतिशत भनेर स्पष्ट हुन आएको छ। तह अनुसार अखिल नेपाल विद्यालय विवरण विस्तृत रूपमा साङ्ख्यिकी त. १ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

**प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक विद्यालय विवरण
सारिणी नं १**

जिला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय साधारण व्यावसायिक संस्कृत	जम्मा		
वाग्भुज	१६३	४०	०	१	१	१०
पांचथर	१५७	२०	१०	१	—	११
हैलान	१००	४५	६	२	—	११
झापा	२११	६६	२६	३	—	२९
मेची अंचल	७३१	१७६	४३	७	१	६१
संबुवासा	१४२	६५	७	१	—	—
भोजपुर	१०६	५०	१३	२	१	१६
तेह्रथुम	१२३	३४	०	२	—	१०
धनकुटा	१५६	३९	—	१	—	६
मोरङ	२०३	५६	३९	२	—	४१
सुनसरी	१६२	६०	२४	३	१	२०
काशी अंचल	६६२	३०४	६६	११	२	११२
सोनभद्र	५६	२५	५	१	—	६
खीट्वा	१२०	४६	१२	१	—	११
बाँसखुंगा	११०	६३	६	१	—	१०
उदयपुर	११४	३०	०	१	—	९
सप्तरी	१५५	४९	२१	२	१	२४

जिल्हा	प्राथमिक विद्यालय	विभिन्न माध्यमिक		माध्यमिक विद्यालये		जम्मा
		विद्यालय	साधारण	व्यावसायिक	संस्कृत	
निरंदा	१७२	५५	१६	३	-	१९८
सगरमाथा जिल्हा	८७६	२३९	७१	९	१	८९७
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	२५६९	७२२	२२३	२७	४	२५४५
दोल्खा	११७	३०	६	१	-	७
नामेटा	१३४	३५	८	१	-	९
सिन्धुली	१४६	३५	११	१	-	१२
धनुषा	१४०	२८	२०	२	१	२१
महोत्तरी	१२८	५२	१३	३	१	१७
सर्लाही	१५३	५०	१४	२	-	१६
जनकपुर जिल्हा	८१८	२३०	७२	१०	२	८३४
सिन्धुपाल्कोट	१८२	३९	७	१	-	८
रसुवा	४०	८	२	-	-	२
नुवाकोट	१८६	३८	१३	१	-	१४
बागिङ्ग	१७६	४३	१०	१	-	१५
काभ्रेपलाञ्चोक	२३२	६५	१५	३	-	१८
भक्तपुर	८९	३२	९	२	-	११
काठमाडौं	२२०	९०	५०	६	-	१६६
ललितपुर	१४५	४८	२७	४	-	२९
बाराकोट जिल्हा	१,२७३	३६३	१३३	१८	-	१,५९७
सकवानपुर	१८३	३५	८	१	-	९
चितवन	२०२	४३	१९	३	१	२२
रौतहट	१४७	३३	१२	२	-	१४
बाघा	२१५	५२	१२	१	१	१४
पर्सा	१४३	३१	११	३	-	१५
नारायणी जिल्हा	९००	१९८	६२	९	४	७७३
मध्याञ्चल विकास क्षेत्र	२,९९१	७९१	२६७	३७	४	३,०९३

जिल्हा	प्राथमिक विद्यालय	मिशन माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक व्यावसायिक संस्कृत	जम्मा
गोरखा	२०२	३२	१२	२	२०
मनाङ्ग	१२	४	१	-	१
लमजुङ्ग	१६३	६३	१२	२	२४
कास्की	२५३	७७	३१	१	३६
तनहुँ	२९२	३४	२०	२	२९
स्याङ्जा	२४१	७५	२२	३	३६
गण्डकी अञ्चल	१,१३६	३३५	१११	१०	१२४
नवलपरासी	१६२	४६	१५	१	१६
पाल्पा	२३४	७६	२२	३	२७
गुल्मी	२२२	६३	१४	२	१६
अर्घाखाँची	१४६	४०	७	३	१३
रूपन्देही	१५२	४०	२१	२	२४
कापिलवस्तु	१४०	३५	१०	१	१६
लुम्बिनी अञ्चल	१,०६०	३१३	३०	१४	१११
भरतपुर	४४	१०	१	१	२
म्याग्दी	१२७	३०	६	१	१०
पर्वत	१५२	५२	२१	२	२३
बाजुरा	१६५	५३	११	१	१३
धवलागिरी अञ्चल	५१६	१५३	४२	५	५६
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२,०१४	६०१	२४३	३०	२८३
रुकुम	१२६	२६	४	१	६
रोल्पा	१५४	२४	६	१	७
मर्याप	१४६	२३	४	१	६
मधुवत	१४५	२०	७	१	६
बाजुरा	१४५	४४	१६	३	१९
राप्ती अञ्चल	७१६	१४४	३६	६	४०

विवरण	प्राथमिक विद्यालय	द्वितीय माध्यमिक विद्यालय	तृतीय माध्यमिक विद्यालय			समस्त
कुल	२८	१४	४	—	—	४
मुमु	१९	११	३	—	—	३
दोल्हा	६४	६	३	—	—	३
कालीकांत	६३	१६	६	—	—	६
कुल	७२	२०	४	१	—	५
कालीकांत अखिल	३२९	३३	२०	१	—	२१
आनंदपुरी	१२२	२१	४	१	—	५
ईलाहाबाद	१४०	२२	४	१	—	५
सुरेंद्र	१४६	३१	३	२	—	६
शक्ति	६५	३२	७	१	—	८
नविला	८३	३४	१०	१	—	११
कुली अखिल	२८३	१४९	३२	६	—	३८
समस्त प्राथमिक विद्यालय क्षेत्र	१,६२३	३४६	७१	१२	—	१०५
ब.पुरा	८३	२३	४	१	—	५
ब.सा.पुरा	१०७	४०	५	१	—	६
ब.उ.पुरा	१२८	४५	५	१	—	६
कोठी	११२	४०	७	१	—	८
दोल्हा	१३०	३८	१४	१	—	१५
कुली अखिल	२६७	१५६	३५	५	—	४०
बा.पुरा	१२७	२६	७	१	—	८
ब.उ.पुरा	१६०	४६	१५	२	१	१८
उ.पुरा	८५	३८	५	२	—	७
क.पुरा	७०	२९	६	१	—	८
समस्त प्राथमिक अखिल	४४०	१३५	३२	६	१	४०
समस्त प्राथमिक अखिल विद्यालय क्षेत्र	१,०१२	२०१	६८	११	१	८०
कुल प्राथमिक विद्यालय क्षेत्र	१,०६१२	२६६४	८६२	१२०	१६	१,०३१

**प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक
विद्यालयहरूको क्षेत्रिय आधारमा यस प्रकार भएको पाइन्छ**

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय साधारण व्यावसायिक संरचना			जम्मा
पूर्वाञ्चल	२२६६	७२२	२२३	२७	४	२५४
मध्यमाञ्चल	२६६१	७६१	२६७	३०	४	३०८
पश्चिमाञ्चल	२७१४	८०१	२४३	३०	१०	२८२
मध्य पश्चिमाञ्चल	१६२७	३४६	११	१५	-	१०६
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०१५	२६१	६८	११	१	८०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१०६१३	२६९१	८६२	१२०	१६	१०३१

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति

शिक्षाको क्षेत्रमा प्रतिवर्ष खर्चे हुने राष्ट्रिय धनको ठूलो राशीलाई राष्ट्रको सर्वाङ्गीण विकासको निमित्त आवश्यक दक्ष जनशक्ति शीत मान्ने लगानीको रूपमा उपयोग गर्ने सिद्धान्त अनुसृत लागू गरिएको राष्ट्रिय शिक्षा पढाईको योजना अखिराख्यको सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा लागू भएपछि विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या वृद्धिमा सुधार हुँदै आएको देखिन्छ । २०३६ सालमा आएर प्राथमिक विद्यार्थी संख्या १८,७४,६६८ पुगेको छ । यो संख्या गत वर्ष १३,८८,००१ थियो । यसको तुलनामा हालको प्राथमिक विद्यार्थी संख्या करिब ६.२५ प्रतिशतले वृद्धि भएको पाइन्छ । निम्न माध्यमिक तहमा १,६८,७२३ पुगेको छ । जुन गत वर्ष १,६६,५६४ थियो र माध्यमिक तहमा २०३८ सालको १,४४,३३१ घटि बढ्न गई १,७०,४०४ पुगेको देखिन्छ । यसरी निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा क्रमशः १०.२ र १८.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको पाइन्छ ।

देशमा शिक्षा विकासको निमित्त राष्ट्रिय स्तरमा पर्चा प्रतिशत बढाउन छात्रहरूको साथ साथै छात्राहरूको पर्चा संख्या पनि बढ्नु नितान्त आवश्यक छ । २०३६ सालको लक्ष्यक अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्या क्रमशः ४,१०,४७६ ४२,८०७ र ६३१३१ देखिएको छ । जुन शुद्ध विद्यार्थी संख्याको क्रमशः २०.८, २१.५ र १६.४ हुन आउँछ । गत वर्ष यी प्रतिशतहरू क्रमशः २६.६, २०.३ र १०.६ थिए । यी प्रतिशतलाई हेर्दा जता तथ्या वृद्धिको लागि निकै प्रयासको आवश्यकता पर्ने देखिन्छ । नेपाल अखिराख्यको पुस्तक र महिला जनसंख्या आँकिकति मात्र फरक भएर पनि पुरुष र महिला साक्षरता प्रतिशतमा अति अग्रमानता भएकोले यो वृद्धि दरलाई सन्तोष प्रद मान्न सकिनेछ ।

तालिका नं. ८ (क) मा २०३८ र २०३६ सालको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालय तहमा शैक्षिक अनुसार बसमा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत देखाइएको छ भने तालिका नं. ८ (ख) मा शैक्षिक अनुसार २०३८ र २०३६ को छात्रा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत देखाइएको छ ।

प्रस्तुत तथ्यांक अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा तह गरी सबभन्दा बढी विद्यार्थी हुने बागमती अञ्चलमा ६,८४,४६६ तहसम्म कम विद्यार्थी हुने कर्णाली अञ्चलमा १,६८,४०० देखिएको छ । छात्राहरूको संख्यामा पनि सर्वोच्च बढी हुने बागमती अञ्चलमा ८,४३,०५६ छ र सबभन्दा कम हुने कर्णाली अञ्चलमा २,४६,६ सको पाइन्छ ।

तालिका नं ८ (क)
क्षेत्र अनुसार जम्मा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यार्थी		संख्या वृद्धि प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी		संख्या वृद्धि प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी		संख्या वृद्धि प्रतिशत
	२०३८	२०३९		२०३८	२०३९		२०३८	२०३९	
पूर्वाञ्चल	३,२५,०८१	३७,२५७५	७.२	४३,४२२	४२,५०५	२२.२	४०,२११	४०,३०४	२३.२
मध्यमाञ्चल	४,२४,१४१	४,४६,६५७	३.१	४३,४५०	६२,६०१	१४.६	४५,५६६	६०,६०६	१२.४
पश्चिमाञ्चल	३,७३,६६३	३,६०,८५५	४.२	४२,०८६	४५,७५३	१३.८	२२,८६४	३८,८५२	१८.२
मध्यपश्चिमाञ्चल	१,४४,१३४	१,५७,४२३	८.५	१४,६६६	१७,३५२	१६.२	६,८४४	१३,०१०	२३.३
सुदूर पश्चिमाञ्चल	६१,६४२	१,०१,१८०	१०.४	११,६६०	१६,०२२	२३.४	७,१८९	८,५०५	१३.६
जम्मा	१३,८८,००१	१४,४४,६६८	६.२	१,६६,५२४	१,६८,७०६	१०.९	१,४४,२२१	१,७०,४०४	१८.१

तालिका नं ८ (ख)
क्षेत्र अनुसार छात्रा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक छात्रा		संख्या वृद्धि प्रतिशत	निम्न माध्यमिक छात्रा		संख्या वृद्धि प्रतिशत	माध्यमिक छात्रा		संख्या वृद्धि प्रतिशत
	२०३८	२०३९		२०३८	२०३९		२०३८	२०३९	
पूर्वाञ्चल	१,०६,२८६	१,१७,००४	१३.४	६,०६३	१३,१२०	२३.४	७,८५६	६,७४६	२४.१
मध्यमाञ्चल	१,१४,६४३	१,१,८६६४	२.६	१३,०६१	१४,०२३	१२.३	१२,११६	१३,४२४	११.३
पश्चिमाञ्चल	१,१४,७०१	१,२५,०६८	६.६	८,२०४	१०,८१०	३०.२	३,४३३	७,२१८	३६.३
मध्य पश्चिमाञ्चल	२७,६०१	३४,५२५	२६.६	२,१४८	२,६०६	२१.४	१,३०६	१,०५३	२१.८
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१२,४२२	१६,६६७	१५.७	२१०	३,०६५	१६.५	४२३	५,६६	४०.२
नेपाल अधिराज्य	३,७३,७३६	४,१०,४३६	९.८	३४,३५१	४३,८०७	२५.६	२७,२६६	३३,१३१	२१.४

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी तथा छात्रा प्रतिशतको विस्तृत विवरण सारिणी नं. ३ को (क) (ख) (ग) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं २ (ख)

जिल्ला	कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ६ देखि ७ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
बाग्लुङ्ग	६७७	२५४	३१५	१७३	१०९२	४२७
पाँचथर	६९३	१६०	६१४	११०	१७७७	३००
इलाम	१४६०	४४६	१२२६	४६३	२६६६	९१३
सिन्धुपाल्चोक	४३७०	१६६३	४७७२	१७३९	१११४२	३४०२
मैची अञ्चल	६७७०	२५५३	६७३०	२२१४	१७५००	५०६६
सुनसरी	१०२२	२०७	६१०	१६०	१६३२	३६७
मोरङ	१४२०	२५३	१२६७	३२६	२६७७	५६२
तेह्रथुम	६६३	१६५	६०६	१७६	१७०२	३७१
धनकुटा	६४६	१६५	६००	१४३	१७४९	३३६
मोरङ	४७४०	१३५३	३६५७	१११४	६४६७	२४६७
सुनसरी	३०५६	६२५	२५६२	७२२	४६३१	१६६७
कोशी अञ्चल	१२०८३	३११६	१०१०९	३३६४	२२१६६	५६१२
सुनसरी	५६०	१६६	४६४	६६	१०४४	२१७
खोटाङ	१३६१	५२१	१०४४	२१४	२६०५	४९५

जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा
जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा
बोवणदुर्गा	२४८	११६	६४८	२२३	१४६	१४६	२२३
उदयपूर	८१३	१०१	६३१	६३१	११६	११६	२२३
सिराहा	२७३३	३८३	६६४	२२३	१४६	१४६	२२३
सदाही	२३०५	२८०	२०६	२०६	१४६	१४६	२२३
सगरमाथा अंचल	८४४०	१३२८	१०६०	१०६०	१४६	१४६	२२३
गुर्जाल विकास क्षेत्र	२२३३३	६३३३	२६११२	२६११२	१४६	१४६	२२३
बोवण	७३३	३३	६३३	६३३	१४६	१४६	२२३
रायगड	७०४	४४	६३३	६३३	१४६	१४६	२२३
शिंदडुर्ग	८५४	१३३	७३३	७३३	१४६	१४६	२२३
पण्या	१४३३	४३३	१३३	१३३	१४६	१४६	२२३
महोदरी	१४३४	२३३	१३३	१३३	१४६	१४६	२२३
सर्गाही	१६८५	३३०	१३३	१३३	१४६	१४६	२२३
अजमेर अंचल	८३३३	१३३३	७०६०	७०६०	१४६	१४६	२२३
सिंधुपट्टी	८३३	३३	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३
रुवा	१०१	०	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३
बुलढोड	१०४०	२०६	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३
धाकिण	११३८	१३३	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३
कांठेकलांबीक	१०४३	३३३	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३
भक्तपुर	१६१३	४३३	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३
काठमांडी	८४३३	३४३३	७०६	७०६	१४६	१४६	२२३

निहाडा	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८	कक्षा ९	कक्षा १०	कक्षा ११	कक्षा १२
	सम्मा	छात्रा	जन्म	छात्रा	जन्म	छात्रा	जन्म
जन्मिपूर	५४६०	४२५	३०२२	४३०	५६५	३६५	३६५
बनारसी अखल	१४२५७	४२०६	१४१०५	३०२५	३१७१२	३१०२	३१०२
मकवानपुर	६०८५	२४४	७९२	१५२	१७००	४०६	४०६
चितवन	२२२२	२५७	२२०४	७५१	६०५७	१५१०	१५१०
रोल्पा	१४५७	१२६	१०००	१२०	२३०५	३४६	३४६
बाँदा	१६६७	२०६	१२२३	१६६	२५४०	२४५	२४५
पर्सा	१४८५	३२४	१३१०	२४३	२००१	४६०	४६०
बाँदा अखल	६६४६	२८४१	६०६७	१४२४	१४६६६	३३७४	३३७४
महागण्डक विकास कोष	३४४३३	६३४३	२०३६३	६३००	५६०५६	१००६६	१००६६
गोरखा	६१०४	७२४	६२४०	६५२	४२२४	४२४	४२४
मनाङ	४४	१०	१५	४	६५	४	४
लमजुङ	१०३३	४४४	१००४	४४५	६००६	६००६	६००६
काभ्रे	३३०३	१०६४	२७४२	२६४	३०२६	१०६६	१०६६
सप्तरी	१६६५	५३५	१४४६	४५०	६६५४	६६५४	६६५४
स्याङ्जा	२३६२	५१७	२३४६	४६०	३३४६	४६०	४६०
गण्डकी अखल	१२०५६	३३४६	०६६६	११७३	६०५६	३३०२	३३०२
नवलपरासी	१००६	३३०	१४४६	३५७	३३३३	३३३	३३३
पाँचथर	१६४६	४०४	१५०१	४२२	३०६६	३०६६	३०६६
सुनसरी	३०००	३५०	१५६०	३६०	३५६०	३५६	३५६

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं २ (ग)

जिल्ला	संस्था नं	संस्था २	कक्षा १०	कक्षा १०	संस्था न देखि १० सम्म
	संस्था	छात्रा	संस्था	छात्रा	संस्था
बागेश्वर	४२६	८६	४२८	७५	१२२६
	६००	८२	६२१	५४	१५६५
	८६१	२५३	६१५	८२	१८८६
	४८१४	६६३	२२४६	७६३	६८४६
मैती आरक्षण	६८०२	१५१५	२६१३	१०६५	१०७०
रंगुनासुभा	२७३	११४	२५१	७५	१०१२
	६०५	१४२	७२६	१२५	२२२५
	५५३	८६	५२०	८६	१५७२
	६७६	१०६	२०६	६१	१५६८
	३३८२	८५६	२६८७	७०८	८५८५
	२३४६	७१०	२१४६	६५५	६२५३
	८४३५	२०१५	७६६०	१७६१	२१४३७
सोबुद्धसु	२२२	३४	१७३	३१	५१४
सोबास	५२६	६६	५०६	६४	१२५५
ओझलसुभा	५६३	६५	३६३	४०	१२१०

पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.
1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014
1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028
1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042

पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.
1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058
1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072
1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086

पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.
1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102
1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116
1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130

पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.	पं.सं.	सं.सं.
1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146
1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160
1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174

विवरण	कक्षा ८	कक्षा ९	कक्षा १०	कक्षा ११	कक्षा १२	कुल
कुल	३१	२५	३	३	१५	७७
माथी	५२५	२०३	३१	३१	२५५	१०३६
पर्वत	११३८	६३१	६६	६६	५०५	२७११
बागड	७८६	६१	६१	११०	५०५	२०७३
मथ्यागिरी अक्षर	२३२३	२८०	२०१०	६४०	१४०५	११३३९
मथ्यागिरी विकास क्षेत्र	१५५६६	३११३	१२३६५	२५५१	१०१५६	४३८५१
कुल	३०५	२४	१०३	६	११५	५५३
रोड	१०२	१३	११३	०	५५	२८३
महाग	१०६	१०	१५५	१८	१५५	५४९
पट्टा	४०३	५८	३१५	५५	५५	१४७६
बाग	११५८	२४१	१००५	१८१	६५१	३२३६
बागडी अक्षर	२२०६	३५५	१०४८	२५५	१५१६	५९३६
कुल	४०	१	५८	—	३	१०२
शुद्ध	५०	—	३०	—	—	८०
दीर्घ	३१	३	३१	३	—	९८
कालीकोट	१५३	६८	६८	—	—	३९९
कुल	१४३	५५	१२०	३	६०	४८१
काली अक्षर	५६८	१५	२४०	६	३१६	११४५
कुल	१५७	१०	७६	१०	३०	२८३
दीर्घ	३०६	२०	५००	२०	२०	८०६

विवरण	रकमा न			रकमा र			रकमा न दोस्रो १० हप्ता		
	जम्मा	जाति	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जाति	जम्मा	जाति	जम्मा
कुल	७०९	१०१	५०८	५५	२५६	२५	१५५५	१५०	
बालि	२५५	२०१	५५५	१२७	२५५	११०	१५५६	५५५	
बालिका	६५०	६०	५९०	६९	२५६	२५	१५५५	१६०	
नेरो अ हल	२५५५	५५०	१५५१	३५५	१५५५	१६५	५५५५	२५५	
गल पवित्रात्मक विकास क्षेत्र	५०९२	५१०	४५८६	५५७	५६६६	५५६	१२०१०	१५५६	
बाबुरा	११२	५	१११	३	१२५	-	३५५	५	
बहाली	२५५	२	२५५	५	१५५	५	५५५	११	
बाछाम	६५५	५	६५०	२	१५६	१	६५२	११	
डोटी	२७५	२५	२५०	१६	१५५	११	६५१	५१	
कैलाली	५०५	१३३	६०७	१३३	६०१	७३	१५३५	३३५	
नेरो अ हल	१७३२	१६६	१५६६	१६५	१७३२	५६	५५०३	५५६	
बाबुरा	३५०	२३	३२१	५	१५१	१५	७५६	५१	
बैतडी	६५३	१५	६३८	७	३६५	१३	१५५५	३३	
डडेल्धुरा	३१५	७	३१८	३	२५५	-	७५३	६	
कञ्चनपुर	६०७	६७	५४०	५६	६०५	२७	१५५३	१५०	
मन्थली अ हल	१५५५	११०	१४४५	६६	१०६१	५५	५५०६	२५३	
गुडर पवित्रात्मक विकास क्षेत्र	३६१६	२७६	३३४०	३३०	३०६६	१५३	७५५६	६५६	
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	६३५१०	१३५५३	५९९५६	१०६६५	५५५५५	५५६३	१७०५०५	३३५३१	

नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण

सारिणी नं ३

विल्का	प्राथमिक				निम्न माध्यमिक				माध्यमिक		
	१	२	३	४	५	६	७	८	९-१०	१०	१०-१०
	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या	मक्या
ताप्लेजुङ	२१६	२००	२६१	२११	२६९	२६६	१०६	२२५	१०५	१०५	१३९
पल्लिकर	३७६	२००	३१५	२६६	१०६	१६७	१३५	१६६	२३३	२३३	१०५
इलाम	४९०	४१५	४२०	३३७	३१०	३०५	२०३	३६६	२०३	२३३	२३५
झापा	४१४	४१०	४००	३७३	३६६	३०३	३०१	३०५	३०३	३६६	२०१
मक्या अन्तर्गत	१७५	३५३	३६०	३४०	३१०	३६५	२६६	३६६	३०३	३३३	३३०
संयुक्तभा	३४७	२६६	२६६	२७०	३००	३०३	२३३	३११	१६६	१६६	१००
भोजपुर	३३५	२६६	२६६	२६६	२६६	२६६	२६६	२६६	२६६	२६६	१६६
सिन्धुपाल्ख	३००	३००	३००	३००	३००	३००	३००	३००	३००	३००	३००
सप्तरी	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५
मोरङ	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५
सुनसरी	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५
कोशी अन्तर्गत	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५

जिल्हा

प्राथमिक

विमान माध्यमिक

माध्यमिक

शाली	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा
तलतपराती	२६५	४४.०	२१.५	२३.५	२३.६	३०.८	१०.५	१०.२	१६.०	१७.५	१५.०	१५.३
पारणा	४३.२	३३.१	३३.१	३३.०	३२.६	३६.३	२६.४	२४.६	२६.३	२४.५	३४.५	२१.१
गुल्मी	३४.५	३०.७	२७.०	२३.७	२४.२	३०.३	१६.५	१६.५	१६.७	१६.५	१६.१	२४.३
अधीकारी	३५.१	२८.५	२७.७	२३.३	१६.५	२६.४	१५.३	१३.०	१५.६	६.६	१५.०	१०.१
रुग्णेशी	२६.५	२५.३	२०.५	२६.६	२६.०	२७.१	२४.०	२६.६	२४.५	२६.०	२७.३	३०.०
करीमकरमु	२१.६	२५.४	१५.३	१३.५	१५.३	२१.१	१३.३	१०.६	१३.३	१३.०	१३.७	१५.०

सुमिनी अन्वय	३३.१	३३.५	२६.३	२५.०	२४.०	२६.७	२१.४	१६.४	२०.५	१६.५	२१.५	१७.७
मुहारा	४६.०	४३.५	३६.७	३४.४	३०.५	४६.७	३३.७	३०.३	३४.३	२४.५	३३.०	३३.३
स्वाती	३१.७	२४.७	२४.४	२०.७	१७.३	२६.५	१६.६	११.६	१४.३	१३.०	११.३	५.३
पर्वत	३६.७	३४.६	३३.१	३६.०	३३.३	३६.०	३१.६	१४.६	१५.५	१६.०	१०.३	१०.१
बागडुड	३४.६	२४.३	१०.६	१५.३	१६.४	२३.१	१६.३	१३.३	१५.३	०.७	१४.०	५.५

हवत-गिरी अन्वय	३१.६	२६.५	२३.५	२६.७	१७.७	३०.६	१६.३	१३.१	१६.५	११.७	११.६	६.८
पुढियेअन्वय विकास शीत	३४.५	३३.१	२६.३	२७.६	२४.३	३३.१	२३.६	२०.३	२३.३	१६.५	३०.०	१६.३

रुक्म	१६.०	१४.५	२५.६	१५.३	१०.५	१७.५	५.३	६.५	७.५	११.७	५.१	५.३
रोहा	२०.५	१६.५	११.३	१०.७	१३.५	१६.३	१४.५	५.३	११.६	७.५	६.३	१५.६
सलान	१६.५	१३.६	१३.६	१३.५	१४.७	१६.७	१०.३	१३.३	१४.६	६.५	१०.६	५.०
सूडान	३१.७	१६.०	२०.३	१०.०	१६.५	३३.५	१४.५	१५.५	१५.५	१३.३	१४.५	१३.६
शाल	२५.५	२४.६	२६.०	२३.५	२३.०	२६.५	२०.५	२४.७	२६.५	२०.५	१६.५	१६.६

राष्टी अन्वय	२३.६	१६.३	२१.५	१०.५	१७.७	२१.५	१७.७	१५.७	१७.०	१६.१	१४.१	१४.०
--------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

जिल्हा	प्राथमिक					निम्न माध्यमिक					माध्यमिक					
	१	२	३	४	५	१-५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा
हुमना	२४.४	१०.६	१७.८	२०.०	२३.६	२०.४	०.८	—	०.४	६.५	६.५	०.०	१२.५	३.४		
मुगु	१४.६	३.३	४.६	३.४	३.३	१०.३	२.६	—	२.१	—	—	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
डोयला	२५.८	२६.६	२०.३	२४.४	२६.७	२६.४	३१.३	१७.८	२६.६	१४.३	५.१	५.१	५.१	५.१	५.१	५.१
कानिकोट	६.४	६.४	६.३	३.७	३.३	७.४	५.३	३.६	५.१	३.७	३.७	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
कुम्भना	१५.०	६.०	७.३	४.६	६.३	१०.३	५.५	६.३	५.८	३.४	३.४	५.०	१.७	३.७		
मजली अखला	१६.३	१३.८	१०.१	१०.१	७.६	१६.३	८.८	४.३	७.३	४.४	४.४	३.६	३.७	३.७	३.७	३.७
वाजन्सोड	१६.०	१२.६	११.७	८.६	७.३	१३.७	११.५	७.५	१०.०	६.४	६.४	५.३	५.३	५.३	५.३	५.३
देलोड	२०.७	१३.०	१३.०	१२.६	११.६	१७.४	१४.४	१५.७	१५.८	१३.५	६.१	६.१	१०.४	१०.४	१०.४	१०.४
धुपेरा	२५.६	२०.३	२०.६	२३.३	१७.०	३४.५	३१.०	१४.४	१२.४	१०.४	१०.४	१०.४	१०.४	१०.४	१०.४	१०.४
बाँक	२५.३	३०.६	२०.३	२१.०	१८.५	३६.४	१३.५	२६.६	२६.०	३३.५	३३.५	३३.५	३३.५	३३.५	३३.५	३३.५
वर्दिवा	२६.६	३५.३	२३.३	१०.५	१०.३	२३.४	३१.६	१५.६	१८.८	१४.१	१४.१	१३.७	१४.८	१४.८	१४.८	१४.८
बी.टी. अखला	२७.३	२६.४	२६.७	१०.३	१३.०	२४.३	१८.६	१७.०	१८.१	१८.१	१८.१	१७.४	१६.३	१६.३	१६.३	१६.३
मजली अखला	२७.३	२०.०	२६.६	१०.०	१५.८	३१.८	१८.४	१६.५	१७.०	१६.०	१६.०	१५.५	१४.५	१४.५	१४.५	१४.५
वाजन्सोड	१६.०	८.०	४.८	३.६	३.६	११.६	३.६	३.६	३.६	१.८	१.८	३.७	०.०	०.०	०.०	०.०
देलोड	१३.५	७.३	३.७	४.४	४.४	६.४	३.६	३.६	३.६	३.६	३.६	३.६	३.६	३.६	३.६	३.६
धुपेरा	६.३	४.६	३.७	३.३	४.१	७.३	४.४	४.७	४.७	३.४	३.४	३.४	३.४	३.४	३.४	३.४
बाँक	१३.८	८.८	६.६	७.०	७.३	१०.३	६.६	७.६	६.६	७.६	७.६	७.६	७.६	७.६	७.६	७.६
वर्दिवा	१६.३	२०.८	१०.७	१६.५	१६.५	१५.५	१६.३	१५.७	१७.१	१६.५	१६.५	१६.५	१६.५	१६.५	१६.५	१६.५
बी.टी. अखला	१३.७	१३.६	११.३	६.०	१०.४	१३.३	८.७	१०.०	६.६	६.६	६.६	१६.०	६.७	६.७	६.७	६.७

पानिका

पानिका

वर्ष	पानिका				पानिका			
	१	२	३	४	५	६	७	८
१९०१	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०२	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०३	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०४	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०५	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०

पानिका

पानिका

वर्ष	पानिका				पानिका			
	१	२	३	४	५	६	७	८
१९०१	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०२	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०३	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०४	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०
१९०५	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०	१२०.०

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति

शिक्षामा गुणात्मक विकासको निमित्त विद्यालयको प्रत्येक क्षणमा उपयुक्त मात्रामा विद्यार्थी संख्या हुनु अत्यावश्यक पर्वेछ । २०३८ सालको तथ्यांक अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा औसत विद्यार्थी प्रति विद्यालय क्रमशः १३१, ६१ र १२७ भएको देखिन्छ भने जो संख्या २०५१ सालमा आएर क्रमशः १३५, ६७ र १६५ पुगेको देखिन्छ । उक्त तथ्यांकबाट विद्यार्थी प्रति विद्यालय माध्यमिक तहमा सबभन्दा बढी देखिन्छ । विद्यार्थी प्रति विद्यालय माध्यमिक तहमा बढी भएको हुनाले बढि कठि संरक्षण छुट्याउन कक्षा संचालन गरी पठाएको पनि पाइन्छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालयको विस्तृत विवरण तारिणी नं. ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ । उक्त तारिणी अनुसार प्राथमिक तहमा १३५ विद्यार्थी प्रति विद्यालयमा रहेको देखिन्छ । सो तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय पूर्वाञ्चलमा १४८, मध्यमाञ्चलमा १४१, पश्चिमाञ्चलमा १४४, मध्यपश्चिमाञ्चलमा १६६ र सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा १०० विद्यार्थी प्रति विद्यालय रहेको देखिन्छ ।

निम्न माध्यमिक तहमा सबभन्दा कम र मध्य पश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा प्रति विद्यालय विद्यार्थी क्रमशः ४१, ५१ देखिन्छ । सबभन्दा बढी हुने मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा प्रति विद्यालय विद्यार्थी ८० पर्ने आउँछ । यसरी माध्यमिक तहमा पनि औसत विद्यार्थी प्रति विद्यालय सबभन्दा कम मध्य पश्चिमाञ्चलमा प्रति विद्यालय ११३ विद्यार्थी र सबभन्दा बढी पूर्वाञ्चल र मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा प्रति विद्यालय विद्यार्थी ११८, ११८ रहेको उक्त तारिणीबाट थाहा हुन्छ ।

**प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय
सारिणी नं ४**

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
ताप्लेजुङ्ग	६६	४७	१२५
पाँचथर	१०१	६३	१४५
इलाम	१२५	६०	१७२
मनापा	३०६	१६६	३४०
मन्थली अञ्चल	१६३	६८	२६६
संखुवासभा	११२	५२	१७७
भोजपुर	११३	५४	१६६
सिन्धुखोम	६२	४०	१४७
सप्तकुण्डा	१०२	४५	१७८
गोरखा	२५५	१००	२०७
सुनसरी	२०३	६४	२२३
कोशी अञ्चल	१५३	७३	१६१
सोलुखुम्बु	८५	४०	८६
खोटाङ्ग	६५	५२	१४३
बोखलकुङ्गा	११४	६५	१२१
जयपपुर	११७	४८	१२४
सप्तरी	१७२	८७	२२५

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय	द्वितीय प्राथमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	तात्कालिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
सिराहा	११०	७८	२२९
सगरमाथा अञ्चल	१२०	४९	१००
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	१४८	७९	१६८
दोलखा	१०३	४५	१०५
रामेछाप	१०६	३५	९३
सिन्धुली	१०६	४६	११६
सुनसरी	१२६	१६८	१६८
महोत्तरी	१६२	१३	१७८
मलङ्गा	१२१	७३	१६३
अनूपपुर अञ्चल	१३२	६७	१६५
सिन्धुपाल्चोक	१००	४१	१४२
सुनसरी	६०	२७	५५
सुनसरी	११६	२१	७८
धनकुटा	१२५	४५	६६
काभ्रेपलान्चोक	१८१	२७	१२५
भक्तपुर	२४०	२३	२६६
काठमाडौं	२६८	११५	३१२
ललितपुर	२४१	११०	१६४
बागमती अञ्चल	१७२	८७	२१२
मकवानपुर	१०४	४६	१६६
विश्वेश्वर	१८१	१४०	२६७
रौतहट	१८३	७०	१५५
बारा	१०७	४१	१४८
पर्सा	१३२	६३	२००
नारायणी अञ्चल	१३०	६०	१६८
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१४६	६०	१६८

जिला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. प्रा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
गोरखा	१४१	६६	११८
मनाङ्ग	२१	१६	३३
लमजुङ्ग	११६	४५	१२०
ताप्लेजु	१४०	७६	१८६
सुनसरी	१५२	५६	१३७
सुनसरी	१४६	६७	१३६
सुनसरी अञ्चल	१४३	६३	१४४
सुनसरी	६०१	६८	१५४
पाप्सा	१४०	४९	१०५
गुल्मी	१३२	६९	१४०
अर्घाखाँची	१२८	४८	१२१
रामेछाप	२१४	६६	१५७
सुनसरी	१५१	६८	१५३
लुम्बिनी अञ्चल	१५८	६६	१३७
सुनसरी	३७	१४	३३
सुनसरी	७९	३६	६५
सुनसरी	१३९	५६	११८
सुनसरी	१५६	४६	१६०
सुनसरी अञ्चल	११८	४७	१२१
सुनसरी अञ्चल विकास अ. वि.	१४४	६१	१३७
सुनसरी	८६	९४	८३
सुनसरी	६६	३१	४७
सुनसरी	७१	३२	६९
सुनसरी	६७	४५	१२७
सुनसरी	१००	८३	१६१
सुनसरी अञ्चल	६८	४७	११६

जिल्हा	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्र. विद्यालय	द्विमत माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
हनुवा	४१	१६	३०
मुठा	४५	२२	४२
दोल्पा	४४	२७	३६
कालभोटे	६७	२६	५१
कुन्धा	६५	२६	६५
कर्णाटी अखिल	५३	२४	४७
जाजरकोट	५६	२६	६१
दैलेख	१०२	८१	१४८
सुर्खेत	१२९	७६	१६६
बाँके	१४३	५६	१६५
सुपिया	१७६	६३	१२३
भेरी अखिल	११९	६३	१४४
गंडक पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२६	४६	११३
पापुसा	७८	२८	७०
बझाङ	८३	३१	१०६
बाजुरा	८४	३८	१०७
सिन्धुली	८३	३४	८३
सुनसरी	१३६	६६	१२२
सिन्धी अखिल	६३	४०	१०३
धनकुटा	६६	३८	९५
सैवरी	१४२	७८	७१
अर्घाखाँसा	१०२	३२	१०८
सल्यानपुर	१३६	८२	१७६
सहायकाठी अखिल	३०८	५७	३०४
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१००	४०	१०४
नेपाल अधिराज्यची संपूर्ण	१३५	६७	१६५

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक शिक्षक स्थिति

शिक्षामा गुणात्मक विकासको निम्ति, योजनाले जस गरे अनुसार देशको समुन्नति र विकासको निम्ति आवश्यक रक्ष अत्यावृत्ति पैदा गर्ने शिक्षकको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । त्यसकारण शिक्षण पेशामा लागेका सम्पूर्ण शिक्षकहरू योग्य तालीम प्राप्त, सक्षम तथा सपत्नशील हुनु पनि आवश्यक छ । तर देशको नवै जिल्लाहरूमा कार्यरत सम्पूर्ण शिक्षकहरू योग्यतामा तोकिए अनुसार योग्य तालीम प्राप्त हुन सकेका छैनन् ।

२०३१ सालको तथ्यांक अनुसार प्राथमिक तहमा २२,२५६, निम्न माध्यमिक तहमा १०,८२० र माध्यमिक तहमा ४६३४ शिक्षकहरू कार्यरत रहेको देखिन्छ । प्रथमको प्राथमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षक ११५२५, निम्न माध्यमिकमा ४५४६ तथा माध्यमिक तहमा २५१० शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् । अर्थात् प्राथमिक तहमा ३५.७% निम्न माध्यमिकमा ४२.०% र माध्यमिकमा ६२.४% शिक्षक तालीम प्राप्त देखिन्छ । प्राप्त तथ्यांक अनुसार प्राथमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम देखी अवस्था देखिन्छ, जहाँ कुल प्राथमिक शिक्षक मध्ये २१.६% मात्र तालीम प्राप्त छन् र सबभन्दा बढी प्रतिशत भएको अखिल महाकाली देखिन आउँछ । जहाँ ४६.०% शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् ।

त्यस्तै निम्न माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकहरूको प्रतिशतमा सबभन्दा कम हुने अखिल सुन्दिरी देखिन्छ । जहाँ तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत २३.४% मात्र छ । सबभन्दा बढी प्रतिशत हुने अखिल जनकपुर पनि आउँछ । जनकपुर अञ्चलमा तालीम प्राप्त शिक्षक ६०.६ प्रतिशत देखिन्छ । माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम हुने अखिल भेरी देखिन्छ । जहाँ ४५.२% शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् र यस तहमा सबभन्दा बढी प्रतिशत हुने अखिल मण्डली देखिन्छ । जहाँ ७१.४% तालीम प्राप्त शिक्षकहरू छन् । नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका छानि भद्रुसाकी तालीम प्राप्त शिक्षक विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं ६ (क)
क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत

विकास क्षेत्र	राष्ट्रिय शिक्षक		विभिन्न माध्यमिक शिक्षक		माध्यमिक शिक्षक		
	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत	
पूर्वाञ्चल	८,१७६	२,६२६	३२.०	६,४२३	१,१२१	१७.६	६०.०
मध्यमाञ्चल	८,६६६	३,४४४	३९.६	५,२२२	१,६६५	३२.१	७०.४
पश्चिमाञ्चल	८,३६६	२,८७१	३४.३	५,४९५	१,०५०	१९.१	६०.४
गण्डकविभागाञ्चल	४,०४५	१,४६७	३६.३	२,५७८	३६०	१३.६	६४.८
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२,६२६	८८७	३३.८	१,७३९	७६४	४३.९	६२.२
नेपाल अधिराज्य	३३,२४६	११,४२३	३४.७	२१,८२३	४,४४६	२०.३	६२.४

संश्लेषित तालिका अनुसार १०३६ तालको तथ्यांक अनुसार अधिराज्यका पाँच विकास क्षेत्रका तालीम प्राप्त प्राथमिक विद्यार्थी ३५.७% निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत २४२.० माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत ६२.४ मात्र भएको पाइन्छ । यस्तो तालिकामा हेर्दा विकास क्षेत्रको आधारमा प्राथमिक तहको सबभन्दा कम तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशतमा सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र र सबभन्दा बढी तालीम प्राप्त शिक्षक माध्यमाञ्चल क्षेत्र हुन आएको छ । निम्न माध्यमिक तहको सबभन्दा कम पश्चिमाञ्चलमा गई सबभन्दा बढी माध्यमाञ्चल क्षेत्रमा र माध्यमिक तहको सबभन्दा कम नवय पश्चिमाञ्चलमा गई सबभन्दा बढी तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशतमा पश्चिमाञ्चल क्षेत्र र पूर्ण भएको देखिन्छ ।

शिक्षकहरू तालीम प्राप्त नभई शिक्षाको गुणात्मक वृद्धि कार्यमा बाधा अड्कल आउने हुँदा कम प्रतिशत तालीम प्राप्त शिक्षक भएको अवस्थामा शिक्षकहरूलाई आउंदो वर्ष तालीममा बढी शिक्षक हरिक गराउनु पर्ने देखिन्छ ।

१०३६ तालको तथ्यांक अनुसार नेपाल अधिराज्यका प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका कुल शिक्षकमध्ये ९.४४ प्रतिशत मात्र महिला शिक्षक देखिन्छ । अधिराज्यको कुल महिला शिक्षक १७१६६ मध्ये २९२८ अर्थात् १६.७ प्रतिशत तालीम प्राप्त छन् । प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको महिला शिक्षक संख्या र जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षकको प्रतिशत तलको तालिका नं ६ (ख) मा प्रस्तुत गरिएको छ । क्षेत्रगत अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक जम्मा शिक्षक विवरण तालिका नं. ५ को 'क', 'ख' र 'ग' मा र महिला शिक्षकको जिल्लागत विस्तृत विवरणहरू तालिका नं. ५ 'ख', 'ड' र 'च' मा देखाइएका छन् ।

तालिका नं ६ (ख) क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक		निम्न माध्यमिक			माध्यमिक			
	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक प्रतिशत	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक प्रतिशत	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक प्रतिशत	जम्मा शिक्षक		
पूर्वाञ्चल	८१७६	७६०	६.३	२४६३	१८४	७.५	१२९१	७५	५.६
मध्यमाञ्चल	८६६२	१९५७	१२.३	२३६१	६९५	१५.३	२१११	४१४	१९.६
पश्चिमाञ्चल	५३६६	७२०	८.६	३२१८	२०९	६.५	१२६६	४६	४.५
मध्य पश्चिमाञ्चल	४०४६	३२६	८.१	१०१४	२३	८.२	१६६	३७	६.५
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२६३६	८३	३.१	७६४	२७	३.५	३२३	१३	४.०
नेपाल अधिराज्य	३२२५९	३०४६	९.४	१०८२०	११११	१०.३	५०३४	५६६	१०.६

उल्लेखित तालिकालाई अक्षरकोश गर्दा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा महिला शिक्षकको प्रतिशतमा क्रमशः ९.४, १०.३ र १०.६ प्रतिशत देखिन आउंछ । नेपाल अधिराज्यको पाँचै विकास क्षेत्रहरू मध्ये मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा अरु क्षेत्रको तुलनामा बढी भागमा महिला शिक्षकहरू देखिन्छ र सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा महिला शिक्षकहरूको प्रतिशत निकै कम देखिन्छ ।

विद्यालाई स्तरयुक्त बनाउने क्रममा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात पनि मुख्य अङ्ग हुन आउंछ । योजनामा उल्लेख गर्नुअनुसार शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात प्राथमिक तहमा १:४० र निम्न माध्यमिक तहमा १:२५ तोकिएको छ ।

२०३९ सालको प्राप्त विवरणको आधारमा यो अनुपात प्राथमिक तहमा १:४६, निम्न माध्यमिक तहमा १:१६ र माध्यमिक तहमा १:३० देखिएको छ । प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा क्षेत्र अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात तलको तालिका नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं १० शिक्षक विद्यार्थी अनुपात

क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात
पूर्वाञ्चल	२१७६	३७६४२४	१:४६	२८६३	४४५०५	१:२३	१२६१	४०३२४	१:३६
मध्यमाञ्चल	२६६६	४४६६५७	१:५०	३३६१	६२६०१	१:१६	२१५५	६०६०६	१:२८
पश्चिमाञ्चल	२३६६	३६००४४	१:४७	३२१८	४८७५३	१:१५	१२६६	३८८८२	१:३०
मध्य पश्चिमाञ्चल	४०४६	१५६४२१	१:३९	१०१४	१७४४२	१:१७	५६६	१३०१०	१:२१
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२६३६	१०११८०	१:३८	७६४	१४०२२	१:१८	३३३	८२८२	१:२६
नेपाल अधिराज्य	३२३५६	५४७४६६८	१:४६	१०८२०	१६५७२३	१:१८	४६३४	१७०८०४	१:३०

उपर्युक्त तालिका अन्वयत गर्दा प्राथमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात पाँचै विकास क्षेत्र पूर्वाञ्चल, मध्यमाञ्चल, पश्चिमाञ्चल, मध्य पश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चलमा क्रमशः १:४६, १:५०, १:४७, १:३९ र १:३८ देखिन आउंछ ।

निम्न माध्यमिक तहमा सबभन्दा बढी शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:१६ पूर्वाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ । माध्यमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात विकास क्षेत्रको आधारमा पूर्वाञ्चलमा १:३६, मध्यमाञ्चलमा १:२८, पश्चिमाञ्चलमा १:३०, मध्य पश्चिमाञ्चलमा १:२१ र सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा १:२६ देखिन आउंछ । माध्यमिक तहमा सबभन्दा बढी शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:२६ पूर्वाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ भने यो अनुपात योजनामा उल्लेख अनुपात भन्दा पनि केही माथामा बढी पर्ने आउंछ ।

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं ५ (क)

शिक्षण	आइए.ए.क. ए.म.		एम. ए.ल. सी. भा		आई. ए. वा. सी		बी. ए. वा. सी		एम. ए. वा. सी		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा	जम्मा	ता.प्रा	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.		
ताप्लेजुङ्गे	२६८	५४	२०८	३५	२	-	-	-	-	-	४८८	१२०
पाँचथर	१६३	४३	१२०	१२३	-	-	-	-	-	-	४८१	१६६
इलाम	३४२	१०६	१०३	१०६	-	-	-	-	-	-	५३४	२४४
मोरंग	८६	३४	७६	२४२	१६६	४१	३४	५	-	-	१००१	३३४
सैकी जम्मा	८६२	२३८	१४८६	५४६	१६६	४१	३४	५	-	-	२४४७	८६६
संजुवा सभा	४०	३४	४०६	१०८	११	२	-	-	-	-	४९१	१४४
भोजपुर	७०	२४	३८६	६७	२३	४	३	-	-	-	४८१	१०६
तेह्रथुम	१६	१७	३२८	१८७	२२	४	-	-	-	-	३६३	२०८
बलरुटा	६३	३०	२७३	९४	६	२	-	-	-	-	३८४	१२७
मोरङ	७६	२८	३०६	१८८	११	३	-	-	-	-	६०६	२१६
सुनसरी	३४	१८	३०८	२१३	४१	१४	१	-	-	-	४९४	२८४
सैकी जम्मा	४४६	१४१	२६६०	८६६	११४	३१	३	-	-	-	३१४३	१०४८
संजुवा सभा	१६८	३४	१४४	१६	-	-	-	-	-	-	२०९	४०

विकास आउटर एड. एन. एच. टी. या आई. ए. या सी वी. ए. या सी एम. ए. या सी जमा

सी सी सरह सी सरह सरह सरह

जमा ता.प्र. जमा ता.प्र. जमा ता.प्र. जमा ता.प्र. जमा ता.प्र. जमा ता.प्र.

बोर्डिंग	४१	३७	३४७	१०३	४	४	-	-	-	४१३	१४४
अभिलुब्धा	६४	३७	२२६	६४	-	-	-	-	-	३२४	१४४
उपबन्ध	६०	३६	२६०	६०	३	-	-	-	-	३२४	१६१
मदारी	३४	२६	४०३	२७३	७६	३६	१७	७	-	६३७	३४४
सिवाहा	३३	१६	४२६	३०६	४	४	-	-	-	४३६	३३१

समाकाला अंकल ४४१ १३० १६२४ ७६४ ६६ ४१ १७ ७ - - ३२७६ १०१२

पूर्वाभला विभास लेल १६४३ ३०६ ३१०१ २१७६ ३७६ १३३ ४४ १४ - - ६१०६ २०२६

देलखा	१४२	४४	३१६	७०	-	-	-	-	-	३६६	६१४
रभेक्षण	१३६	३६	६६६	४६	-	-	-	-	-	३४४	६४
सिवाहली	४०	१४	२०६	६६	१	-	-	-	-	३४२	६२
धनूनी	२२	१३	४४४	३७२	७६	३६	६	१	-	४६६	३३६
मडोपारी	२६	२०	३०२	१७४	१०	३	४	-	-	४४६	३०३
सजही	७०	३६	३६१	१४०	३४	२६	१३	१	३	४७१	२७७

जलदूर अंकल ४७० १०७ ६०३६ ७६४ ७३ १४ ३३ १४ ३ १ २४०२ ६४०

सिवाहासिवाहा	२६४	६६	६३०	४२	३	१	-	-	-	४३१	१०३
रगुना	६४	२४	४०	१४	३०	१०	११	७	-	४३३	६४
सुवाहली	४०३	७३	१३४	३०	-	-	-	-	-	४४०	१११
सिवाहा	२६६	६१	१६४	४२	१	१	१	१	-	४०५	१०३
सिवाहासिवाहा	२३६	६६	३३१	१४४	३४	६	३	-	-	४६३	१६३
अभिलुब्धा	४६	३३	२२६	४४	४६	१३	७	-	-	३४०	६०

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक शिक्षक विवरण

सारणी नं २ (ग)

जिल्ला	जयपुर एस. एल. एम. एम. श्री. का अर्दे ए. वा. की		श्री. ए. वा. की		एम. ए. वा. की		एम. ए. वा. की		जम्मा
	गौ.	मो गहर	मरुद	सरुद	सरुद	सरुद	सरुद		
	जम्मा	जो.श्री.	जम्मा	जो.श्री.	जम्मा	जो.श्री.	जम्मा	जो.श्री.	जम्मा जो.श्री.
कठमाडौं	१४५	२७	६५७	२३८	६१	३६	११	—	९०६३
बाँसखोला	१०५	१००	५६२	६१५	६४	१८	१६	६	६१०
बागमती प्रदेश	१०५८	५५२	१६६३	६४८	४०१	१८६	६४	५६	४२१५
मन्थलीपुर	४३१	१०५	२०१	३६	१५	३	—	—	५४९
विजयवा	६०	३२	४६६	२०४	११	१	—	—	५६५
वीरगञ्ज	७६	७०	३६७	२६६	६	३	५	—	४४१
बारा	७३	३८	३४१	१२५	१८	४	—	—	४४६
पानी	११६	६४	३०४	१४२	११	६	—	—	४३१
गोरखली जिल्ला	४५७	३३८	१७१७	७८६	६१	२०	४	—	२३४२
मन्थलीपुर विभाग क्षेत्र	२००७	६४५	४४१६	२२२२	६४५	४०८	१३२	४६	१४६६
गोरखा	२१२	६८	४५६	१६७	३	१	—	—	६०४
भोजपुर	३५	१४	२९	१२	३	२	—	—	६७

वि.सं.	अभ्यास एका. एका.	एक. एका. सी. वा	आर्से. ए. वा सी	सी. ए. वा सी	एच. ए. वा सी	अभ्यास
	सी	सी	सी	सी	सी	सी
	अभ्यास	सी. वा	अभ्यास	सी. वा	अभ्यास	सी. वा
	अभ्यास	सी. वा	अभ्यास	सी. वा	अभ्यास	सी. वा

अभ्यास	७२	६०	३५६	१३२	-	-	-	-	-	४००	१५६
अभ्यास	१५२	६५	६३०	३४५	५	-	-	-	-	७०६	५४३
अभ्यास	१४२	५३	५४०	१३६	७५	-	-	-	-	७६५	१२५
अभ्यास	५६	२५	६६७	२२०	-	-	-	-	-	७२६	२५०

अभ्यास	६७६	६६०	६६६१	६००	६५	२६	-	-	-	३५१७	१६०१
अभ्यास	१२५	६५	३५५	११६	६६	५	५	-	-	५५२	१६५
अभ्यास	३१२	६५	५३०	१३०	-	-	-	-	-	६५३	२३२
अभ्यास	१६१	६०	५००	६०	३	२	-	-	-	६०५	१३०
अभ्यास	६७	५५	६६०	७७	१५	-	१	-	-	५१३	१३२
अभ्यास	११३	१००	६०७	२०१	३५	३	-	-	-	६२५	३११
अभ्यास	५०	५७	२६६	१०५	३६	१	१	-	-	३६६	१५२

अभ्यास	६५०	५२६	२२११	७१६	१५६	१०	६	-	-	३६३१	११५६
अभ्यास	५३	११	६१	२१	-	-	-	-	-	१३६	३२
अभ्यास	३३५	६१	१२०	३६	७	३	-	-	-	३६५	१३०
अभ्यास	६६	६७	५४६	७३	१५	-	-	-	-	५०५	१२५
अभ्यास	२३१	५५	३१६	६५	५	-	-	-	-	६६६	१३५

अभ्यास	६०६	१०५	६०७	२१७	६०	६०	३	-	-	१६५१	५२१
अभ्यास	११३५	६०६	६६५२	१६१०	२६७	५३	१२	-	-	६६६५	२०७१

अभ्यास

जिल्हा:

अहमदनगर जिल्हा, एन एच. सी. वा अ.ई.ए. वा सी. सी. ए. वा. सी. एन. ए. वा. सी. अर्थात

सी

सी पर्यंत

वर्ग

वर्ग

वर्ग

जिल्हा कार्यालय, जिल्हा कार्यालय, जिल्हा कार्यालय, जिल्हा कार्यालय, जिल्हा कार्यालय

लक्ष्मण	२३४	५२	४६	१३	४	-	-	-	२५४	५६
रोल्हा	२४५	६७	११०	२३	-	-	-	-	३६५	६०
मल्लान	१५३	४५	११३	२५	३	-	-	-	३०४	७५
बुधाल	६०	७२	२३५	४३	४	-	-	-	३०४	१३३
नाऊ	१४०	४६	२४३	६१	३१	३	-	-	४३३	१३२

राणी अम्बल	६०४	३२१	७४३	१०५	५३	२०	-	-	१७४६	४१६
सुभा	५०	४२	३६	१०	-	-	-	-	११६	४२
पुत्र	६१	४४	६०	१२	-	-	-	-	१२१	४६
डोल्हा	५६	२४	३०	१५	-	-	-	-	११३	४०
कर्नाकोट	१४४	४०	४०	४	-	-	-	-	१६४	४४
सुजा	१३२	४५	२४	१५	-	-	-	-	१४३	७६

श.गिरी अम्बल	४१३	२१६	१६४	६०	-	-	-	-	७०७	२०३
वाजराकोट	२०३	६३	१३	७	-	-	-	-	२१६	४६
देवोड	२१३	१०३	६३	२७	-	-	-	-	३०६	१२६
सुर्वी	२१३	१३७	१६६	४४	-	-	-	-	४३४	१५३
वाके	१०६	६०	१४६	४०	२५	६	-	-	२६५	१३४
बदिवा	६६	४२	१७६	३१	११	१	-	-	२२६	७४

श्री अम्बल	१००३	४०७	४३४	१७०	३६	१६	६	-	१४५३	४६६
------------	------	-----	-----	-----	----	----	---	---	------	-----

भा.गिरी अम्बल	२४२१	२४७	१४६२	४०५	१२४	३६	६	-	४०७१	१३६७
---------------	------	-----	------	-----	-----	----	---	---	------	------

जिल्हा आडर प्ल. प्ल. एम. एल. सी. वा आई. ए. वा सी. ए. वा सी. एम. ए. वा सी. जम्मा

जम्मा गा.पा.	जम्मा गा.पा.	जम्मा गा.पा.	जम्मा गा.पा.	जम्मा गा.पा.	जम्मा गा.पा.	जम्मा गा.पा.
सी	गो सरह	सरह	सरह	सरह	सरह	सरह
बाजुरा	१२०	४३	२१	-	-	-
बसाव	१४८	५०	१७	१	-	-
अड्डान	२४२	४०	३३	-	-	-
सीटी	१४१	२०	२८	४	-	-
सैनाली	१३४	३२	३२	-	-	-

सैनी आचल	५३४	१८४	३३१	७	१	-	१४०६	३१९
रुजूला	१९८	८१	१४४	२	-	-	४०४	१३०
सैनी	२६७	१३४	११४	५	-	-	३८१	२२६
उडीरुवा	१११	४६	१२३	१	-	-	२३४	८४
कान्तपुर	११३	०३	१३०	४	१	-	२७१	१२०

महगाडी आचल	६६६	३००	४१०	३१	११	-	११६०	४६०	
सुंदर पब्लिसायन लि, शेळ	१४८४	४४४	१११४	३१८	१४	१	-	२६३६	८८७
सुनीयन लि, शेळ	१५४६	६०१	६०१	३६६	१२३	४४	-	५१०९	२६२६
सकायानन लि, शेळ	२७७७	२६७	२४१२	५४०	२०८	१३२	४६	३६२९	३४७४
पब्लिसायन लि, शेळ	२६३८	६०८	४३३२	१६७०	४३	१२	-	८३६६	२७७१
गज्य पब्लिसायन लि, शेळ	२४२१	६४६	१४६६	४०८	१२४	६	-	४०४४	१३६७
सुंदर पब्लिसायन लि, शेळ	१४४४	१११३	३१०	३८	१४	१	-	६६६६	८८७

नेपाल अधिकायकी जम्मा	१०४६६	३६७४	३००७७	५०३०	१४६४	२००	१४	१३६२६	११४२४
----------------------	-------	------	-------	------	------	-----	----	-------	-------

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण

सारणी नं ५ (स)

विद्यालय	अध्यक्ष	प्रा. वि. सं. वा आई. ए. वा सी. सी.	बो. र. वा सी. र. वा सी.	ए. ए. वा सी. र. वा सी.	जम्मा
		को सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या	
	वर्ग	जम्मा	वा. वि. वा आई. ए. वा सी. वा सी.	जम्मा	वा. वि. वा आई. ए. वा सी. वा सी.
साकेतपुर	६	२०	२३	२६	७९
पविथर	—	१७	६	३६	५९
इनाम	—	—	—	१०५	१०५
सावा	—	१७	१३	२४	५४
दुनी अञ्चल	६	१४	४६	२००	२६०
सुनसरी	—	—	११	४२	५३
मोरङ	१	३१	२०	१२	६३
तेह्रथुम	—	—	२३	२५	४८
धनकुटा	२	३४	१३	४२	९०
मोरङ	१	३३	१६	४४	९६
सुनसरी	—	—	२०	२२३	२४३
कोशी अञ्चल	४	१६६	७६१	२६०	१०८७
सोनुखुम्बु	—	—	२६	३१	५७

बिल्वा आडर एन. एल. एल. सी. वा आई. ए. वा ती वी. ए. वा सी एम. ए. वा सी जम्मा

की मी लखू लखू लखू लखू

बाणा ता.गा. जम्मा ता.गा. जम्मा ता.गा. जम्मा ता.गा. जम्मा ता.गा.

श्रीवाड	-	-	६२	१०	३२	३०	-	-	-	१२४	४८
श्रीवल्लुङ्गा	-	-	-	-	३४	३४	-	-	-	४४	३४
वडलपुर	-	-	३४	२३	४४	३४	१३	६	-	१०३	६७
गान्धी	-	-	४	४	१३४	६१	४०	१४	-	१८०	११०
किगाडा	-	-	३२	३२	१३८	८४	४४	१३	-	२४४	१२६
सागरमाथा अञ्चल	-	-	१२६	७२	४६१	३१३	६८	३४	-	७४८	४१६

पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र १० २ ४३६ २२३ १७१० ८२३ ३०४ ६३ - - २८६३ ११४१

रोल्पा	४	-	२०	१७	३३	२०	-	-	-	६८	३७
राप्तेछाम	४	१	६८	२४	४४	३१	-	-	-	११७	४७
सिन्धुली	-	-	१७	१४	४३	२७	४	२	-	७४	४४
धनुषा	-	-	२०	४०	११६	११६	२४	१०	४	१३८	१४१
महोत्तरी	-	-	३६	१७	१३४	७१	३६	६	३	१६३	६३
सर्लाही	-	-	१४	१४	६०	३२	२४	७	-	६६	४४
जलकपुर अञ्चल	६	१	१७४	११०	४४७	३००	८१	२४	४	७२२	४४०

सिन्धुपाल्चोक	१०	१	१३	६	३१	२६	-	-	-	४४	३३
रतुमा	२	-	३	१	२०	११	-	-	-	२४	१२
सुनकोट	१४	४	४१	२१	८१	२६	-	-	-	१४४	४२
धार्चुङ	-	-	-	-	८३	४६	-	-	-	८३	४६
काभ्रे पलाञ्चोक	८	३	४४	२८	६०	६०	१६	७	-	१००	६७
कमलपुर	-	-	७	४	१०३	४६	४७	१४	-	१६८	८३

जिल्हा	अधर एत एल. एल. एल. सी. वा		आर्डी. ए. वा सी		बी. ए. वा सी		एम. ए. वा सी		जम्मा			
	जम्मा	ता.शा.	जम्मा	ता.शा.	जम्मा	ता.शा.	जम्मा	ता.शा.				
काठमाडौं	३	१	२०	५	४५४	२०६	३३१	१७२	१	६	६२१	३६१
ललितपुर	-	-	-	-	२२६	६४	१६	७	-	-	२४५	१०२
ब.गणति अन्ध	३६	६	१४६	६६	१०६६	६३०	४२६	२०५	१४	६	१७२६	६१६
पकवानपुर	-	-	३३	३	६०	४०	१३	१	१	-	११७	४४
चितवन	-	-	६६	१३	२२६	५७	६०	६	-	-	२७७	७६
रोताहट	-	-	६४	११	६४	४१	२३	३	-	-	१४५	६५
बारा	-	-	२६	१७	१४४	६१	१६	५	-	-	२०१	१०३
पर्सो	-	-	-	-	१६६	१२२	३	-	-	-	१७१	१२०
त.रायणी अन्ध	-	-	१०४	४४	७२५	३५१	७६	७७	४	-	६११	४१२
महंगाबल विकासा क्षेत्र	४७	१०	४२७	२२०	२४७१	११६१	६६७	२४७	२६	१०	३३६१	१६६६
गोरखा	-	-	१५	-	१२६	४७	१७	४	-	-	१६९	६६
मालि	-	-	-	-	११	६	-	-	-	-	११	५
सप्तकुण्ड	७	-	६३	४६	१४५	४५	-	-	-	-	२४५	६४
नरकी	-	-	६६	४३	३३६	१२५	१६	१०	-	-	४७२	१७६
तनहुँ	-	-	१३	७	१२२	१६	१२५	४५	३	-	२६२	७१
रवाजना	-	-	४०	१६	२६३	६०	६	-	-	-	३३१	१०६
गणेशी अन्ध	७	-	२२६	११७	१०२६	३४५	१०७	६०	३	-	१४४२	६२२
नन्जरासी	-	-	७	४	१२१	४६	४६	४	-	-	१७६	५३
पाल्पा	-	-	-	-	२१६	७४	-	-	-	-	२९६	७५
मुल्की	-	-	३२	१५	२१३	६४	१०	५	-	-	२९३	६४

जिल्हा अण्डर एल. एल. एन. ए. वा आर्. ए. वा सी. ए. वा. सी. एम. ए. वा सी. जमा

जिल्हा	सी		सी सरह		सरह		सरह		जमा		
	जमा	ता.शा.	जमा	ता.शा.	जमा	ता.शा.	जमा	ता.शा.			
अधिकाची	-	-	३६	२०	१०२	२१	६	२	-	१४६	४३
रुग्णही	-	-	१६	१९	२०१	६२	६२	६	-	२०९	६०
मजिदरह	-	-	१४	१०	१४२	१६	१४	२	१	१७२	३६
सुम्बिनी	-	-	१०६	६५	६६७	२६२	१५६	२४	१	१२६२	३७१
सुल्तान	-	-	-	-	१६	१	७	-	-	२६	६
म्यादी	५	१	४२	२६	४१	२०	४	-	-	१०३	४२
पर्वत	-	-	२५	१४	१०६	४१	-	-	-	१६४	५५
बागवुड	२	१	६०	२६	१४२	४४	-	-	-	२११	७४
सबजोगी	७	६	१२०	७०	३४०	११८	११	-	-	४०४	१२७
परिचालन विभाग अंत	१४	३	४६४	२६२	२२०१	७६१	३४४	६४	४	४३३०	१०००
रुग्ण	११	४	२३	५	१४	५	-	-	-	४०	१४
रोड	-	-	-	-	२५	१५	-	-	-	३६	१२
रवाना	१	१	१३	२	२४	७	१	-	-	३६	१०
प्यशा	-	-	-	-	३३	३५	-	-	-	६८	३५
वाड	१	-	२३	५	१४०	५१	२३	६	२	२०३	६२
एकीकृत	१५	४	६२	१२	२०७	११४	३६	३	-	६०६	११७
रुग्ण	१४	४	१३	५	२५	५	१	-	-	४१	१४
मु.	-	-	-	-	३६	२७	-	-	-	६३	२०
टांग	-	-	१२	६	७	२	-	-	-	१९	८
सालीकट	१६	३	३५	४	१२	५	६	-	-	६३	१२

किस्रा: शहर एल, एल, एल. एल. सी. वा आर्कि, ए. वा भी वी. ए. वा गो एल. ए. वा सी. जम्मा

सी. लो तरह तरह तरह तरह

जम्मा गा.पा. जम्मा गा.पा. जम्मा गा.पा. जम्मा गा.पा. जम्मा गा.पा. जम्मा गा.पा.

सुम्ना	-	-	-	२१	७	-	-	-	२१	७
काली अञ्चल	२४	६	५१	१४	४५	७	-	-	१०३	६६
ज.न.कोट	३०	५	२१	१३	७	-	-	-	६०	२७
देलप	१६	-	२४	६	१४	२३	१६	-	६६	३६
सुनते	-	-	३१	२०	२२	-	-	-	६६	४२
बाने	-	-	११	५	७१	३०	१०	६	१२	४७
बसिया	-	-	६	४	२४	६	-	-	२७	२६

६

भेरी अञ्चल	४६	६	६३	४७	२४०	१००	३४	३६	६	१	४५२	१०४
सकसिपानाञ्चल विकास क्षेत्र	२१	२०५	७४	६१	२६०	६३	३४	१०	१	१०१४	३६०	
बाबुटा	-	-	-	-	३१	११	-	-	-	-	३१	११
बडा	४	४५	१६	३४	२०	५	३	-	-	-	३६	४२
शकाम	-	-	-	-	११	-	-	-	-	-	३४	११
डेदी	-	-	२७	६	२६	६	१	-	-	-	६३	१६
सेवनी	-	-	२३	२३	७६	४	१४	१	-	-	११७	३३
देवी अञ्चल	४	४	६४	४०	२००	४६	२०	४	-	-	३३४	११७

बाबुला	-	-	१०	३	५०	२३	७	-	-	-	७४	२५
बेतनी	-	-	१०४	४५	५६	१६	१०	१	-	-	१७०	६४
डकलपुरा	४	३	५१	६	३५	१४	६	-	-	-	६७	२४

विवरण	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.	शे. ए. ए. ए.
सी.	वा. ग. व.	श. व.	श. व.	श. व.	श. व.	श. व.	श. व.	श. व.	श. व.	श. व.
जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा
समाप्त	-	-	७०	३३	१५	३	-	-	-	३३
सहायकी जमा	४	१३५	२६	२१५	६२	४१	३	२	-	४३०
कुल सांविधानिक विकास क्षेत्र	५	२६०	१०६	४५३	१११	६०	०	३	-	७६४
सूचीबद्ध विकास क्षेत्र	१०	४३६	३३६	१०१०	६२१	३०५	६३	-	-	१७६१
समाप्त-बल विकास क्षेत्र	४०	४३६	३३६	१०१०	११६१	४६३	३६६	३३	१०	३३६१
परिवर्तन विकास क्षेत्र	१५	४६५	३४३	१३६१	७४१	३४५	६५	-	-	१७६१
सांविधानिक विकास क्षेत्र	६०	२०६	७६	६१६	३६५	३३	३५	१०	१	१०१६
सूचीबद्ध विकास क्षेत्र	६	२३०	१०६	४२६	१२१	६०	७	३	-	५३५
कुल सांविधानिक विकास क्षेत्र	१३६	१३६१	६०६	३३६६	३३६६	१३६६	४६६	४६	११	१३६६

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं ५ (ख)

विद्या	वाढ्दर (स. एल. एल. एन. एल. सी. वा आई. ए. वा सो		रो. ए. वा वो		एम. ए. वा सो		जम्मा		
	नी	भौ गरु	भरु	जम्मा	तःजा.	जम्मा तःजा.			
	जम्मा तःजा.	जम्मा तःजा.	जम्मा तःजा.	जम्मा तःजा.	जम्मा तःजा.	जम्मा तःजा.	जम्मा तःजा.		
राजेश्वरी	-	७	५	१	४०	१६	१	५३	३१
पौलचन	-	-	-	-	३६	३८	१	७०	३६
रत्नप	-	-	-	-	४८	३६	-	८४	३६
ताप्री	-	-	१०	३	१३०	८५	३	१४३	६४
मैती जम्मा	-	७	१३	७	३१०	१६५	४	४३६	१८१
संजना जम्मा	-	-	-	-	३०	३१	१	६२	३१
देवपुर	-	-	५	३	६६	३३	-	९९	३४
सुनसरी	-	-	-	-	४१	३३	१	७५	३६
भद्रपुर	१	-	३	३	४४	३३	-	९०	४३
सोराङ्ग	-	-	-	-	१०५	६३	५	१७३	६५
सुनसरी	-	-	-	-	१५५	१३०	१५	३००	११५
सोही जम्मा	१	-	८	६	४५६	३१६	१९	८९१	३३५
सोही जम्मा	-	-	-	-	४०	१४	-	५४	२०

जिला	अउठर एल. एन.	एल. एल. सी. वा	आई. ए. वा ले	बी. ए. वा सी	एम. ए. वा सी	जम्मा
सी	सी सरह	सरह	सरह	सरह	सरह	
जम्मा रा.प्रा.	जम्मा रा.प्रा	जम्मा रा.प्रा.	जम्मा रा.प्रा.	जम्मा रा.प्रा.	जम्मा रा.प्रा.	जम्मा रा.प्रा.
कानकपुर	-	-	-	७०	१०	५०
महाशही अञ्चल	-	-	-	१४५	६६	१११
सुदूर पश्चिमाञ्चल त्रि. क्षेत्र	-	-	१६	१०	१३	३९
पूर्वाञ्चल वि. क्षेत्र	१	-	२७	१७	३१	१२६
पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	-	१	३१	१३	१५	५५
पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	१	-	२०	१३	३२	५६
मध्य पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	३	३	३३	३३	१६	८६
सुदूर पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	-	-	१६	१०	१३	३९
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	३०	४७	१०७	७६	१२९	३९९

नेपाल अधिराज्यको महिला प्राथमिक शिक्षक विवरण

जिल्ला	अध्यापक संख्या		अध्यापिका संख्या		कुल		कुल	
	संख्या	व्यय	संख्या	व्यय	संख्या	व्यय		
बागेश्वर	८१	१५३	६	—	—	—	८७	१६३
गण्डकी	११	६	६	—	—	—	१७	१२
सुनसरी	४७	२१	११	—	—	—	५८	३२
सुनसरी	१०	३	१०१	१६	११	६	१२२	१३५
कुल	१०९	४६३	४०	१६	११	६	१६०	६०५
बागेश्वर	१४	१३	६	—	—	—	२०	२९
गण्डकी	३	३	१२	७	१	—	१६	१६
सुनसरी	११	१०	१७	—	—	—	२८	२७
धनकुटा	११	६	३०	११	२	—	४४	५६
मोरङ	४	२	६५	३०	३	—	७२	८२
सुनसरी	४	३	५३	५	—	—	६०	६६
कुल	४७	३७३	११०	१६	११	—	३६८	१३५५
कुल	१०९	४६३	४०	१६	११	६	१६०	६०५

जिल्हा अफसर एल. एन. एस. पू. ल. सी. वा. आई. ए. वा. सी. डी. ए. वा. सी. एम. ए. वा. सी. जम्मा

सी लो सरह सट्ट सई सरह

जम्मा ता.शा. जम्मा ता.शा. जम्मा ता.शा. जम्मा ता.शा. जम्मा ता.शा. जम्मा ता.शा.

असोवाची	१३	१३	६	३	-	-	-	-	३२	१६
रुपयेही	५	३	७७	४१	-	-	-	-	६३	५३
कलिलवट्ट	४	३	३३	८	४	-	-	-	४१	११
तुम्बिनी	७१	४३	१६*	५६	३	१	-	-	२७१	१३३

मुस्ताळ	७	३	१०	३	-	-	-	-	१७	४
स्थापदी	६४	३४	८	१	-	-	-	-	७३	३५
पर्वत	१४	१२	१२	१०	-	-	-	-	२६	५२
वसतुह	१७	७	२२	१२	-	-	-	-	३६	१६

उबलामिरी	१०३	२५	५२	२४	-	-	-	-	१८८	८१
----------	-----	----	----	----	---	---	---	---	-----	----

पश्चिमपश्चिम निकाल शील ३८५ ४२१ १२३ ११ ४ १ - - ७२० ३४१

रुतूम	१४	६	७	४	१	-	-	-	२७	११
रोजना	१२	३	५	१	-	-	-	-	१६	४
सतना	१३	७	८	४	१	१	-	-	२३	११
बुटान	७	७	३२	१	६	३	-	-	३५	११
काळ	६१	४	२२	५	३	१	-	-	४३	८

राज्यी अन्वयन ६३ २८ ७२ १५ १३ ४ - - १५० ४०

तुम्ब	४	३	-	-	-	-	-	-	४	३
मुट	५	१	२	१	-	-	-	-	७	४
दोहा	३	-	-	-	-	-	-	-	३	-
जानीकोट	५	५	१	१	-	-	-	-	१३	४

जम्मा १४ ७ - - - - - १४ ७

जम्मा ३० १४ ३ - - - - - ३३ १६

जम्मा ११ ६ ५ - - - - - १६ ६

जम्मा ५ ३ ३ - - - - - ११ ५

जम्मा ४० ४१ ४ - - - - - ८५ २५

जम्मा १४ ३ १० ७ ५ - - - ३६ २५

जम्मा ११ ६ १२ ३ ५ - - - ४७ १२

जम्मा ३६ ४३ २० २२ १२ ७ ५ - - १४५ ७६

जम्मा १७३ २४ १२५ ३२ २७ १२ ५ - - ३२६ १३६

जम्मा ४ ३ - - - - - ४ ३

जम्मा ६ १ ३ - - - - - १० ५

जम्मा ३ २ - - - - - ५ २

जम्मा ३ - ५ ४ ४ - - - १६ ७

जम्मा ६ २ ० १ - - - ९ ३

जम्मा २६ ० १७ ४ ४ ४ - - ४९ १५

जम्मा ४ ३ १ १ - - - ९ ५

जम्मा ४ २ ३ - - - ९ ५

जम्मा १ - १ - - - २ १

जम्मा ४ ३ १ १ १ ४ ४ - - २० १५

जम्मा ४ ३ ३ - - - १० ५

जम्मा १ - १ - - - २ १

क्रि.सं.

अपॉस्ट एन. एन. एल. एन. लो. वा. अर्थ ए. आ. लो. डी. ए. लो. डी. ए. ए. ए. ए. ए. ए. ए.

कमा

की	की संख्या	की संख्या	की संख्या	की संख्या	की संख्या	की संख्या	की संख्या	की संख्या	की संख्या
कमाना	११	६	३	५	-	-	-	-	५२
गठकारी अन्वय	५०	१४	४	९	-	-	-	-	३३
गुण परिसमाजक वि. क्षेत्र	२१	३१	५	५	४	-	-	-	५३
पूर्वोक्त वि. क्षेत्र	५१०	१२२	६६३	५३०	४२	१५	११	४	३६०
पञ्चमान्त वि. क्षेत्र	१६५	२४	६६३	२१०	१६२	४२	४६	२२	११५०
परिसमाजक वि. क्षेत्र	२२५	१४६	४२१	१५२	१३	५	१	-	७२०
गण परिसमाजक वि. क्षेत्र	१०२	७४	१२४	३२	५६	१२	४	४	२२२
गुण परिसमाजक वि. क्षेत्र	४६	२१	३१	५	५	४	-	-	५३
नेपाल अधिराजकी कमा	१११	२६५	१३२७	६०५	११०	११	७१	६	३०३१
									११६५

नेपाल अधिराज्यको महिला शिक्षक निम्न माध्यमिक विद्यार्ण

जिल्ला	धरदार एम. एल. एल. एल. हो. वा आई. ए. वा हो		बी. ए. वा हो		एम. ए वा सी.		जम्मा
	हो	हो नरहे	गरहू	गरहू	गरहू	गरहू	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा
ताप्लेजुङ	-	१	३	-	१	-	४
पाँचथर	-	१	३	१	-	-	५
ईलाम	-	-	३१	११	-	-	४२
आपा	-	४	२	१	४	-	१०
नेची अञ्चल	-	६	३७	१३	५	-	६१
सुनसरी	-	-	१	१	-	-	२
मोरङ	-	-	१	१	-	-	२
सिराहा	-	-	३	१	१	-	५
सुनसरी	-	-	१४	६	१	-	२१
मोरङ	-	-	४१	५	७	-	५३
सुनसरी	-	३	३१	१२	२३	-	६७
कोशी अञ्चल	-	५	६१	३३	२२	-	१२१
सुनसरी	-	-	१	-	-	-	१

विशेष	अक्षर एत. एत. एत. एत. ती. वा आई. ए. वा सी वी. ए. वा सी एम. ए. वा सी	जम्मा					
ती.	सी सपह	सपह	सपह	जम्मा			
जम्मा का.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.			
खाला नै	-	१	४	१	-	५	१
ओड जठुजा	-	-	३	३	-	६	३
अइसपुर	-	-	१	१	-	२	१
मजरी	-	-	४	३	१	८	३
मिपरा	-	-	७	१	-	८	७
मगरमथा अखल	-	१	७	१	१	९	२०
पूर्वा कुल विकास क्षेत्र	-	१०	६	१२५	३३	५	१०४
बोसबा	-	१	-	३	-	-	३
रा.मैदाप	१	१	-	१	-	-	३
मिन्तुली	-	१	१	-	-	-	२
सकुप	-	-	२	२	१	-	५
महीपरी	-	-	२	२	-	-	४
सबौडी	-	-	२	१	-	-	३
अनसुत अखल	१	३	१	१०	६	१	१२
मिन्तुपालीक	-	-	१	-	-	-	१
रगुवा	१	-	३	१	-	-	५
मुवालीक	-	-	७	१	-	-	८
धरिदु	-	-	५	१	-	-	६
जार्ज एलाजकंभ.	१	-	७	७	३	-	१९
मकसुर	-	-	३०	१३	१०	६	५९

जिला	शुद्ध ए.एल. एस. एल. सी. वा आई. ए. वा. सी. ए. वा. सी. एस. ए. वा. सी. एस. ए. वा. सी.		सी. एस. ए. वा. सी. एस. ए. वा. सी. एस. ए. वा. सी.		जम्मा					
	सो. नगर	सहर	सहर	नगर						
	जम्मा	ता.प्र.	जम्मा	ता.प्र.	जम्मा					
काठमाडौं	१	६	७५	१२२	९४	३५५	१०५			
ललितपुर	-	-	६१	१०	४	-	१०१	४६		
बागमती अञ्चल	३	१०	३२५	१४६	१०५	५	५३०	२५६		
मकवानपुर	-	३	-	१४	६	२	-	१२	६	
चितवन	-	२	-	१४	२	५	२	-	२१	४
रोहिण्ट	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
बारा	-	-	-	५	१	१	१	-	६	२
पर्सा	-	-	-	२४	१७	-	-	-	२४	१७
नारायणी अञ्चल	-	५	-	२७	२६	५	३	-	७०	२१
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	४	१८	१	३२२	१८१	१६४	१०६	५	४१५	२०७
गोरखा	-	-	-	-	३	-	-	-	३	१
मनाङ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
लमजुरा	३	-	६	१	१	-	-	-	६	४
कञ्चनपुर	-	-	३	३०	२२	२	२	-	४२	२७
तेह्रथुम	-	-	२	१४	१	४	२	-	२१	४
स्याङ्जा	-	-	७	१२	३	-	-	-	१६	६
धवडकी अञ्चल	२	-	२२	१०	६४	२८	४	-	६५	४२
नवलपरासी	-	-	-	३	१	-	-	-	३	१
पारस	-	-	-	१८	७	-	-	-	१८	७
पुल्खी	-	-	-	४	२	-	-	-	४	२

क्रिया	अक्षर ए. इ. उ.	रु. ल. व.	सं. ए. वा. सो	चो. ए. वा. सो	ए. म. र. वा. सो	उ. म. वा. सो
सी	सी	सी	सी	सी	सी	सी
जुना	जुना	जुना	जुना	जुना	जुना	जुना
कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा
कर्माली अक्षर	-	-	३	३	-	३
जाकरसोड	१	-	१	-	-	१
किंवा	१	-	-	-	-	१
कुर्वी	-	४	३	-	-	१०
काक	-	२	४	४	-	१०
कडिया	-	-	३	१	-	४

३३

क्रिया	अक्षर ए. इ. उ.	रु. ल. व.	सं. ए. वा. सो	चो. ए. वा. सो	ए. म. र. वा. सो	उ. म. वा. सो
सी	सी	सी	सी	सी	सी	सी
जुना	जुना	जुना	जुना	जुना	जुना	जुना
कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा
कर्माली अक्षर	-	-	३	३	-	३
जाकरसोड	१	-	१	-	-	१
किंवा	१	-	-	-	-	१
कुर्वी	-	४	३	-	-	१०
काक	-	२	४	४	-	१०
कडिया	-	-	३	१	-	४

क्रिया	अक्षर ए. इ. उ.	रु. ल. व.	सं. ए. वा. सो	चो. ए. वा. सो	ए. म. र. वा. सो	उ. म. वा. सो
सी	सी	सी	सी	सी	सी	सी
जुना	जुना	जुना	जुना	जुना	जुना	जुना
कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा	कृपा
कर्माली अक्षर	-	-	३	३	-	३
जाकरसोड	१	-	१	-	-	१
किंवा	१	-	-	-	-	१
कुर्वी	-	४	३	-	-	१०
काक	-	२	४	४	-	१०
कडिया	-	-	३	१	-	४

३३

विवरण	अन्तर एग. एन. एन. एन. सी. वा अर्ध. ए. वा सी		सी. ए. वा सी		एम. ए. वा सी		जम्मा
	सी	सी सरह	सरह	सरह	सरह	सरह	
कामचक्र	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा
कामचक्र	-	-	५	३	२	-	५
महाकाजी अन्वेष	-	-	६	४	२	-	११
दुधर परिचालन वि. क्षेत्र	-	१	-	५	४	३	२०
दुधचक्र वि. क्षेत्र	-	१०	३	१३६	४३	३८	१८४
गन्तव्य वि. क्षेत्र	४	२	१	३६२	१८४	१०६	६५४
वर्षापरिचालन वि. क्षेत्र	८	२	१४	१०७	४४	४	१६८
मध्य वर्षापरिचालन वि. क्षेत्र	४	-	४	४४	२३	१	६३
दुधर परिचालन वि. क्षेत्र	-	-	१	२३	६	३	३०
तेनाल अधिवाचकी जम्मा	१३	४	६१	६६३	२९६	१३६	११०५

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक तहमा महिला शिक्षक विवरण

जिल्ला	अन्तर एत एल. सी. वा		ए. ए. सी. वा		सी. ए. वा		सी. ए. वा		जम्मा
	जी	जी	जी	जी	जी	जी	जी	जी	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा
ताम्बेबुङ	-	-	-	-	१	२	-	-	३
पाँचथर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
इलाम	-	-	-	-	२	३	-	-	५
झापा	-	-	-	-	१२	७	-	-	१९
मैची अञ्चल	-	-	-	-	१५	११	-	-	२६
सिन्धुवा राप्ता	-	-	-	-	१	-	-	-	१
भोजपुर	-	-	-	-	३	२	-	-	५
तेह्रथुम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
धनकुटा	-	-	-	-	५	५	-	-	१०
मोरङ	-	-	-	-	१७	१२	-	-	२९
सुनसरी	-	-	-	-	१८	१२	-	-	३०
कोशी अञ्चल	-	-	-	-	४४	३१	-	-	७५
सिन्धुपञ्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-

विवरण: अन्तर एन. एन. एल. एल. सी. वा अर्बि. ए. वा सी वी. ए. वा सी एम. ए. वा सी जम्मा

नी	को सट्ट	सट्ट	सट्ट	सट्ट	जम्मा	जम्मा	जम्मा
थना हाहा,	जम्मा तऱा	जम्मा ता.था.	जम्मा ता.ग	जम्मा ता.ग	जम्मा ता.ग	जम्मा ता.ग	जम्मा ता.ग
गोठ	-	-	३	१	-	-	१
अजसङ्गा	-	-	१	१	-	-	१
जम्मा	-	-	-	-	-	-	-
राजरी	-	-	५	३	-	-	३
किराहा	-	-	-	-	-	-	-
सगरमाथा अञ्चल	-	-	६	४	-	-	६

सगरमाथा अञ्चल

प्रादेशिक विकास क्षेत्र	६	३	६७	४६	३	१	४६	३७
कोलथा	-	-	-	-	-	१	-	१
राजेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-
विपद्गो	-	-	-	-	-	-	-	-
समुदा	-	-	-	५	६	-	-	५
महेकली	-	-	-	-	-	१	१	१
महादी	-	-	-	१	१	-	-	१
सगरमाथा अञ्चल	-	-	-	६	७	१	१	१०

सगरमाथा अञ्चल

विश्व विकास क्षेत्र	१	१	१	१	१	१	१	१
विश्व विकास क्षेत्र	-	-	-	-	-	-	-	-
सुदूर	-	-	-	३	१	-	-	३
सुदूर	-	-	-	४	४	-	-	४
बाँस	-	-	-	१	१	-	-	१
सगरमाथा अञ्चल	-	-	-	३	३	१	१	३
भारत	-	-	-	७७	६१	-	-	१३८

विरहता	अध्या. एल. एल.	एस. एल. टी. वा	अ. व. ए. वा सो	बी. ए. वा सो	एम. ए. वा सो	अम्मा			
सी.	सी	राह	राह	राह	राह				
अम्मा ता.ग्रा.	अम्मा ता.ग्रा.	अम्मा ता.ग्रा.	अम्मा ता.ग्रा.	अम्मा ता.ग्रा.	अम्मा ता.ग्रा.	अम्मा ता.ग्रा.			
काठमाडौं	-	-	४	२	१२३	१३३	२०८	१६२	
जलियापुर	-	-	-	-	१३१	१०८	८	१३६	११६
बागमति अञ्चल	-	-	४	२	२५४	२०१	२१२	२०६	
पुनर्वासपुर	-	-	-	-	६	१	-	६	
विजयपुर	-	-	-	-	५	५	-	६	
रोहिण्ड	-	-	-	-	१	१	-	१	
बाया	-	-	-	-	१	१	-	१	
थनी	-	-	-	-	१३	११	१	१४	१२
नारायणी अञ्चल	-	-	-	-	२३	२१	१	२६	२२
बागमती अञ्चल	-	-	४	२	३२०	२०३	२६	२४	४१६
गोरखा	-	-	-	-	१	१	-	२	
मनाङ	-	-	-	-	१	१	-	१	
लमजुङ	-	-	-	-	-	-	१	१	
बास्को	-	-	१	१	२०	१०	-	२१	१८
सप्तरी	-	-	-	-	३	१	-	३	१
सुनसरी	-	-	-	-	३	२	-	३	२
गण्डकी अञ्चल	-	-	१	१	२६	२१	३	२१	२३
नवलपरासी	-	-	-	-	-	-	-	-	
पासा	-	-	-	-	१०	४	-	१०	४
सुनसरी	-	-	-	-	१३	६	-	१३	६

जिल्हा	अधर एल. एल.	एल. एल. सी. वा आई. ए. वा सी	बी. ए. वा सी	एम. ए. वा सी	अम्मा
	सी	सी सरह	सरह	सरह	सरह
	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.
अंधा/पापी	-	-	-	-	-
रुफवेदी	-	-	६	१	६
कमिन्वस्तु	-	-	-	-	-
शुम्बली	-	-	३१	१	३२
मुस्ताङ्ग	-	-	१	-	१
मार्थी	-	-	-	-	-
परल	-	-	२	-	२
बागदुल	-	-	३	-	३
अवलागिरी	-	-	६	-	६
परिचाराज्यत विकास अक्ष	-	-	१	१	२
रुकुम	-	-	-	-	-
रोल्पा	-	-	२	-	२
सल्यान	-	-	-	-	-
प्युठान	-	-	१	-	१
दाद	-	-	२	-	२
राप्ती अडचल	-	-	४	-	४
हुम्बा	-	-	१	-	१
मुगु	-	-	१	-	१
ढोल्पा	१	१	-	१	२
कालिकोट	-	-	-	-	-

विशेष	आइए एच. एल.	एन. एल. टी. या सी.	एन. ए. वा सी	आई. ए. वा सी	एच. ए. वा सी	जम्मा
सी.	सी. गव्ह	गव्ह	गव्ह	गव्ह	गव्ह	
जम्मा ता. डा.	जम्मा ता. डा.	जम्मा ता. डा.	जम्मा ता. डा.	जम्मा ता. डा.	जम्मा ता. डा.	जम्मा ता. डा.
कुम्भा	-	-	-	-	-	-
कर्णाली अखत	१	४	१	३	१	१०
जाडरफाट	-	-	१	-	-	१
ईलेज	३	४	३	-	-	१०
मुर्खन	-	-	-	१	-	१
बाके	-	-	-	४	४	८
बदोवा	-	-	-	१	१	२
मेरी प्रखर	३	४	३	०	४	१४
समाश्रित अत वि. तेल	३	५	०	४	५	१७
बाबुरा	-	-	-	१	-	१
बडाड	-	-	-	-	-	-
क्याम	-	-	-	-	-	-
झोती	-	-	-	३	३	६
ईगाली	-	-	-	४	४	८
जेनी अखत	-	-	-	५	५	१०
डवोती	-	-	-	-	-	-
वेतडी	-	-	-	-	-	-
कटेलपुला	-	-	-	-	-	-
बाबुरा	-	-	-	३	१	४
महोदाली अखत	-	-	-	३	१	४

तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण तालिका नं ५ (छ)

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त	माध्यमिक तालीम प्राप्त
	शिक्षक प्रतिशत	शिक्षक प्रतिशत	शिक्षक प्रतिशत
ताप्लेजुङ्ग	२५.३	४३.५	३८.९
पाँचथर	३५.२	५६.२	७२.५
इलाम	४५.८	५४.०	६२.१
झापा	३१.१	३०.५	५९.८
मेची अञ्चल	३३.६	४७.१	५४.४
संखुवासभा	३१.५	६४.१	६७.७
भोजपुर	२२.०	२७.६	४६.६
तेह्रथुम	५२.१	५९.१	५४.४
धनकुटा	३३.६	४५.६	८२.७
मोरङ्ग	२५.०	२५.५	५२.७
सुनसरी	४४.०	४९.६	७०.२
कोशी अञ्चल	३३.३	३६.४	५६.६
सोलुखुम्बु	१६.५	४३.७	७०.०
खोटाङ्ग	३४.६	३८.७	७१.७
ओखलढुङ्गा	३६.५	३१.८	६०.६
उदयपुर	३७.३	६५.०	५८.३
ताप्लेजुङ्ग	५४.०	६१.१	८४.३
मिराङ्ग	४६.६	६०.०	५०.५
सगरमाथा अञ्चल	४०.८	५६.०	६४.९
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	३५.८	४६.३	६०.०

जिल्ला:	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
चौतवा	३१.१	५४.४	५५.३
रामेछाप	२३.३	४६.७	४०.०
सिन्धुली	२४.७	६०.८	७४.०
धनुषा	४३.६	५३.३	७१.४
महीतरी	४८.२	४६.०	४८.४
गर्वाही	०६.१	४४.५	४३.६
धनकुपूर अञ्चल	४२.६	६०.३	६५.०
सिन्धुपाल्कोट	२४.३	६१.१	७०.६
सुनसरी	३३.७	४५.०	६६.६
सुनकोट	२०.३	३३.५	७४.०
धार्दिङ	३१.५	५५.४	७२.०
काञ्ची गण्डकी	२२.६	४४.८	६५.४
भक्तपुर	२०.७	४९.४	८२.६
काठमाडौं	३२.५	४७.६	७१.५
ललितपुर	४०.३	७१.६	७१.४
बागमती अञ्चल	२३.८	४०.६	७३.३
मकवानपुर	३२.५	३०.६	५३.६
चितवन	४२.३	२८.२	७३.२
रीतहट	७४.५	४४.५	७०.३
बाग	४०.०	५१.२	५७.३
पर्सा	५३.८	७१.३	८४.२
नारायणी अञ्चल	४३.०	४५.२	६५.६
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	३८.३	४३.६	७०.४
मोरङ	३१.५	३८.४	५८.४
मनाङ्ग	४१.५	५१.१	८४.७
लमजुङ	३९.५	३८.४	७३.२
कास्की	४६.४	४०.३	८२.०

जिला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	द्वितीय माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
गंगट्री	२४.५	२७.१	५४.९
मया जगा	२४.४	३२.६	६५.६
गण्डकी अञ्चल	३५.१	३६.०	७१.४
नवल परासी	३३.५	३०.१	६०.०
पाल्पा	२७.३	३४.३	४६.३
गुल्मी	४२.६	६१.६	६०.६
अर्वाखिर्ती	२२.०	२६.५	४३.६
म्याग्दी	४६.४	३०.४	४३.८
कापिलवस्तु	३६.४	५६.६	४४.२
जुम्लि अञ्चल	२४.५	२४.४	४६.६
मृस्ताङ्ग	२३.४	३४.६	७०.०
म्याग्दी	३५.६	४७.६	५४.४
पर्वत	२१.४	२३.५	४५.७
साम्बुङ्ग	२३.७	३५.०	६६.१
धनकुमारी अञ्चल	२५.५	२७.१	४४.४
बागमती अञ्चल वि. क्षेत्र	३४.३	३३.६	६०.४
भक्तपुर	३०.३	२६.२	४८.०
रोहता	२४.५	४१.७	७५.०
सङ्खुवा	२४.७	२४.७	५६.३
लुङ्गान	३५.६	४७.१	५२.१
बाङ्ग	३१.०	३०.४	४६.५
राप्ती अञ्चल	२६.६	३५.६	५०.०
हुमना	४३.०	३६.६	४२.६
सुनू	४६.३	६३.१	७३.७
बाँलगा	४४.५	४२.१	४५.६

जिल्ला	प्राथमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्राप्त	माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्राप्त
कालीकोट	१८.५	११.०	३१.६
जुम्ला	४८.४	१३.३	३०.०
कर्णाली अञ्चल	३१.१	३१.१	४४.२
बाजुराकोट	३१.७	४४.०	४३.५
दैलेख	३५.०	४५.३	३६.६
सुर्खेत	४१.१	४७.९	४४.५
बाँके	४५.६	३१.३	५१.०
बर्दिया	३२.८	२६.६	२७.१
भेरी अञ्चल	३७.८	४०.७	४२.८
मध्यपश्चिमाञ्चल	३५.५	३८.४	४५.८
बाजुरा	२४.६	३१.१	४४.६
बझाङ्ग	३२.२	४६.४	४०.०
अछाम	३०.५	३२.४	२५.०
डोटी	२०.७	३०.८	४३.६
कैलाली	१६.६	२७.४	३१.५
मेची अञ्चल	२१.९	२१.०	४४.८
ताप्लेजुवा	५७.४	३५.१	६४.७
वीरगञ्ज	४२.३	३८.६	७८.०
सुनसरी	३६.३	३८.२	६४.०
सुनसरी	४६.६	४३.७	४४.०
महाकाली अञ्चल	४१.०	३४.६	६६.३
सुदूर पश्चिमाञ्चल	६६.६	३५.३	४६.३
नेपाल अधिराज्यको तथ्या	३५.७	४२.७	६९.४

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक

तथा

माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना स्थिति

विश्व धोतमा प्रगतिको मापनहरूमध्ये विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत पनि एक मात्र सकिन्छ । कुनै स्तरको विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको विद्यार्थी संख्या र नो स्तरको विद्यालयको विभिन्न तोकिएको बाल बालक समूह जन संख्याको अनुपात लिई निकालिने विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सधैं उच्चिने भन्ना अनुपात (Apparent Participation ratio) र खात भर्ना अनुपात (Net Participation ratio) दुई प्रकारका मापन गर्ने चलन छ । सधैं उच्चिने भर्ना अनुपात विकास विद्यालयमा भर्ना गर्दै अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूको बमोजोई स्थान जगती सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई नै समावेश गरी निकालिन्छ । यो अनुपात खात प्रतिशत भन्दा पनि बढी हुन सक्छ । तर योक्षोमा समुदाय विद्यार्थीहरूलाई नजिई खात तोकिएको उमेरका विद्यार्थीहरूमात्र लिइन्छ ।

२०३० मातको राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्यांक अनुसार ३ देखि १० वर्ष उमेरका कुल जनसंख्या २१५६०६६ पूर्ण जो संख्या २०३६ सालमा आएर २१७२७६० पुगेको छ । प्राथमिक विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थीहरू २०३० सालमा १३८८००१ थियो भने २०३६ सालमा आएर यो संख्या १४०४३६८ पुगेको छ । यतरी २०३१ सालको तथ्यांक अनुसार सधैं उच्चिने गैरगत अधिराज्यको प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना ६७.६ प्रतिशत हुन आएको छ । यो प्रतिशत गत साल २०३८ मा ६५.६ प्रतिशत थियो । सोही अनुसार प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत १३.६ र निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत ८५.८ देखिएको छ । यी भर्ना प्रतिशतहरू साविकी तं. ६ मा देखाइएको छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी सर्वा प्रतिशत विवरण

सारिखी नं. ६

जिल्हा	६-१० वर्षांचा प्राथमिक	६-१० वर्षांचा निम्न माध्यमिक	अध्यापक विद्यार्थी	पार्यामिक विद्यार्थी	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी
	विद्यार्थी	जलसंधारणी	विद्यार्थी संख्या	को श्रमदाना	संख्या
	संख्या	अनुपाताना	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी सर्वा	पतिमान	प्रतिशत
सांगरूर	१७४३७	६२.०	१२६२२	११.५	१२४६
गवळपूर	२२१३६	७१.२	१७७७७	११.२	१२४२
सांग	६६३७४	६३.०	४११४२	१०.२	६५४६
दुभाप	२४७६८	६३.५	२६०६	१०.१	१०८२
सर्वा जिल्हा	१३४८८३	६६.५	१०७४००	१४.४	१४४७६
सांगरूर	१५७१५	५४.८	१५३२	११.५	१४१२
गवळपूर	२७५६८	७१.७	२६५०	१३.४	२२२१
दुभाप	१३३७१	६४.७	६०२२	१४.०	१००२
सांगरूर	१५७७०	७४.४	१०४६	११.०	१४१५
गवळपूर	७७३३१	६५.५	५४२७	१६.६	५५०७
दुभाप	४२५३७	६६.०	२२२१	१०.१	३२४२
सर्वा जिल्हा	३०५६६३	७१.७	२२१५५	१४.०	२१४१७

विकास	६-१० वर्षीको प्राथमिक		६-१० वर्षीको निम्न माध्यमिक		प्राथमिक विद्यापी		माध्यमिक		निम्न माध्यमिक	
	जनसङ्ख्या	विद्यार्थी	जनसङ्ख्या	विद्यार्थी	विद्यार्थी सङ्ख्या	को अनुपातमा	विद्यार्थी	सङ्ख्या	विद्यार्थी	विद्यार्थीको
	सङ्ख्या	प्राथमिक	युवायुवती	प्राथमिक	विद्यार्थी	विद्यार्थीको	सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या	सङ्ख्या
सोलाखा	१२०६३	७२०८	४७३	१०४४	१२३	४१४	४६३	४६३	४६३	४६३
रामेछाप	३०७४४	१८७४४	६१०	२२०४	६२४	१२४	७२४	७२४	७२४	७२४
बिन्ध्युङी	६६९००	१४४४४	६६३	१४६४	११४	११४	११४	११४	११४	११४
भद्रा	२२११२	१३३३३	४६६	१४४४	१०६	११४	११४	११४	११४	११४
महेन्द्रा	४४८२१	३२२२३	४६६	४४४४	१६०	४४४	४४४	४४४	४४४	४४४
सर्लाही	४४२८०	२४०००	४६६	४४४४	१६६	४४४	४४४	४४४	४४४	४४४
जयपुर	१६४६३४	११०६०१	४६६	१४८१७	६२३	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६
सुनसरी	४३६४११	३७६४६४	६०६	२४४०४	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६
सोलाखा	२१०००	१२०००	४६३	१३३०	११२	४४४	४४४	४४४	४४४	४४४
रामेछाप	२३३४६	१२६११	६२६	१२०६	६४	६४	६४	६४	६४	६४
बिन्ध्युङी	६६४६६	१४४४४	४६६	१३३०	१०४	११४	११४	११४	११४	११४
भद्रा	६२४६१	३०४०६	४६०	२६६१	१७१	४४४	४४४	४४४	४४४	४४४
महेन्द्रा	४३३१०	२०७३०	६६०	२६६३	१२४	४४४	४४४	४४४	४४४	४४४
सर्लाही	४६६६३	१६४४४	६३०	३६४४	१६६	३६३	३६३	३६३	३६३	३६३
जयपुर	२४४१४७	१०६६६०	४४६	१४४६६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६
सिन्धुपाल्चोक	३३६०१	१०६०४	४६३	१४६३	६०	११३४	११३	११३	११३	११३
सुनसरी	४३३३३	२३३३३	४६६	३६६३	६०	१०६	१०६	१०६	१०६	१०६
सुनसरी	२१११६	३३३३०	७४७	१४६७	७४	१०६	१०६	१०६	१०६	१०६

विवरण	६-१० वर्षको प्राथमिक विद्यापी	६-१० वर्षको अग्रतथ्याको	निम्न माध्यमिक विद्यापी	प्राथमिक विद्यापी को अनुपातमा	माध्यमिक विद्यापी	निम्न माध्यमिक विद्यापीको
	प्रदसंख्या	संख्या	विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यापी भनी प्रतिशत	संख्या	अनुपातमा प्राथमिक विद्यापी भनी प्रतिशत
बागमती अञ्चल	३५७७८६	३३७१४	३९७१५	११.४	३९७१५	१००.०
पल्लान्पुर	३५३०४	३३७१४	३३००	९.०	३५३०४	१००.०
चितवन	३०१७१	३६६१३	६०१७	१९.६	३०१७१	९७.३
रीपट	३००६४	३०१७६	३३०५	११.०	३३०५	१००.०
बाग	४९१३०	३९९९४	३६५०	१३.४	३९९९४	१००.०
पर्वी	४३५२३	३०४४४	३०७१	१४.०	३०७१	९७.३
बागमती अञ्चल	३०००६१	११९९६९	१५७४२	१३.४	१५७४२	९१.५
सहायक विकास क्षेत्र	७१००४०	४४६६५६	६२०७१	१४.१	६२०७१	९६.८
गोरखा	१३४४२	४०४६०	३४४४	१३.०	३४४४	९६.६
सुनसरी	१०१५	४४४	६५	११.५	६५	५१.३
जयपुङ	२२००६	३२३०४	३०३१	१३.६	३०३१	९३.२
सप्तरी	१२००२	३०००५	६००४	१५.६	६००४	१००.०
सुनसरी	३३३१५	३३१०७	३६११	१०.६	३६११	९३.६

शिल्ला ६-१० वर्षेको प्राथमिक ६-१० वर्षेको विज्ञान माध्यमिक प्राथमिक विद्यापीठ अ-उपमिक्त निम्न माध्यमिक
 उत्तरसहाय विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ संस्था को अ-प्राथमिक विद्यापीठ विद्यापीठ
 गण्डा अनुसन्धान प्राथमिक विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ अ-उपमिक्त
 विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ विद्यापीठ
 प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान प्रतिष्ठान

समाकलन	३६३९३	३६१२४	६६.४	५०३४	१२.६	३६०६	७१.६
अपेक्षित अन्वय	१६०१५४	१६१५५३	१०१.१	२१००६	१३.०	१७०७१	५४.१
व्ययपराधी	४४६५४	३२४१२	७२.५	३७१३	१०.२	३४२४	७४.४
पान्ना	३१००३	३२५६७	१०६.१	३७३७	११.४	३५३३	७४.५
गुस्ती	१४४३७	३६४१०	२५.४	३५७५	१३.२	३६६३	६१.४
अर्जाकर्ता	२२७५०	१६१००	५६.०	२१०४	१२.४	१४६७	६५.१
रूपरेखा	४४५२७	३२७१७	५६.७	४६७१	१४.२	३७७४	७४.६
कविलेख	३९०४६	३११२०	७९.६	३३६७	११.२	३५६०	७५.६

सुमिक्ती अन्वय	२२६७४१	१६७७४३	४४.१	२०४६०	१६.३	१५११६	७३.५
सुलान्त	१७७०	६५४४	३७.६	१४२	५.६	७१	४०.०
समाधी	१४०१४	१००२२	७१.५	१३७१	१३.७	६४२	६१.४
पर्वत	१५५७०	२११६०	१३६.६	३०४६	१४.४	२७११	५५.६
बागवृक्ष	३११२५	३५३६०	६१.२	३५६२	६.२	२०७४	६०.१
प्रबलान्ता अन्वय	६५५५३	६१२१७	६३.३	७१४४	११.७	५५०६	५१.२

प्रविष्टाअन्वय विकास क्षल	४४२५१५	३६०५४४	५६.४	४०५२	१२.४	३५५५२	७६.५
रूपम	१६१४३	११०६१	४०.६	६६४	६.०	४६६	४४.७

विद्या	६-१० वर्षको प्राथमिक		६-१० वर्षको		निम्न माध्यमिक		प्राथमिक विद्यालय		माध्यमिक		निम्न माध्यमिक	
	अवसंज्ञा	विद्यालय संख्या	अवसंख्याको अनुगतता	प्रत्येक विद्यालयको अनुगतता	विद्यालय संख्या	अनुगतता	विद्यालय संख्या	अनुगतता	विद्यालय संख्या	अनुगतता	विद्यालय संख्या	अनुगतता
राज्य	२४२२१	१०५४६	४९.०	४९.०	४०४	४.०	३२०	३२.०	३२०	३२.०	३२०	३२.०
संख्य	२९३३३	१०३३३	४०.१	४०.१	७६३	७.०	७२३	७६.३	७२३	७६.३	७२३	७६.३
पुस्तक	४९००३	५४००५	६९.४	६९.४	१२१६	२.७	११४४	११.४	११४४	११.४	११४४	११.४
बाह्र	३२४२०	२४४३०	३२.५	३२.५	३६४५	१४.६	३०४४	३०.४	३०४४	३०.४	३०४४	३०.४
राज्यी अनुसूचित	१२९३६७	७०००७	५४.५	५४.५	३०६०	३.६	२५६३	२५.६	२५६३	२५.६	२५६३	२५.६
हुमा	२९३३	२३३०	६०.७	६०.७	३३३	३.४	३१३	३१.३	३१३	३१.३	३१३	३१.३
मुग	४३४५	२६४४	४१.०	४१.०	३३३	३.३	३३३	३३.३	३३३	३३.३	३३३	३३.३
रोसा	३१३३	३०३३	६३.३	६३.३	३४३	३.३	३०३	३०.३	३०३	३०.३	३०३	३०.३
बालीकोट	१२२०७	४३३३	३५.७	३५.७	४३३	११.१	३०३	३०.३	३०३	३०.३	३०३	३०.३
सुपु	४३४०	४०४५	४५.५	४५.५	४३३	४.३	३२३	३२.३	३२३	३२.३	३२३	३२.३
कान्छी अनुसूचित	३४०३०	१७००४	४९.७	४९.७	१००१	१०.५	६५४	६५.४	६५४	६५.४	६५४	६५.४
बाजुरकोट	१४५३३	४५५३	४५.३	४५.३	४५३	६.३	३०३	३०.३	३०३	३०.३	३०३	३०.३
दिलेप	२३००४	१३३१४	३३.४	३३.४	३१०३	१४.७	३३३	३३.३	३३३	३३.३	३३३	३३.३
सुजत	३४०३३	३०११०	६३.७	६३.७	३४३३	१२.३	१४३३	१४.३	१४३३	१४.३	१४३३	१४.३
बकि	२३३३४	१३३३३	४५.५	४५.५	१५३३	१४.०	१४३३	१४.३	१४३३	१४.३	१४३३	१४.३
बाजुरा	२५३५०	१५३३५	४३.३	४३.३	३००३	१३.०	१३३३	१३.३	१३३३	१३.३	१३३३	१३.३
केही अनुसूचित	१२०३६६	६३३३६	४९.३	४९.३	३००५	१३.०	५३३३	५३.३	५३३३	५३.३	५३३३	५३.३

प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम

श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय अन्तर्गत प्रौढ शिक्षा विभागको माध्यमबाट विद्यालय बाहिरका भूषा तथा निरक्षर प्रौढहरूलाई साक्षर गराई कार्यमूलक ज्ञान, सीप र सुचना दिने उद्देश्यले प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ । देशको सर्वांगीण विकासको लागि प्रौढ शिक्षा कार्यक्रमले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने ह्यथलाई ध्यानमा राखी छैटौँ पञ्च वर्षीय योजना अन्तर्गत ६ लाख निरक्षर प्रौढहरूलाई साक्षर गर्ने सध राखी भन्ने अनुरोध कार्यक्रम संचालन भएकोमा विमित साधन र श्रोत संपूर्णित गत ३ वर्षमा विम्नानुसार प्रगति भएको देखिन्छ ।

क्रम. सं.	आ. व.	प्रौ. शिक्षा केन्द्र संख्या	साक्षर गर्ने संख्या लक्ष्य	साक्षर संख्या प्रगति	कीर्तित
१.	०३२।३।८	७००	२८,०००	२०,६८८	
२.	०३८।३।६	२,५००	१,००,०००	९४,९१२	
३.	०३९।४।०	३,०५०	१,५०,०००	१,१४,४८४	
जम्मा		६,२५०	२,७८,०००	१,३६,०८०	

आ. व. २०४०।०४१ मा १,३५,००० निरक्षर प्रौढहरूलाई साक्षर गर्ने र यत मध्ये ४२,५०० लाई कार्यमूलक ज्ञान, सीप र सुचना दिने लक्ष्य अनुसृत प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम निम्न अनुसार संचालन भई रहेका छन् ।

आ. न. २०४०।०४१ को सन्दर्भ

क्र. सं.	केन्द्र संयोजन गर्ने माध्यम	प्री. शि. केन्द्र संख्या लक्ष्य	साक्षर गर्ने संख्या लक्ष्य
१.	जि. का. शिखा सभा	२,०७०	५२,५००
२.	संघ संस्था	४४२	१७,६००
३.	राष्ट्रिय एकीकृत	४००	१६,०००
४.	अनौपचारिक शिक्षा	४६५	१८,६००
५.	अन्य संस्था शिक्षा	२०	५००
जम्मा		३,३९७	१,३५,२००

प्री. शिक्षा कार्यक्रम व्यापक एवं प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने गराउन चालु आ. व. ०४०। ०४१ मा सञ्चालनबाट केही विस्तारमा स्वतन्त्र निरीक्षण गर्ने गराउन निरीक्षण टोलीहरू पठाइ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखा परेका कठिनाईहरूको सम्बन्धन मनेत गर्ने गराउने काम भएको छ । र आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमलाई पुर्णरूप गर्ने अझ बढी प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने गराउने व्यवस्था भएको छ ।

व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण

(४०० अङ्कको)

सारिणी नं. ७ (क)

जिल्ला	कक्षा	अग्रजंतो	बागवानी	मत्स्यपालन	शुद्धरा पालन	पशुपालन	शर्टेहाफ्ट	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	फनिचर निर्माण	बिहुली ज्ञान	ईट पोल्ने इकमी	सा० धा० को काम	वेतबाँस	शिक्षा	संस्कृत	वस्त्र सिलाई	खाल बिलान	जम्मा
काठिण्डुस	६	१०				५३	४७									४१	४१		६४
जम्मा						१००										६२			१६२
पाँचथर	६	१०				३८	६१												३८
जम्मा						११६													११६
इलाम	६	३४			७०	३३	६२	६४									२२		२६४
	१०	२३			३३	२०	२३	४७									६		१४७
जम्मा		३७			१०३	५३	७५	१०१									३१		४२२

जिल्हा	जमा	वाय विजाय	बल्ल विजाय	संस्कृत	शिक्षा	वेतवांस	हाउ घा० नो काम	हॉट पोले अकामी	बिडुली अदान	उहितर निर्माण	केवा	कार्यालय सञ्चालन	अटॅन्डन्स	प्राप्तवास्त	कुपूरा पालन	मत्स्यपालन	वायवादी	अप्रभेदी	कक्षा	जिल्हा
१२२	१२२	५२	५२																	
१२३	१२३	५६	५६																	
१२४	१२४	१००	१००																	
१२५	१२५	५३	५३																	
१२६	१२६	५४	५४																	
१२७	१२७	५४	५४																	
१२८	१२८	५९	५९																	
१२९	१२९	५९	५९																	
१३०	१३०	५९	५९																	
१३१	१३१	५९	५९																	
१३२	१३२	५९	५९																	
१३३	१३३	५९	५९																	
१३४	१३४	५९	५९																	
१३५	१३५	५९	५९																	
१३६	१३६	५९	५९																	
१३७	१३७	५९	५९																	
१३८	१३८	५९	५९																	
१३९	१३९	५९	५९																	
१४०	१४०	५९	५९																	
१४१	१४१	५९	५९																	
१४२	१४२	५९	५९																	
१४३	१४३	५९	५९																	
१४४	१४४	५९	५९																	
१४५	१४५	५९	५९																	
१४६	१४६	५९	५९																	
१४७	१४७	५९	५९																	
१४८	१४८	५९	५९																	
१४९	१४९	५९	५९																	
१५०	१५०	५९	५९																	
१५१	१५१	५९	५९																	
१५२	१५२	५९	५९																	
१५३	१५३	५९	५९																	
१५४	१५४	५९	५९																	
१५५	१५५	५९	५९																	
१५६	१५६	५९	५९																	
१५७	१५७	५९	५९																	
१५८	१५८	५९	५९																	
१५९	१५९	५९	५९																	
१६०	१६०	५९	५९																	
१६१	१६१	५९	५९																	
१६२	१६२	५९	५९																	
१६३	१६३	५९	५९																	
१६४	१६४	५९	५९																	
१६५	१६५	५९	५९																	
१६६	१६६	५९	५९																	
१६७	१६७	५९	५९																	
१६८	१६८	५९	५९																	
१६९	१६९	५९	५९																	
१७०	१७०	५९	५९																	
१७१	१७१	५९	५९																	
१७२	१७२	५९	५९																	
१७३	१७३	५९	५९																	
१७४	१७४	५९	५९																	
१७५	१७५	५९	५९																	
१७६	१७६	५९	५९																	
१७७	१७७	५९	५९																	
१७८	१७८	५९	५९																	
१७९	१७९	५९	५९																	
१८०	१८०	५९	५९																	
१८१	१८१	५९	५९																	
१८२	१८२	५९	५९																	
१८३	१८३	५९	५९																	
१८४	१८४	५९	५९																	
१८५	१८५	५९	५९																	
१८६	१८६	५९	५९																	
१८७	१८७	५९	५९																	
१८८	१८८	५९	५९																	
१८९	१८९	५९	५९																	
१९०	१९०	५९	५९																	
१९१	१९१	५९	५९																	
१९२	१९२	५९	५९																	
१९३	१९३	५९	५९																	
१९४	१९४	५९	५९																	
१९५	१९५	५९	५९																	
१९६	१९६	५९	५९																	
१९७	१९७	५९	५९																	
१९८	१९८	५९	५९																	
१९९	१९९	५९	५९																	
२००	२००	५९	५९																	

जिल्हा	कक्षा	असक्षेती	भागवानी	गरस्पपालन	दुसुरापालन	पशुपालन	शर्टहायण्ट	कार्यालय संचालन	जेव्हा	कनिष्ठ शिक्षण	हाई स्कूल	सा. शा. को काम	पेजवसि	शिक्षा	संस्कृत	बसत	दिलार्ई	प्राथम विज्ञान	अध्या
जिल्हा	६	२०						१३६											१३६
सदरमुक	१०	३६																	६०
जिल्हा	६	६६																	२४
सावरी	६	-	६०	१६	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	११३	३०६
जिल्हा	१०	६६	-	२६	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	६२	२४७
जिल्हा	६	६६	६६	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	११२	६२६
सिराहा	६	१४२		४२	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	४१०
जिल्हा	१०	११२	३०	३०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	४००
जिल्हा	२६६	६०																	६१०
सावरीचा जिल्हा	६	२०६	१७२	४६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	३०६	१०२७
जिल्हा	१०	२४६	७३	१३४	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	२४६	६३६
जिल्हा	४४६	२४६	१२२	१२२	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	१२६२
पूर्वाञ्चल विकास	६	४७२	३०६	३०६	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२	३१०
जिल्हा	१०	४४६	२०४	२०४	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	४४६	१३०
जिल्हा	१२६	६३६	३३०	४०२	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	३६६
दोलखा	६																		४१

बिल्ला	कक्षा	अप्रपेती	यागदानी	मरस्थपोलन	कुशुरापालन	पशुपालन	घरईष्ट	कायलिप संचालन	लेखा	फनिधर निर्माण	विजुली जमान	ईट पोली इकाणी	मा० था० की काम	वेतवर्गत	मिभ्रा	संस्कृत	बस्त्र सिलाई	छात्र विज्ञान	जम्मा
जम्मा	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
रामेखान	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
सिम्युली	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
घानुषी	१	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जम्मा	१	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
महीसरी	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
सजाही	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जलकपुर अञ्चल	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०

जिल्हा	मक्या	रुमथेडो	बागवानी	मत्स्यपालन	कुष्ठुरा पालन	पशुपालन	शरंहीकन	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर निर्माण	विद्युली जटान	ई.पोस्ते उ.भी	ग.० धा.० की काम	वेतबोस	मिधा	संस्कृति	सर्वेय मिलाई	व्याय विज्ञान	जम्मा
भक्तपुर	६ ३६	४८	—	—	—	२१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
जम्मा	६७	८२	७	१०	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६
काठमाडौं	६	५०	५३	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०
जम्मा	१०	५१	७२	३०	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
बागमा	६१	६१	६१	६०	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६
ललितपुर	६	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५
जम्मा	१०	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५
गण्डकी	१	३६	३००	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७	१३७
बलन	१०	३१	३२३	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०
जम्मा	१७	७२	६२३	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७	२५७
मकवानपुर	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
जम्मा	१२	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०
चितवन	६	१६३	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
जम्मा	१०	—	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२
जम्मा	१६३	१६३	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५

विवरण	कक्षा	वसति	वागवाणी	मत्स्यपालन	कुटुंबपालन	पशुपालन	शरीरक्रीडा	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ निर्माण	वित्तुली यज्ञान	ईट पोले टकमी	सा. डा. को काम	वेदवाङ्मय	शिक्षा	संस्कृत	पटल मित्ताई	शास्त्र विज्ञान	जम्मा
रत्नहट	९							११९	७०	२५				२१४					१२७
जम्मा	१०							१२२	११५	४४				२७१					
वाडा	६							२५						१०३					
पार्क	१०							४३						१०३					
जम्मा	१६							६८						२०६					
पार्क	१०							१२१						१३५					
जम्मा	१६							१२१						२७०					
नारायणी	६	१६३	३१	६६	२११	३११	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१	११३१
वसुध	१०	-	४२	७५	२१६	३१६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६	११६
जम्मा	१६	१६३	७३	१४१	४२७	६२७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७	२२४७
भावाभावा	६	३१०	४६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१	३६१
वि. क्षेत्र	१०	१२१	३३३	२०५	६३	१६८	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६
जम्मा	१६	४३१	८२४	५६६	११९३	१०२९	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३	५६६३
गोरखा	६	६६	४१											१०७					
पार्क	१०		४८											६६					
जम्मा	१६		१२९											१७३					

विलया	कक्षा	अवधि	शानदाती	गारस्यगालन	कुसुमा पावन	पशुपालन	अर्थहण्ड	शाम्भिव मन्डलन	उत्तर	कृषिचर निर्माण	बिजुली जवान	ईट पीली तकनी	मा. प्र. को काम	क्रेतशीम	शिक्षा	संस्कृत	वस्तु मिल ई	वारा विज्ञान	जन्मा
	५०	५२	२३						२२										१२८
जन्मा		५०५	५२३					५०								५०			३२१
कुसुमा	२	२२३	२५२	२३४	६४	५३	२२	१०३	१२	३०				५७	३०	४५			५७६८
अवधि	१०	२४०	१२८	५१८	७२	२०		५५२	२०	११०				३७	५०	-			६५६
जन्मा		२४०	४१३		३५२	१२६	३३	३२	२५७	५२	१५०			५४	५६	४०			२१२४
कुसुमा	६		६																६
अवधि	१०		१४																५४
जन्मा																			४४
कुसुमा	६		४६																४३
अवधि	१०		७२																५४
जन्मा																			१३१
कुसुमा	६		१०६					४०									२४		५२१
अवधि	१०		५६					३०									१४		४५०
जन्मा																			१३१
कुसुमा	६		४१२														३६		५२१
अवधि	१०		५०					३६									३०		५३४
जन्मा																			२२४
कुसुमा	६		६४					७२									४४		२२४
अवधि	१०		५७१					५६									५४		२५१

किसला	पक्षा	अश्रवणी	वायवानी	माल्यरासन	कुम्भार शाल	पशुपालन	एटेंडेंस	कार्यालय सहायक	जेवा	प्रतिपद निर्माण	विशुद्धी अढात	डॉट पोले टकरमी	साध धाउ को काम	केतवर्ति	शिक्षा	सन्ध्या	लसल भिखार्ड	वायव भिखान	जम्मा
जम्मा	५०	३१																	२०२
बडिया	५									१५									२५
जम्मा	१०									३०									५०
भरी बजल	६	११	११५	३०	१६	१६	१६	१६	१६	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३००
जम्मा	१०	४७	१४०	३०	१६	१६	१६	१६	१६	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३००
माल्यरासन	५	२५६	२२०	५६	१६	१६	१६	१६	१६	११२									१०५६
शिक्षण क्षेत्र	१०	२००	२००	५५	३२	३२	३२	३२	३२	३२									१०५०
जम्मा	१०	४५६	४२०	१०१	४८	४८	४८	४८	४८	१७६									२१०६
वायव	६																		३०
जम्मा	१०																		६०
वायव	६	४०																	४०
जम्मा	१०	४६																	५०
जम्मा	५०	३१																	१००
जम्मा	६																		२५

जिल्हा	कक्षा	अवधीची	बागवानी	परिचरणात्मक	पशुपालन	सर्वेक्षण	कार्यालय तज्ज्ञात्मक	जेवा	कनिष्ठ निर्माण	विक्रमी अज्ञान	हॉट पोल्स ब्लॉकमी	सा. वा. ओ काम	वेनचोस	शिक्षा	संस्कृत	वस्तु विज्ञान	बाग विज्ञान	जम्मा
	१०													१०				१०
अक्षा														१०				१०
डोटी	६							१२						१२				१२
	१०							६२						६२				६२
अक्षा								११५						११५				११५
कैलाशी	६	७३												७३				७३
	१०	४३												४३				४३
अक्षा								११६						११६				११६
हिती अक्षा	६	१२३			१०			४३						१२३				१२३
	१०	४३			११			६३						१२३				१२३
अक्षा					२१			११५						१२३				१२३
दाद्वली	६													६				६
	१०													२६				२६
अक्षा								३२						३२				३२
सैतडी	६		२५	३१				४१						३०				१२०
	१०		२०	३३				७३						२०				१६६
जम्मा			४५	६४				११५						४५				३०६

जिल्हा	कक्षा	असावेची	आयुष्यवर्गी	महसुलपारल	कुळरुपाक्षय	पशुपालन	गटहोम	सांघातिय यत्नात	लेखा	फनिवर निगमणे	विद्युती जटान	ईट पोल्ले डकधी	सा० व०० की माग	वेतवीस	शिधा	संरकुत	पत्र मिवाई	शास विज्ञान	जम्मा
हवेलपुरा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०६
आम्मा	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१२५
मन्थनपुर	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	२३४
जम्मा	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	३०६
महाकाली जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	४७४
जम्मा	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	४६३
सुदूरपश्चिम जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	६३५
विकास क्षेत्र जम्मा	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	६३५
जम्मा	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६
नेपाल अखिल जम्मा	६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०६३
मर	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	२४६३
जम्मा	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	१२६	२४६३

जिल्हा	कक्षा	भप्रयेवती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुवुरा पालन	पशुपालन	कार्पास संचालन	लंबा	फनिचर निर्माण	विलुकी जटान	ईतपोस्के जकणी	सा० घा० को काम	वेतवांस	शिक्षा	सत्कृता	वस्तु निवार्थ	खान विज्ञान	जम्मा
कोल्हा	६ २२६ ३०२	५२८ २४२	३५२	२५६	२५६	२५६	२५६	१६५	१६५	१६५	१६५	१६५	१६५	१६५	१६५	१६५	१६५	२२२२
	१० २५२ २७०							१७३	१७३	१७३	१७३	१७३	१७३	१७३	१७३	१७३	१७३	२५५३
जम्मा	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२	५२८ २४२
मुनपारी	६ ३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८	३०३ ९८
	१० २५१ ८८							३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
जम्मा	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६	५९८ १८६
कोडी जंजल	६ २२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३	२२१ ८३३
	१० ४७८ ६४३							३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
जम्मा	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६	१०३३ ८४६
दोबूबुन्	६																	५२५
	१०																	८१
जम्मा																		६०६
जाला	६ ४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६
	१० ३४							१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००
जम्मा	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४	१२४
जोडवडुवा	६																	२८३
	१०																	२२४

जिल्हा	कक्षा	असावेली	वाढवावी	ग्रहस्थपालक	मुस्यरागळ	पगुगळ	गटद्वारा	कार्यालया संचालन	लेखा	प्रतिनिर निर्माण	विजुली जमान	दंड पोलीस ठकनी	सा. गा. को काम	वेतवांस	शिक्षा	संस्कृत	बसव दिजारी	व.श. विज्ञान	जमान
			३३५	२७५			४९०	३६	४०	४०				२९५					१२५९
		६	१०३५	४७२	१००	३५	४२२	६३	१४६	६३	१४६	६३	६६	१०३३	३९	६६	६६		२५५५
		१०	२७२	३७६	१७१	४८	२९१	६०	१२०	६०	१२०	६०	६०	६२२	२९	६०	६०		२६३३
			१२२६	२४८	३२८	७२	६४३	१४३	२५७					१९८५	३२	१७२			६२३८
	विजुलीक	६	३८			३६	७२							१५०					३९७
		१०	३६			३९	६२							५४५					२०५६
	जमान		७४		४३		१२५							२४६					३२२
	शुद्ध	६												३०					३०
		१०												२६					२६
	जमान													६६					६६
	दुयकाद	६	३८											२९५					२९५
		१०	३५											१३७					१३७
	जमान						७४							३२९					४२५
	बादिश	६												१८२					१८२
		१०												१४०					१४०
	जमान													३२५					३२५
	कार्यपालकीक	६												४६५					४६५

जम्मा
 गाग्र विमान
 वहन तिनाई
 संस्कृत
 शिक्षा
 वेतवसि
 सा. आ. को काम
 स्ट पोले डकमी
 विकुली बडान
 फनिचर निर्माण
 सेवा
 कार्यालय संचालन
 महोत्सव
 पशुपालन
 दुधुरागालन
 मत्स्यगालन
 बाणवानी
 अन्नसेती
 कक्षा
 जिल्ला

विगत	९	३२३	१०९	-	४८२	-	४८२	-	४८२	१२१८
	१०	३१५	१००	४५	३५५	६०	३५५	२७५	२७५	१३५८
जम्मा		६३८	२०९	५४	८३७	६०	८३७	२४५	२४५	२४५०
सौतहट	६	११५	३०	०४	२४४		२४४		२४४	४०४
	१०	१०२	२०	४३	१७५		१७५		१७५	३५८
जम्मा		२१७	५०	१४८	४१९		४१९		४१९	७६२
बाग	५	५१			५१		५१		५१	१०२
	१०	५०			५०		५०		५०	१०२
जम्मा		१०१			१०१		१०१		१०१	२०४
गया	६	११५	४५		१६०	१००	२६०	३०	२९०	११५
	१०	६९	-		१३६	१३६	२७२	३६	२३६	५०१
जम्मा		२१२	४५		२९६	२३६	५३२	६६	४६६	१०००
बागवती	६	४२७	४००	४४	१२७१	१००	१३७१	१३७	१२३४	२४७०
अकल	१०	४२३	३३५	१००	११६१	१३६	१२९७	१३६	११६१	२५६६
जम्मा		११५०	७३५	१४४	२४३२	२३६	२६६९	२७३	२३९६	५०३६
मध्यमस्थान	६	५७१	१०९०	६१०	१७७१	११५	१८८६	१३५	१७५१	३५३६
वि. क्षेत्र	१०	१४०७	६४५	४६२	२५१४	१०२	२६१६	१३६	२४८०	५६१६

विशेष	कक्षा	वर्ष	संख्या	मूल्य	कुल	विवरण
जम्मा	१२४	२२८		४८		१२४२
शामुझ	२	१२१	१२१			६४६
	१०	६०	६०	६२		४१६
जम्मा	१२	१८१	१८१	६२		१०६२
संलग्नी	१	१२४	१२४	६०		६६४
कक्षा	१०	१२१	१२०	६४		६००
जम्मा	३	२४५	२४५	१२४		१२६४
द्वितीयक	२	२२३	२२३	१२४	१२४	१०३६९
द्वितीयक	१०	३२९	३२९	१२४	१२४	६२३३
जम्मा	१२	५५२	५५२	२४८	२४८	१६६०२
जम्मा	२	२४	२४	२४		१४४
	१०	३६	३६	२४		७२
जम्मा	१२	६०	६०	४८		२२४
दोहा	२			२४		६४
	१०			२४		२४
जम्मा	१२			४८		१०८
जम्मा	२			२४		१०९

वपना	
आस विज्ञान	
वस्त्र विज्ञान	
संस्कृत	
शिक्षा	
कलाविज्ञान	
सां. धा. को. वि. वि.	
ईट पोले कर्करों	
त्रिबुली जटन	
कतिनर विगण	
लेखा	
कार्यालय व्यवस्थापन	
मटेरियल	
पशुपालन	
कुम्भुग पालन	
मत्स्यपालन	
वाण्यपालन	
अभिलेखी	
रक्षा	
मिस्त्र	

लेपाल अतिरिक्त	६	२५१७	४२११	७४	२६०४	१००४	३६६२	२२२३	१६५०	६१०	४६४	-	६२२	३१	१०६३०	१२२४	११५२	२५२	१२२१६
अर	१०	४३२४	३२६०	६४	२०४६	५६२	२४४	१५०३	१०२७	६२०	४६०	४५	४६०	३५	१३००३	१०४	५०००	२१०	३२५०७
जम्मा		४९१०	७५००	१५६०	४६२२	१५६६	५६२	३७२६	२६७७	११३०	११७४	४५	१०८४	११६	३०२१७	२३०	३३३३	४६२	१२६२३

व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण

कक्षा ८ को १०० अंकोंको

संरिणी नं.....

विस्तार	शिक्षा	रूपि शिक्षा	अचिवालय विज्ञान	औद्योगिक शिक्षा	संस्कृत	गृहविज्ञान	जम्मा
तारिख		२२४		२७५			४९९
परिचय	२९२	१३१		१७०			६००
दस्तावेज	४०६	३२०	७४	१०७			९०७
अ.प.	१०२०	२४०१	२२१	६५५		४२७	४८१४
मैत्री अंश	१०५५	१०७२	२५५	१२०७		४२७	६८२०
गुरुवाचन	५०५	८१	२६०				४७६
गोपनीय	६५१	४०७	७७				११३५
गोपनीय	३४२	२८	४८	५८			५५६
गोपनीय	२४५	३०१	१२८				६७४
गोपनीय	१८२७	७५८	३४०	१८६		२५३	३३८२
गोपनीय	४७०	६१८	८८०	२०१		१७७	२३४६
मैत्री अंश	३५७४	२२६४	१०५१	४४५		४००	८४२५
गोपनीय	१०३	५०					२२३
गोपनीय	४९०	१२८	१५२	५२			८२२
गोपनीय	२६५	१६६	१०२				५३३
गोपनीय	२१५	७०	१०६	६८			४६२
गोपनीय	१५५	१२२९	६१४	३१		३०	१९३६
गोपनीय	४४६	६७८	१५६	४१६			१७९६
गोपनीय अंश	१००४	२१७१	२५०	६४१		६०	३८०६
गोपनीय	११०३	७०१२	३०५६	२२२६		८२४	२१०६४
गोपनीय	४७	२१७	९३५				३६९
गोपनीय	१०८	६५	८८				३०१

जिल्हा	शिक्षा	कृषि शिक्षा	तानिपालक विज्ञान	औद्योगिक शिक्षा	संस्कृत	गृहविज्ञान	उत्पत्ती
सिन्धुदरी	३३६	१५५	६४				५५८
समुदा	३३१	७०८	२९१	१६५		६१	१५८६
महोदरी	२१०	५३०	१६३	१८५	२५	२६	११५५
सुभाही	२५५	६४०	३६५	३०		१३	१३३३
जिल्हा अंश	१४०६	२३४५	११६३	३८०	६६	२६	५२८६
विश्वकर्मान	२०२	१५१	१३८				४८१
समुदा	४३						४३
सुभाही	३३६	१२०				३२	४६१
आदिवासी	२४३	४६					२८६
मार्ग विज्ञान	७०२	३७३	६५				११४०
समुदा	४५	३६१	५५४	५३		१३२	११४५
आदिवासी	१५६२	५८६	३१६२	५०२		७४३	६५८५
सुभाही	५१६	१११	६५३	२५२		५२३	२३५८
वागमती अंश	३६८५	१७३८	४८७२	८०७		१४३०	१२५३८
समुदा	१५६	५०	२५१	१५		३६	६८१
सुभाही	२६२	८८४	१०१२	४५	२५		२०९६
सुभाही	३८०	५८३	१४८	१५०			६६१
सुभाही	५६०	५८	१७८	७५		२२	१२३
सुभाही	१५८	१५२	२८२	४८८		५१	११०१
सुभाही अंश	१५१७	१४३७	२०६२	७०३	११६	२४	५०९५
मध्यम अंश	६६०८	५५५०	८०३७	१६६०	१६५१	५०	२३८०६
सुभाही	३५५	३४८	१०१	११७	५५	१०	१०६६
सुभाही	१७						१७
सुभाही	५६१	३०४	५७	७६	३३	५०	१०५१
सुभाही	६१२	१३३३	११६	४८	१०	२१८	२२६७
सुभाही	५६२	४५०	८४	६७	-	-	११६३
सुभाही	४३४	८३६	७०	-	३६	३५	१४०७

जिल्हा	शिक्षा	कृषि शिक्षा	सचिवालय विज्ञान	औद्योगिक शिक्षा	संस्कृत	गुरूविज्ञान	उत्पाद
महाराष्ट्र अखिल	२५३१	३२७४	५००	३३८	१२७	२८३	७०७१
दखन पराग	७३०	२३२	-	९०	-	-	१०५२
पारणा	६३७	२४०	६०	१००	-	३८	१०७५
गुल्मी	६०६	३६८	१६७	६६	५२	१७	१३०६
अधीक्षणी	१४६	३८३	१०३	-	१६	-	७२८
कापडेही	३६३	६४६	४४६	-	-	६४	१४५३
कानिबस्तु	१५०	३४६	४७	-	२६	-	७८५
जुनिवनी अखिल	२०६५	२२३१	६०६	२८३	६७	१२०	६५०५
मुस्ताज	६	२२	-	-	-	-	३१
म्यागरी	६४०	१४६	४६	-	-	-	४३५
पवड	६०७	३६५	८३	-	-	३३	११३८
वागपुड	२५७	२४४	२१६	-	५०	२२	६८६
अवसागिरी अखिल	११६३	७४७	३४८	-	५०	५५	२१६३
शिक्षणकार्य विकासा क्षेत्र	६५८६	३२५२	१७६२	६२४	२८४	४५८	१५६६६
चक्रुम	६५	११०	-	-	-	-	२०५
रोल्पा	१२६	-	-	४३	-	-	१०३
सत्पल	८१	११८	-	-	-	-	१६६
पठान	११६	१८१	६७	-	२२	८३	४७२
वाज	२०२	७५०	३६	-	६	८८	११५८
राप्ती	६६६	११५६	१०६	४३	३१	१७१	२२०९
हर्णा	७७	-	-	-	-	-	४७
मुड	५०	-	-	-	-	-	५०
बोल्पा	१८	३	-	-	-	-	२१
कासिकोट	१२३	-	-	-	-	-	१६३
झुम्ल	८०	५२	-	१५	-	-	१४७
कर्णाली अखिल	३५८	५५	-	१५	-	-	४२८
जाजरकोट	१०५	५२	-	-	-	-	१५७
दैलेज	६४	२१०	-	-	-	-	३०४

विवरण	क्रि.श.	वृत्ति विद्या	सन्धिवालय विद्यालय	श्री.श्री.गो.व. विद्या	संस्कृत	गुरुविद्यालय	जम्मा
सूच्ये	५६७	६४	१२१	५०			७०२
सौं	१४२	२०८	२३४	-		४१	६२४
सदिय	२१०	-	६४	६४			६४०
समी अचल	१३१८	२३४	५२०	११४		४१	२४२७
महावर्षिक- सन्धि वि. शै.	२२७२	१०४८	२२६	१०३	६१	२१२	३०६६
बाबुगा	२२	२७					४९
सहाय	७५	१६६		३७			२७८
अचल	१६०	४६	३१	-	-	-	२३७
सौं	७७	६०	८८	-		१९	२३४
संजाली	३४७	२३९	२३४	-	-	-	८२०
समी अचल	७७४	३०३	२४४	३७		१६	१०७४
सौं	६८	२४६	-				३१४
सौं	२३४	३३०	१०४	४१			६१२
संजाली	८०	११४	११०				३०४
संजाली	१४०	२०६	१४६			२९	४००
महावर्षिक अचल	४२६	२०४	६०१	४१		२९	१००१
संजाली अचल विकल्प संज	१३३३	१२४७	७२४	७८		४८	३३४९
संजाली अचल	२४००४	६२६६६	१४१०६	४०३४	३६४	३२४३	६६४५२

विलास	मिस्त्रा	अवस्थापित	शासकपालन	परिवहनपालन	कुचुडापालन	पशुपालन	बाटेहोमपाठ	कार्यालय संचालन	वेडा	फनिचर विभाग	विद्युली इटाग	ईट पोलने टकमी	वा० वा० को काम	देवदास	मिक्षा	संस्कृत	बसत रिजार्ड	खाद्य विधान	जम्मा
बोवाड	२																		२
बोचकपुता																			२
बल्यपूर	१	१			२	२	२	२			२	१					२		१५
बावरी	२																		१२
बिगाडी	१	१			२														१२
बगलाया अस्त	२	२			५		२	५	२	२	२	२					२		११
बुवाचर मि.																			२०
डीन	१४	५२	६	१०	३	७	२	६	६	६	६	६					६	१	६०
दोबडा						१													१
दामोडर																			२
दिगुडी					१														२
धरम		३				५													५०
करीमोनी					२	१													१०
करीमोनी																			६
करीमोनी		३																	३
करीमोनी																			२०
करीमोनी																			१
करीमोनी																			१३
करीमोनी																			२

विस्ती	शिक्षा	अनश्वेती	वागवानी	मत्स्यपालन	दुग्धुरा पालन	पशुपालन	जटहंगण	कार्यालय सञ्चालन	जेखा	फणिचर निर्माण	बिजुली जटान	ईट पोले इकाभौं	सा० धा० को काम	वेतबोस	शिक्षा	संस्कृत	वस्त्र सिलाई	आथ विज्ञान	अम्मा
नाकेपनाञ्चोक	१	३																	५
भक्तपुर		२																	६
काठमाडौं		२																	२१
झलिनपुर		२																	१५
बागमती	१०	११																	३५
अञ्चल																			
मकवानपुर																			
चितवन																			
रोजहट																			
बारा																			
पर्सा																			
नागवती अञ्चल	२	१																	१३
मध्यमाञ्चल	१५	४																	२४
वि० अ०																			
गोरखा																			
मनाङ्ग																			
जलजुम																			
बास्की																			
तनहुँ																			
स्याङ्गा																			

जम्मा
 साध विज्ञान
 वस्त्र सिलाई
 संस्कृत
 शिक्षा
 वेतवसि
 सा. धा. को काम
 इंट पोले कर्मची
 विद्युती नकान
 फर्निचर निर्माण
 लेखा
 कार्यालय सञ्चालन
 सर्टिफिकेट
 पशुपालन
 मुद्रापालन
 गन्धपालन
 हागवानी
 अन्नवैती
 शिक्षा
 जिल्हा

एअरको अखल	१	८	५	३	२	२	२	२३
नवल परासी			३				१	३
पाल्पा			२	१	१	२	६	१५
गुल्मी	२	१			१		२	७
अर्घाखाँची	४				२			४
छक्रेदी	२	२	२					६
कापिलवस्तु	२	२						६
सुम्बिती अखल	२	५	६	१	१	१	६	४३
मुस्ताङ्ग		१						१
म्याग्दी		१						१
पर्वत		४				१		४
बागलुङ्ग			२			१		४
पञ्जागिरी अखल		४	२				२	१०
पश्चिमाञ्चल वि.सो. २	६	१७	१२	४	३	१	८	७६
रामुन		२						२
रोल्पा							२	२
सल्यान		१						१
प्युठान	२							२
राप्ती	२							४

विभाग	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
संघीय मंडल										
दस्ता										
शुद्ध										
उद्योग										
क. विभागे										
दस्ता										
दुर्गमि कार्य										
आवाजद्वारे										
ईलेक्ट्र										
सुव्यव										
वहणे										
सहित										
सहित										
संगी अन्वय										
सहाय्यविभागांत										
विकास क्षेत्र										
बाहुल्य										
सनातन										
शुद्ध										
बाही										

जिल्हा	जिल्हा	अन्नउत्पादी	बागवानी	गरस्थपालना	कुबुरापालना	पशुपालन	सर्वहंगड	व्यावसायिक सञ्चालन	लेखा	फनिवर विभागा	विद्युत्ती मजदारी	ईट पोल्ने कर्मधी	गा० दा० को काम	वेतवांग	बिल्हा	संस्कृत	वस्त्र सिलाई	छात्र विज्ञान	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
श्रीगंगोत्री	१																		३
भेरी मण्डल	६	२	२	१	२				१								१		१५
वाटवला					१														१
नैतडी	१	१			२				२	२									८
ढडेतरपुरा			१						१	२									४
मन्थनपुर	१	२			१												१		५
अज्ञातकाशी मण्डल	२	२	२		४				२	४							१		१८
दुधर पाण्डमण्डल																			
विकास क्षेत्र	८	४	४		२	२			२	४							२		२३
दिवान अद्विरोज																			
भार	४३	३७	५६	४०	१०	२७	१३	४०	२६	१६	-	२	-	११	४०	५	५	५	३७८

व्यावसायिक तथा संस्कृत शिक्षक विवरण

(२०० अङ्कको)
सारिणी नं. ६ (ख)

जिल्ला	विद्या	बसस्थेती	वाग्दानी	मस्जिद/शालन	कृषु/रापालन	पशुपालन	बन्देह/गण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	एतिवचर निर्माण	विद्युत्को गटान	बन्धुको प्रकाम	केलवाप्त	शिक्षा	संस्कृत	नदर जिलाई	खास विज्ञान	जम्मा
ताप्लेजुन	२	१	१			१												५
पाकजरा	४		१						२	१								८
धनम	६																	६
झापा	१०	१	५	१	१	१	१	१	३							४		२५
मन्थी अञ्चल	२२	३	५	१	१	१	१	१	५	१						४		४५
सधुनामथा	२		१						२	१								६
भोजपुर	३					२			२						२			१०
तेह्रथुम	४					१		१										६
धनकुटा	२		१															३
मोरङ	१८	३	४		१		३	३	२							६		३८

जिल्हा	शिक्षा	अन्नधेनी	वागवानी	मरम्भपालन	कुपूरा गानन	पशुपालन	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	फॉर्मिचर निर्माण	त्रिबुली जटान	ईट पोळे वकर्मी	सा० धा० को काम	वेतजाँत	संस्कृत	वस्त सिलार्ई	साह विज्ञान	अभ्या
मुलकरी	६	२२	२	२	२	२	२	२	१	१	१	१	१	४	१	१	३४
कोपी अंचल	२७	८	८	३	३	३	३	३	२	१	१	१	१	८	१	१	६२
सोलापुरा	४																४
कोराप																	२
मोक्षमठुहा					२												२
बकपुट	६				२				१								८
रुजरी	८	४	२		२										१		२०
रिपहा	२	४	१						१								९
सगरमाथा अंचल	२१	६	२	४	४	४	४	४	२	२	१	१	१	१	१	१	४६
पूर्वांचल																	
बिहारमंडल	८०	१६	१८	१	८	४	६	२०	२	१	२	२	२	६	१०	१	१८४
बोखडा	१		२			१											४
राधियान	२					१											७
निम्बडी	३	१	१														५
डमुना	१०	८	१	२						१				७	१		३१
महोती	६	३	१						१					४			१४
मलढी	४	२	४						१								१४
जानकपुर अंचल	३१	१४	६	२	२	४	४	४	२	२	२	१	१	११	१	१	७८
विश्वनाथपोक	४				१												६

जम्मा
 बस्त्र शिलार्क
 धातु विज्ञान
 संशुद्ध
 प्रेतवांग
 सा० धा० को काम
 इंट पोल्ने डकमीं
 बिबुली
 फाँचर
 लेखा
 कार्यालय संचालन
 शर्टहायण्ड
 पशुपालन
 कुखुरापालन
 मत्स्यपालन
 धानधानी
 अन्नसंग्रही
 शिक्षा

जिल्हा	रघुवा	७																						
मुयाकोट																								७
धारिद्र	६																							१७
कार्ही पलाञ्चोड	१२																							
भक्तपुर																								
काठमाडौं	२२																							७३
पल्लिपुर	८																							२३
बागमती अखल पन्	१																							१०३
मकवानपुर	२																							६
चितवन	२																							१७
रोजहल																								६
नाराय	१०																							१३
पहा	३																							१४
बागमती अखल १७	७																							३२
गठमपाखल																								
विकास संत	१०६																							२५८
चौरपा	३																							११
गनाड																								१
लगभुमं	१०																							१८

विभाग	सिद्ध	अकार्यशील	व्ययशील	व्ययशील	कुल	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	व्ययशील	
कर्मचारी	२	३	७	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
तदर्थ	१२	१	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
सहायक	१०	२	३	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
अन्य	२०	५	१३	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६
एक	६	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
द्वय	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
त्रय	१०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
चतुर्विध	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पंचविध	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
षड्विध	४	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सप्तविध	४	३	४	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
अष्टविध	५	३	४	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
नवविध	५	३	४	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
दशविध	५	३	४	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
कुल	३४	३	४	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
एक	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
द्वय	६	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
त्रय	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
चतुर्विध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पंचविध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
षड्विध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सप्तविध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
अष्टविध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
नवविध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
दशविध	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कुल	५५	३	४	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३

जिला	शिक्षा	अज्ञाथेती	वागवानी	मत्स्यपालन	शुश्रूषापालन	पशुपालन	ग्रहण	कार्यालय संयोजन	लेखा	फरिबर्न निर्माण	विशुद्धी जमान	ईट पील्ने बकमी	सा० धा० को काम	वेतवांस	मिथा	संस्कृत	बस्त्र सिखाई	धान्य विज्ञान	बाग्या
रोहता	१																		१
सतलुग	६	१																	०
पुण्ड्र	२	२	१					१								३	१		१०
बाङ्ग	४	४	१		१											२			१२
राज्यी अञ्चल	१६	७	३		१			१								६	१		३४
दुमना	२																		४
मुङ्ग																			६
कोरना	६																		६
कालिङ्ग	१४															२			१६
कुम्भा																			
कर्नाली अञ्चल	२२															४			२१
ज.ब.कोट	४																		४
दिलेप	४																		४
गुण्डे	२							१											३
बलि	२	१						३											५
वर्दिजा									१										१
पैरी अञ्चल	१४	१						२	२										२०
मध्यपश्चिमराज्य																			
विभाग क्षेत्र	४६	५	२		१			२	६							१०	३		६४

क्रमा
 छात्र विभाग
 वस्तु विभाग
 सस्कृत
 शिक्षा
 वेतवार्ता
 सा० धा० की काम
 ईट पोले टकमी
 बिगुली वकान
 फीचर निर्माण
 जेबा
 कार्यक्रम संवाहन
 प्रदर्शन
 प्रयुक्त
 कुसुरापालन
 मत्स्यपालन
 वाहनानी
 अरुन्धती
 विद्या

वाङ्मय	४	१																	१२
बसाऊ	२		१																६
वजान	३																		६
दोटी																			२
दोहाली	६	२																	८
संगी अरुण	१२	१																	१२
दापुला	३	१																	६
बेगनी	४																		६
उडेनपुरा																			२
मानपुर																			२
महाकाली अरुण	२	३																	१६
गुडर पत्रिका																			४१
विकास क्षेत्र	२०	४	४	२	३														४१
नगर अतिराज																			४१
मर	६९	१७	१६	१	३४	२१	४	१६	५५	२१	९	२	४	१	४६	३३	४	७६७	

दयावसायिक विषय

विवरण

सारणी नं.....

विद्या	कृषि शिक्षा				राज्यपालन विद्या		औद्योगिक शिक्षा			गुरु विभाग		कुल
	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	प्रशिक्षण	
साहित्य	१	१	२									११
वाचन	१		१		१							११
विज्ञान	१	१	१		१							१२
अन्य	२	१	१		१							२३
गोठि शिक्षण	२	२	२		२							१०
मधुसूक्त	१		१		२							१०
संस्कृत	१	२	२		१							२४
देवनागरी	१		१		१							१२
प्रशिक्षण	२	२			१							१२
गणित	३	१	२		२							१२
अन्य	२	२	२		२							२३
कुल	११	१२	२४		१२							१४४

क्र.सं.	विवरण	विवरण									
		अक्षर	संख्या	वर्ण	वर्ण	वर्ण	वर्ण	वर्ण	वर्ण	वर्ण	वर्ण
१	अक्षर	अ	१	ब	१	क	१	ख	१	ग	१
२	संख्या	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
३	वर्ण	अ	ब	क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज
४	वर्ण	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द
५	वर्ण	ध	न	प	फ	ब	भ	म	य	र	ल
६	वर्ण	व	श	ष	स	ह	ळ	ळ	ळ	ळ	ळ
७	वर्ण	व	श	ष	स	ह	ळ	ळ	ळ	ळ	ळ
८	वर्ण	व	श	ष	स	ह	ळ	ळ	ळ	ळ	ळ
९	वर्ण	व	श	ष	स	ह	ळ	ळ	ळ	ळ	ळ
१०	वर्ण	व	श	ष	स	ह	ळ	ळ	ळ	ळ	ळ

जिल्हा	कृषि मिशा				संशोधन विभाग				बायोटेक्नॉलॉजी विभाग				शिक्षण	संशोधन	पुस्तक विभाग		जमा	
	अवतरी	पगवारी	मर्यादापान	सुदूर पान	पशुपिन	संशोधन संशोधन	संशोधन	संशोधन	संशोधन	संशोधन	संशोधन	संशोधन			संशोधन	संशोधन		संशोधन
काठमाडौं	३	३	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
बलरपुर	१																	
बागलुंगी अंचल	२	११	७	१	१	३	७	२	७	३	७	३	७	२	७	२	७	२
मकवानपुर	२																	
चितवन	६	२	२	१														
रौतहट	२	१	२															
बाग	१	१	१															
पर्वी	२	१	१	२														
नारायणी अंचल	१०	२	६	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
मध्यमांचल वि० क्षेत्र	२१	२१	-	१७	६	७	१०	७७	१०	१३	१	२	१	१	१	१	१	१
गोरखा	४																	
मनास्लु																		
सप्तकुण्ड	२	२	२	१														
बास्की	३	६	६	१	१													
तनहुँ	२	२	१	१														
स्याङ्जा	२	५	३	२														
गण्डकी अंचल	६	१६	१२	८	१	२	२	६	१	६	६	६	६	६	६	६	६	६
नवलपरासी	१																	
पासा	६	३	३	१	१	१	१	२	१	२	१	२	१	२	१	१	१	१

विश्वविद्यालय	कृषि विद्यालय				सचिवालय विभाग				आयोजन विभाग				कुल विद्यार्थी	जयन्त
	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ	अधीनस्थ		
गुरुजी	१	१	२	२	१	२	१	१	१	१	१	१	१	२०
अधीनस्थ	१	१	२	२	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१५
संपादन	२	४	२	२	३	२	२	२	२	२	२	२	२	२६
कृषि विद्यालय	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१५
सचिवालय विभाग	६	५	६	६	३	२	१	२	३	२	२	२	२	१२६
आयोजन विभाग	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कुल	१	१	२	२	१	२	१	१	१	१	१	१	१	२
समाप्ति	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पर्वत	२	२	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२४
बाणेश्वर	१	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१७
इबलाहरी अंचल	३	५	१	२	४	४	४	४	४	४	४	४	४	५७
पंचमाला विभाग	३५	३५	३५	३५	४	४	४	४	४	४	४	४	४	३५५
रजुग	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	६
रोहता	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	७
सत्याप	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	७
पुस्तक	३	१	२	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१०
राज	५	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२१
राजनी अंचल	१०	४	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	५१
कुल	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
सुदूर	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५

विषय	सूच्य विभाग				संयोजक विभाग				अतिरिक्त विभाग		कुल विभाग	अवधि	
	सूचना	मार्गदर्शन	प्रशिक्षण	अनुसंधान	प्रशिक्षण	संयोजक	संयोजक	अतिरिक्त	अतिरिक्त	अतिरिक्त			
सूचना	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	५
मार्गदर्शन	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	५
प्रशिक्षण	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	५
अनुसंधान	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	५
कुल	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	२५

विषय	सूच्य विभाग	संयोजक विभाग	अतिरिक्त विभाग	कुल विभाग	अवधि
सूचना	१	१	१	३	३
मार्गदर्शन	१	१	१	३	३
प्रशिक्षण	१	१	१	३	३
अनुसंधान	१	१	१	३	३
कुल	४	४	४	४	४

विषय	सूच्य विभाग	संयोजक विभाग	अतिरिक्त विभाग	कुल विभाग	अवधि
सूचना	१	१	१	३	३
मार्गदर्शन	१	१	१	३	३
प्रशिक्षण	१	१	१	३	३
अनुसंधान	१	१	१	३	३
कुल	४	४	४	४	४

विभाग	शुद्ध लाभ				समाधान विभाग			अवशिष्ट लाभ				शुद्ध लाभ		कुल	
	प्रति	द्वि	त्रि	चतु	प्रति	द्वि	त्रि	प्रति	द्वि	त्रि	चतु	प्रति	द्वि		
बैंक	१	१	२	३	१	२	३	१	२	३	४	५	६	७	८
उद्योग	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
मजदूर	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
अन्य	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
कुल	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९

शुद्ध लाभ का विवरण

कुल शुद्ध लाभ ९०

शुद्ध लाभ ९०

उच्च शिक्षा तर्फको ख्यामस तथा विद्यार्थी स्थिति

देशको निर्मित आवश्यकता अनुसूप विद्या, अध्यापन तथा सारको जनार्ति पुर्तियने उरेश्य-
निर्दि प्राविधिक र साधारण तर्फका विभिन्न अध्ययन संस्थानहरू मुक्तमत पढी उच्च शिक्षामा व्यापक
सुधार गरिएपछि विभिन्न अध्ययन संस्थान अन्तर्गतका विभिन्न क्याम्पसहरूमा अध्ययनगते विद्यार्थी सञ्चालना
नन्द हुदै अरहेको कुरा विगत केही वर्षहरूको तथ्यांकले स्पष्ट झल्काउछ । निजी क्याम्पसहरू पनि
स्थापना गर्ने दिने नीति अनुसूप २०३० सालमा ३६ वटा भएकोमा २०३६ सालमा २ वटा आ गदै
जम्मा ३८ वटा निजी क्याम्पसहरू संचालित छन् ।

२०३६ को तथ्यांक अनुसार प्राविधिक व्यावसायिक र साधारण पढी उच्च शिक्षाको विभिन्न
तहमा अध्ययन गर्ने विभिन्न विद्यार्थीहरूको संख्या ५२०७० देखिएको छ । जसमध्ये १०७४० जनाति २०.८
प्रतिशत स्नातकोत्तर । यी विद्यार्थी मध्ये जि. वि. वि. बाट संचालित ६७ वटा क्याम्पसहरूको माह
विद्यार्थी छ । निजी धोरणबाट संचालित ३८ वटा क्याम्पसहरूको विद्यार्थी संख्या बाह्रौं समावेस गरिएको
छैन ।

यद्विपक्षमा संचालित १०५ क्याम्पसहरूमध्ये विद्यार्थी विश्व शिक्षाअथ अन्तर्गत संचालित ६७
वटा क्याम्पस र निजी (जि. वि. वि. बाट संचालित) क्याम्पस ३८ वटा भएको देखिन्छ ।

	बहुमुखी एक विषयमा अध्यापन	पराउने	जम्मा
जि. वि. वि. बाट संचालित क्याम्पस	१७	२०	३७
निजी	८	३०	३८
जम्मा	२५	५०	७५

अतिरिक्त १०५ वटा क्याम्पसहरूमा अध्ययन संस्थापको लागि विज्ञान, विज्ञान, दार्शनिक, कृषि,
वन विज्ञान, शिक्षा, कानून आदिको, सरकुत व्यवस्थापन विषयहरू समावेस गरिएको छ । यी विषय-
हरू अध्ययनकोमात्र विभिन्न विद्यालय पढी प्राविधिक अध्ययन संस्थाप हुनु व्यावसायिक तर्फ ७५ र
साधारण तर्फ ६४ समेत जम्मा १३९ वटा अध्ययन संस्थापहरूको व्यवस्था भएको देखिन्छ (सारीपि
नं. १०) । जि. वि. वि. बाट संचालित ६७ वटा क्याम्पसमा अध्ययन गरिरहेको विद्यार्थीहरूको पूर्ण
विवरण सारीपि नं. १५ मा दिइएको छ ।

**त्रिभुवन विश्व विद्यालय अन्तर्गत संचालित क्याम्पसहरू
तथा
निजी क्षेत्रमा संचालित क्याम्पसहरूको सूची**

क्याम्पसको नाम, ठेगाना

स्तर

(पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र)

१) गङ्गेन्द्र क्याम्पस इलाम	शिक्षा : निम्न, प्रमाणपत्र मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
२) मेची क्याम्पस, भद्रपुर ताप्लेजु	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
३) गङ्गेन्द्र मीरक थारुण क्याम्पस विराटनगर, मोरङ	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर
४) विराटनगर क्याम्पस विराटनगर, मोरङ	शिक्षा : निम्न
५) गङ्गेन्द्र क्याम्पस इलाम, सुनसरी	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
६) प्रसाद क्याम्पस धरान, सुनसरी	विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक
७) विमलेश्वर क्याम्पस धरान, सुनसरी	संस्कृत : प्रमाणपत्र, स्नातक
८) धनकुटा क्याम्पस धनकुटा	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक शिक्षा : निम्न, प्रमाणपत्र, स्नातक
९) वेन्द्रेयुम क्याम्पस पुरानोर्पा, तेन्द्रियुम	मानविकी : प्रमाणपत्र

१०) लोजपुर न्यायमंडल, भीरपुर

मानविकी : प्रशासनिक, स्नातक

११) गद्देर विन्देश्वरी स्थापना राजविराज, मधेशी

मानविकी : प्रशासनिक, स्नातक

कानून : प्रशासनिक, स्नातक

१२) श्री सुभाषरायण उद्योगरायण

अं सोना बाइक स्थापना विराहा

शिक्षा : प्रशासनिक

व्यवस्थापन : प्रशासनिक

(मध्यमार्थक विकास क्षेत्र)

(उपत्यका बाहिर)

१३) रामगण्ड रामगण्ड कर्मभूमि

कनकपुर, धनुषा

मानविकी : प्रशासनिक, स्नातक

स्नातकोत्तर

व्यवस्थापन : प्रशासनिक, स्नातक

विज्ञान : प्रशासनिक

कानून : प्रशासनिक, स्नातक

१४) धारकलप लक्ष्मी नारायण न्यायमंडल

मदिहाडी, महोशानी

१५) लालपुर न्यायमंडल बीरगंज, पर्सा

मानविकी : प्रशासनिक, स्नातक

शिक्षा : प्रशासनिक, स्नातक

व्यवस्थापन : प्रशासनिक, स्नातक

विज्ञान : प्रशासनिक

१६) विक्रमारायण न्यायमंडल बीरगंज, पर्सा

विशिक्षा : विज्ञान

१७) हेरौडा न्यायमंडल हेरौडा, महोशानी

कानून : प्रशासनिक

१८) सुमिष्ठ न्यायमंडल

मिनापेडी, महोशानी

मानविकी : प्रशासनिक

शिक्षा : प्रशासनिक

१९) रामपुर न्यायमंडल रामपुर, चितवन

शिक्षा : प्रशासनिक, स्नातक

२०) बीरगंज न्यायमंडल भरतपुर, चितवन

मानविकी : प्रशासनिक, स्नातक

२१) भरतपुर विज्ञान न्यायमंडल भरतपुर, चितवन

विशिक्षा : विज्ञान

(उपत्यका भित्र)

- २२) अक्षयुट क्याम्पस काठपुर
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
शिक्षा : प्रमाणपत्र, स्नातक
- २३) सानोडिमी क्याम्पस सानो डिमी, काठपुर
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- २४) गटन संयुक्त क्याम्पस पावनढोका, ललितपुर
विज्ञान : प्रमाणपत्र
इन्जिनियरिङ : प्रमाणपत्र, स्नातक
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
शिक्षा : प्रमाणपत्र
चिकित्सा : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक
चिकित्सा : प्रमाणपत्र, स्नातक
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
चिकित्सा : प्रमाणपत्र, स्नातक
मानविकी : स्नातक, स्नातकोत्तर
विज्ञान प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- २५) पुष्पोक क्याम्पस पुष्पोक, ललितपुर
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
शिक्षा : प्रमाणपत्र, स्नातक
- २६) गटन क्याम्पस मिला मवन
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- २७) महेन्द्र रत्न क्याम्पस ताडपावन, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- २८) तरदेवी क्याम्पस काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- २९) पब्लिक यूथ क्याम्पस धोविचौर, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३०) सरस्वती क्याम्पस लैनचौर, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३१) अमृत क्याम्पस लैनचौर, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३२) महााराजराज क्याम्पस महाराजराज, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३३) ललितकला क्याम्पस भोटाहिटी, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३४) नर्स क्याम्पस महाबौद्ध, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३५) त्रि चन्द्र क्याम्पस घण्टाघर, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३६) पद्म कन्या क्याम्पस चाणक्यार, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३७) जन प्रशासन क्याम्पस डिल्लीजजार, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३८) बांकादेव क्याम्पस पुतली सडक, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर
- ३९) विस्तार लेख पुतली सडक, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर

४०) भारतीय क्याम्पस प्रवर्तनी मार्ग, काठमाडौं

४१) रत्नराज्य लक्ष्मी क्याम्पस प्रवर्तनी मार्ग, काठमाडौं

४२) नेपाल ल क्याम्पस प्रवर्तनी मार्ग, काठमाडौं

४३) विन्म क्याम्पस प्रवर्तनी मार्ग, काठमाडौं

४४) मायाश्री क्याम्पस प्रवर्तनी मार्ग, काठमाडौं

४५) कीर्तिपुर बहुमुखी क्याम्पस कीर्तिपुर

संस्कृत : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर

मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक

कानून : प्रमाणपत्र, स्नातक

मानविकी : स्नातक

दृष्टिनिष्प्रेषित : प्रमाणपत्र

मानविकी : स्नातकोत्तर

विज्ञान : स्नातकोत्तर

व्यवस्थापन : स्नातकोत्तर

शिक्षा : स्नातक, स्नातकोत्तर

(पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

४६) पोखरा क्याम्पस पोखरा

४७) जनकपुर क्याम्पस सुदूरपश्चिम, लम्जुङ

४८) सामुदायिक चिकित्सा क्याम्पस पोखरा कास्की

४९) पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा कास्की

शिक्षा : प्रमाणपत्र

कृषि : प्रमाणपत्र

चिकित्सा : विन्म

मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक,
स्नातकोत्तर

व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक

विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक

शिक्षा : प्रमाणपत्र, स्नातक

कानून : प्रमाणपत्र

वन : स्नातक

मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक

विज्ञान : प्रमाणपत्र

व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक

५०) पोखरा क्याम्पस श्रीमन्माली वरर पोखरा, कास्की

५१) त्रिभुवन क्याम्पस ताप्लेज, पात्सा

५२) समुदाय चिकित्सा महाविद्यालय
क्याम्पस, ताप्लेज, पात्सा

५३) ज. न. वि. विद्यालय क्याम्पस ताप्लेज, पात्सा

५४) पृथ्वी क्याम्पस ताप्लेज, कास्की

५५) श्रीरहवा क्याम्पस श्रीरहवा, कास्की

५६) पवित्रहवा क्याम्पस
पवित्रहवा, श्रीरहवा, कास्की

५७) गण्डक क्याम्पस ताप्लेज

५८) केन्द्रीय क्याम्पस काठमाडौं

चिकित्सा : विन्म

चिकित्सा : विन्म

शिक्षा : प्रमाणपत्र

मानविकी, प्रमाणपत्र, स्नातक

कृषि : प्रमाणपत्र

मानविकी : प्रमाणपत्र

संस्कृत : स्नातकोत्तर

(मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

६६) जनता क्याम्पस बिजौरा, राउत   ६७) महेन्द्र क्याम्पस राउत   ६८) महेन्द्र क्याम्पस नेपालगंज, धरम
<p>६९) नेपालगंज क्याम्पस नेपालगंज, धरम</p> <p>७०) नेपालगंज विस्तार क्याम्पस नेपालगंज, धरम</p> <p>७१) सुर्जित क्याम्पस सुर्जित</p> <p>७२) बुम्बा विस्तार क्याम्पस बुम्बा</p> | <p>संरक्षक : प्रमाणपत्र, स्नातक
स्नातकोत्तर</p> <p>मातृविद्यालय : प्रमाणपत्र, स्नातक
मातृविद्यालय : प्रमाणपत्र, स्नातक
विज्ञान : प्रमाणपत्र</p> <p>अध्यक्षक : प्रमाणपत्र</p> <p>कानून : प्रमाणपत्र</p> <p>शिक्षा : विज्ञान, प्रमाणपत्र</p> <p>चिकित्सा : विज्ञान</p> <p>चिकित्सा : विज्ञान</p> <p>शिक्षा : विज्ञान</p> |
|---|--|

(मुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

७३) जोडी क्याम्पस जोडी ७४) विद्यालय क्याम्पस महिन्द्रनगर, काठमान्डु	<p>मातृविद्यालय : प्रमाणपत्र, स्नातक
विज्ञान : प्रमाणपत्र</p> |
|---|---|

**आ. व. २०३७।३८ को सत्र देखी निजी क्षेत्रका संचालन गर्न अनुमति प्राप्त
प्रमाणपत्र स्तरका
निजी क्षेत्रका क्याम्पस**

(पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र)

<p>१) संजुतायना क्याम्पस
संरक्षक माध्यमिक विद्यालय,
संतपुर बजार, संजुतायना</p> <p>२) कन्या क्याम्पस</p> <p>आदर्श बालिका आन्तरिक माध्यमिक
विद्यालय, विराटनगर, भोजपुर</p> | <p>अध्यक्षक : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)</p> <p>मातृविद्यालय : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)</p> |
|---|---|

- ३) सुनसरी न्यायपथ
भगवती व्यावसायिक माध्यमिक
विद्यालय इनफवा, सुनसरी
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)
- ४) दिक्तेल न्यायपथ
सरस्वती माध्यमिक विद्यालय
दिक्तेल, खोटाङ
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)

(मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र)

उपत्यका बाहिर

- ५) रामनाथ विश्वेश्वर महेन्द्र न्यायपथ
ल० च० मू० ख० मा० वि
जलेश्वर, महोदारी
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)
- ६) सत्रौही न्यायपथ
श्रीमती कृष्णादेवी माध्यमिक विद्यालय
विष्णुपुर मलंगवा, सत्रौही
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)
- ७) मकवानपुर न्यायपथ
आधुनिक राष्ट्रिय माध्यमिक
विद्यालय, हेर्डाडा, मकवानपुर
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)
- ८) ममसे न्यायपथ
नेपाल माध्यमिक विद्यालय
रत्ननगर भरतपुर, चितवन
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)
- ९) काभ्रे न्यायपथ
आजाद माध्यमिक विद्यालय
बनेपा काभ्रे
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)

(उपस्थका भित्र)

- १०) मधुना मडिन्द्र क्याम्पस
मधुना मडिन्द्र व्यावसायिक मा० वि०
समवायेन, शक्तिपुर
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बेलुका)
- ११) साहायन क्याम्पस
महेन्द्र रत्न क्याम्पस भवन,
साहायन, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(विहान)
- १२) रत्नश्यांती महकुशी क्याम्पस
धौत्रपाटी, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बेलुका)
- १३) कन्या क्याम्पस
कन्या माध्यमिक विद्यालय
रेनबोर, काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विहान)
- १४) दिल्लीबजार कन्या क्याम्पस
पद्मकन्या शिक्षण माध्यमिक विद्यालय
दिल्ली बजार
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विहान)
- १५) मधुवती क्याम्पस
मधुवती जिल्ला माध्यमिक विद्यालय
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

(दक्षिणमाञ्चल विकास क्षेत्र)

- १६) कर्दीपुर क्याम्पस
कर्दीपुर सप्तरी
मानविकी : प्रमाणपत्र
(दिउँसो)
- १७) बालिका क्याम्पस
पूर्वापूर्व नवानी व्यावसायिक मा० वि०
बालिका, स्याङ्जा
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विहान)

- १८) कांवलवस्तु न्यायभट्ट
श्री ५ रत्न माध्यमिक विद्यालय
आनन्दबाग तीलीहवा, कांवलवस्तु
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

(मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

- १९) स्वर्णद्वारी न्यायभट्ट
मुक्ति माध्यमिक विद्यालय
रातागाडी, प्यूठान
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)
- २०) मुसिकोट खलंगा न्यायभट्ट
त्रि० ज० प्या० मा० वि०
मुसिकोट, खलंगा रुद्रुम
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बैलुका)
- २१) मल्यान न्यायभट्ट
त्रिभुवन इन व्यावसायिक माध्यमिक वि०
खलंगा, मल्यान
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

(सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

- २२) भौलाती बालिवन न्यायभट्ट
पंचदेव न्यायभट्ट माध्यमिक वि०
धनगढी खैवाली
न्यायभट्ट - प्रमाणपत्र
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)
- २३) सिद्धनाथ मानविकी न्यायभट्ट
वैजनाथ न्यायभट्ट माध्यमिक वि०
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

आ. व. २०३८।०३९ देखि सन्चालनार्थ
स्वीकृत प्राप्त

(पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र)

- २४) फिदीम, म्याम्बरु पाँचथर
श्री फिदीम न्या. मा. वि. पाँचथर, फिदीम
मानविकी : प्रमाणपत्र

- २५) बदक क्याम्पस
हिमाचली साधारण माध्यमिक विद्यालय
इमर, कपा
अवस्थापन : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)
- २६) म्याऊलुन क्याम्पस
विहवाहिनी व्यावसायिक मा० वि०
म्याऊलुन बजार, तेन्दुपुन
मानचिकी : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)
- २७) आदर्श क्याम्पस
आदर्श व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय
विराटनगर
मानचिकी : प्रमाणपत्र
अवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बैलुका)

(मध्यमाञ्चल विकास जेल)

- २८) गीरीशंकर क्याम्पस
भीम माध्यमिक विद्यालय
दोलखा बजार, दोलखा
मानचिकी : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)
- २९) विप्लव क्याम्पस
काठमाडौं
मानचिकी : प्रमाणपत्र
अवस्थापन : प्रमाणपत्र
- ३०) रामराजा मोहन विक्रम शाह क्याम्पस
श्री ३ चन्द्र ब्याँच मा० वि०
भवानीपुर कर्लैया, बाचा
मानचिकी : प्रमाणपत्र
(बैलुकी)
- ३१) हरी चेतान क्याम्पस पर्वी
श्री विद्युत् क्याँच मा० वि० विर्ता, विरगंज
मानचिकी : प्रमाणपत्र
अवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बैलुका)
- ३२) महाशुद्धी क्याम्पस
श्री ए. मा० वि० लमु ललितपुर
मानचिकी : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)
- ३३) सिद्धार्थ चन्द्रशेखरी शर्देम्भ क्याम्पस
बालाञ्च काठमाडौं
विज्ञान : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)

(पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

- १४) लुम्बिनी प्रायिकृत क्याम्पस
श्री ५ कान्ति माध्यमिक विद्यालय, कुइमल
कार्यवाहक : प्रमाणपत्र
(नेपाल)
- १५) ऐतना क्याम्पस
श्री गुरुदेव व्यावसायिक महाविद्यालय
समस्या सुन्मी
कार्यवाहक : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)

(मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

- १६) श्रीराम नगर क्याम्पस
नया व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय
श्रीराम नगर, सुर्खेत
कार्यवाहक : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)
- १७) श्रीराम नगर क्याम्पस
नया व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय
नेपाल राज
कार्यवाहक : प्रमाणपत्र
(नेपाल)

(सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

- १८) श्रीराम नगर क्याम्पस
नया व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय
श्रीराम नगर, सुर्खेत
कार्यवाहक : प्रमाणपत्र
(विद्यालय)

उच्च शिक्षा सफ़ाई क्वाथस्य अनन्तर विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं ११

वर्षवार प्रश्न	स्वायत्तीय		समायोजक		सिद्ध		कुल नम्बर	
	अंक	प्रश्न	अंक	प्रश्न	अंक	प्रश्न	अंक	प्रश्न
द्विचरित्रपरीक्षा	1.	कुलीन कल्याण कुलीन	-	9579	62	-	9579	62
सामान्य संस्कार	2.	आपत्ती समाप्त आदि प्रती	-	9583	-	-	9583	-
		पदसंग्रहण विपरीत अर्थ	-	9584	83	-	9584	83
		कुल नम्बर	-	9582	84	-	9582	84
कवि चरित्र	1.	उत्कृष्ट कविता चरित्र	-	9582	2	9583	2	9582
पद्य चरित्र	2.	उत्कृष्ट चरित्र चरित्र	-	9583	9	-	9583	9
सामान्य संस्कार	3.	अर्थ अर्थ अर्थ अर्थ	-	9584	8	-	9584	8
		कुल नम्बर	-	9582	99	9583	99	9583
निर्दिष्ट	1.	नरसिंह कल्याण विद्यालय	-	83	83	-	83	83
अन्यत्र संस्कार		प्राथमिक शिक्षण संस्कार	-	83	83	-	83	83
		2. बीरम अस्मत् बीरम	-	9582	8	9583	8	9583
		3. अ. व. वि. विस्तार नरसिंह अस्मत्	-	-	83	83	83	83
		4. नरसिंह अस्मत् अस्मत् अस्मत्	-	-	83	83	83	83
		5. अस्मत् अस्मत् अस्मत् अस्मत्	-	83	83	83	83	83
		कुल नम्बर	-	83	83	83	83	83
		6. नरसिंह कल्याण विद्यालय अस्मत्	-	83	83	83	83	83
		सामान्य संस्कार	-	83	83	83	83	83

संस्थान / स्तर	स्थापना	रु. लक्षोत्तर	रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला
		रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला	रु. ला
क	समुद्रयुक्त चिकित्सा सहायक स्थापना नैलरा	-	-	-	४०	१	४०	१
घ	समुद्रयुक्त चिकित्सा सहायक स्थापना तास्वीन	-	-	-	४४	-	४४	-
ङ	अ. न. सि. स्थापना नासोन	-	-	-	४०	४०	४०	४०
प्रविद्यालय विकास क्षेत्रको जम्मा								
१०	अ. न. सि. विद्यालय स्थापना	-	-	-	१२४	४६	१२४	४६
नेपाल चेल								
११	समुद्रयुक्त चिकित्सा स्थापना सुडेन	-	-	-	४०	३	४०	३
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको जम्मा								
	कुल जम्मा	६३	३३	३१४	३२०	१२७	१०६३	४१०
वन विज्ञान	१. हेरोडा स्थापना हेरोडा	-	६७	-	३०८	६	-	४०४
	कुल जम्मा	-	६७	-	३०८	६	-	४०४
विज्ञान तथा प्रविष्टि २, मोरङ, अ. स्थापना विद्याभार								
प्रशिक्षण संस्थान	२. तराई स्थापना धरान	-	१४०	१७	४२४	४६	-	६०७
	कुल जम्मा	-	१४०	१७	४२४	४६	-	६०७
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रको जम्मा								
३. ए. ए. स्थापना जनकपुर	-	७६	३	७६५	२५	-	७७९	२३
४. कृषि रान स्थापना धोरान	-	३५४	२३	३५४	३२	-	३५४	३२
५. सुविज्ञान स्थापना भिपकोशी	-	-	-	४६	-	-	४६	-
६. ए. ए. स्थापना पाटन डोका	-	-	-	७८७	६८	-	७८७	६८
७. अमृत स्थापना लौतबौर	-	२६२	३३	१२२४	२२६	-	१४६५	२२६
८. विज्ञान स्थापना काठमाडौं	१३	०	११३	११३	१७४	-	१३६	२०७
९. ए. ए. स्थापना धरान	-	-	-	२१६	२१६	-	२१६	२१६

संस्थान : स्तर	संस्थागत	स्वातंत्र्योत्तर		स्वतंत्रक		प्रमाणक		वि.न	कुल रक्कम
		जम्मा	शुद्धा	जम्मा	शुद्धा	जम्मा	शुद्धा		
१०. त्रिभुवन क्याम्पस त्रिभुवन	-	३२६	८७	३२६	८७	-	-	३२६	८७
महात्माजबल विकास क्षेत्रको रक्कम	३४२	८७	८६८	९१६	४५२७	७६३	-	४००७	१०१६
११. पूर्वी नारायण क्याम्पस पाँचथरा	-	-	-	३११	२६	-	-	३११	२६
१२. त्रिभुवन क्याम्पस पारसा पुर्विभाज्यबल विकास क्षेत्रको रक्कम विहानी	-	-	-	१२५	६	-	-	१२५	६
१३. महान्द क्याम्पस नेपाल गज मधुवनाजबल विकास क्षेत्र	-	-	-	४६१	३५	-	-	४६१	३५
१४. त्रिभुवन क्याम्पस महोद नगर	-	-	-	२२०	१२	-	-	२२०	१२
कुल रक्कम	३४२	८७	११०८	१६६	६०६७	६०७	-	७६१७	११०६
आवधिको रक्कम	३४२	८७	१४३६	१४९	६६६७	१११६	२५०	१२७	१२०३४
१ महोद विहानीको रक्कम	-	-	१४९	१	४३९	१०	-	३६२	११
कुल रक्कम	३४२	८७	१५८५	१५०	७१०६	११२६	२५०	१६३	१२०४५
२. नेपाल क्याम्पस काठमाडौं	-	-	-	४१०	४३	६०४	७६	१४६४	११८

संस्थान का नाम	प्रशासन	स्वायत्त	राज्य	प्रशासन	राज्य	जम्मा	जम्मा
		जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा
३. गिरवा प्रशासन		२३३	१५			२३३	१५
प्रशासनिक जम्मा		२०	२२०	६३	०४	६०४	१२३
४. टि. एन. एम. एल. वी. एल.		२००	२०	२३०	०५	६५१	१३५
५. एन. डी. वी. एम.	१०५	२६	६३४	६३	२५३	५६३	१०४
विशेष कर प्रभुत्व							
६. ए. ए. ए. ए. ए. ए. ए. ए. ए.		४२०	१२३			५४३	१२३
७. मिनिस्ट्रियल एजेंडर मिनिस्ट्रियल	७३	२७	४६५	१२३		५९५	१३३
महानगरपालिका जम्मा	१२३	३१	६०६	२६४	२४६	२३००	५६३
८. गिरवा प्रशासन				६३	१३	६३	१३
९. एन. डी. वी. एम. एल. वी. एल.		१३३	२५	२५१	५३	६५	१३३
१०. वृत्तव्य प्रशासन			२५६	६१		३३६	६१
प्रशासनिक जम्मा		१३३	२६	३३६	६५	६५४	१३३
११. नगरपालिका प्रशासन				५१३	६१	५७४	१३३
१२. नगरपालिका प्रशासन		०२३	२६	६३३	५३	६३६	१३३
१३. वृत्तव्य प्रशासन				१००	५३	१००	५३
महानगरपालिका जम्मा				११३	६३	१७६	१३३
मूल जम्मा		१२४	२३	३१६१	२६५	३१०	२४५
१. एन. डी. वी. एम. एल. वी. एल.				५१	११	६३	१३
२. एन. डी. वी. एम. एल. वी. एल.				६१	१३	७४	१३
अध्यक्ष संस्थान		२६०	२५	३३३	६३६	३३३	३३३
४. एन. डी. वी. एम. एल. वी. एल.		२०५	५३	४६४	१३३	६५१	१३३
५. वृत्तव्य प्रशासन		१०५	१३	२१३	३३	३३१	५३

संख्या । संज्ञा	व्यवसाय	कलाकार	साल	व्यय	जमा	शेष	जमा	जमा	जमा
		जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा	जमा
६. विद्युत् व्यवस्थापन				६५	५		६०		५
७. मोटो-कारवाण			१०१	१६	४३		३१६		४८
८. महोत्सव			१०३	६३	५१५		६३०		६६
पूर्ववर्षकी जमा									
		१२७	२५	१२५	६०४	२०६७	७४७		५९५६
९. रा. सं. कार्यालय		६१	४	३५५	५१	२६७	११५		११३३
१०. लाहौर रेलवे		३४	६	१२२	३५	२६१	९६४		३१७
११. विद्युत् व्यवस्थापन									५४
१२. मोटो-कारवाण				६६३	२१	४६३	६७		९१८
१३. लाहौर कार्यालय				६५४	३६	३५१	११६		५५५
१४. रा. सं. कार्यालय				७६६	१६१	१६६६	४०६		५५६३
मूल्य									
१५. लाहौर कार्यालय				१६३	२१	३६०	१३३		५२४
१६. लाहौर कार्यालय				५१	७	७०	२०		६१
१७. लाहौर कार्यालय				१०६३	७१				१०७३
१८. लाहौर कार्यालय				६०४	६०४	१६६४	१६६४		३०७४
१९. लाहौर कार्यालय				६२०	५५	१६२३	१६३		१०६३
प्रदर्शनी माल									
२०. विद्युत् कार्यालय				५६१	६६				६२७
पूर्ववर्षकी जमा									
		६०६३	६१०	४२२३	१२६६	७३३३	३११३	५११	६६
२१. लाहौर कार्यालय				६	२६३	२५	५५६		१२५०
२२. लाहौर कार्यालय				५४	११	२४६	११५		३०३
२३. लाहौर कार्यालय				३०	७	४०	६		५०

संख्या 1557 तारीख 14/05/2018

क्र.सं.	विवरण	प्रमाणित	प्रमाणित	प्रमाणित	प्रमाणित	प्रमाणित	प्रमाणित	प्रमाणित	प्रमाणित
1	सर्वोच्च न्यायालय की सेवा	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
2	उच्च न्यायालय की सेवा	500	500	500	500	500	500	500	500
3	निम्न न्यायालय की सेवा	200	200	200	200	200	200	200	200
4	अन्य न्यायालय की सेवा	100	100	100	100	100	100	100	100
5	दोरी सेवाएं	100	100	100	100	100	100	100	100
6	अन्य न्यायालय की सेवा	100	100	100	100	100	100	100	100
7	कुल योग	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000

1. सर्वोच्च न्यायालय की सेवा

2. उच्च न्यायालय की सेवा

3. निम्न न्यायालय की सेवा

4. अन्य न्यायालय की सेवा

5. दोरी सेवाएं

6. अन्य न्यायालय की सेवा

7. कुल योग

8. अलग से उल्लेखित सेवाएं

9. कुल योग

10. कुल योग

11. कुल योग

सन् १९८३-८४ को लागि विभिन्न मित्र राष्ट्रहरूबाट प्राप्त विभिन्न विषयको छात्रवृत्तिहरू:-

१. भारत सरकारबाट कोलम्बो योजना अन्तर्गत प्राप्त

विषय:-	विषय सं.०
१. विभिन्न एंग्लो-विज्ञ	२५
२. एंग्लो-तक " "	१०
३. भाषाविज्ञ " "	५
४. भेताविज्ञ " "	३
५. वा-विज्ञान " "	५
६. वि. कर्मिनी	४
७. वि. कृषि	५
८. वि. एन-सी. एमो. सी. एन. वि. विज्ञ	५
९. वि. एन-सी. भेताविज्ञ शास्त्र	१५
१०. विज्ञान शास्त्र विज्ञ	७
११. वास्तुविज्ञ विज्ञ	२
१२. पेट्रोल एन्जिनरी	२

२. अमेरिकी राष्ट्रियपेन्ट प्रोग्राम अन्तर्गत प्राप्त छात्र वृत्तिहरू:-

१. एंग्लो-विज्ञ	१९
२. भेताविज्ञ शास्त्र	५
३. वि. कृषि	३

३. लुमुम्बा विश्व विद्यालयबाट प्राप्त छात्र वृत्तिहरू:-

१. भ्यान्ट्रवाकरिङ्ग एन्ड मेन्डीनेन्स अफ मेसिनरी इन्जिनियरिङ्ग	१
२. मेडिसीन	१
३. जियालजी	१
४. एथ्रोतमा	१
५. केमेस्ट्री	१

४. सोभियत रूस (स्टेट) बाट प्राप्त छात्र वृत्तिहरू:-

१. मेडिसिन	१३
२. विभिन्न इन्जिनियरिङ्ग	३२
३. फार्मसी	२
४. कम्प्युटर साइन्स	३
५. मेटेरोलजी	१
६. स्पायड हाइड्रोलेजी	२
७. इष्टरोनियम रिसेरच	१
८. " " "	१
९. जर्नलिज्म	२
१०. इन्टरनेशनल इकोनमीक रिसेरच	१

५. पाकिस्तान

१. मेडिसीन	२
२. बि. डि. एन	१
३. विभिन्न इन्जिनियरिङ्ग	१

६. चीन सरकारबाट प्राप्त

१. विभिन्न विषयको इन्जिनियरिङ्ग	११
२. कर्भाइन्ड्रिकल साइन्स	२
३. मेडिसिन	४

७. यूगोस्लाभिया

१. विभिन्न इन्जिनियरिङ्ग	२
--------------------------	---

एस० एल० सी० परीक्षा विवरण

नेपाल शिक्षा व्यवस्थामा विद्यालय शिक्षामा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक परी
वीन लक्ष्य गरिएको छ । विद्यालय शिक्षाको अन्तिम लक्ष्य माध्यमिक शिक्षाको सेन्ट परीक्षा पछि एस. एल. सी.
परीक्षा लिने गरिएको छ । यो परीक्षा उत्तीर्ण हुने छात्र स्नातकोत्तरको माध्यमिक शिक्षामा प्रवेश गर्ने
अवसर दिइन्छ । २०३८ सालको एस. एल. सी. परीक्षामा सम्मिलित ५०८८६ परीक्षार्थी मध्ये १६४३४
उत्तीर्ण भएर परीक्षा नतिजा २०.३ प्रतिशत भएको देखिन्छ ।

साँची योजनाको अर्थविज्ञान शिक्षाको विकास

देशको विकासको निमित्त शिक्षाको विकास हुनु अपरिहार्य छ । यस कार्यसहितैसासाईं नयाँ नयाँ परी शिक्षाको विकासको निमित्त राष्ट्रिय विज्ञान पर्यवकी योजनाको प्राथमिक भएको हो । राष्ट्रिय विज्ञान पर्यवकी योजनामा शिक्षाको संस्थागत विकासको साथ साथै गुणात्मक विकासका पनि जोड दिइएको छ । अझै अघिमा गएर यही केन्द्रित शिक्षाको विकासलाई प्राप्त गर्नका लागि हालको रूपमा शिक्षाको सुविधा उपलब्ध गराउने दिगन्तले लगे भन्ने शिक्षा गर्ने हुनेमा प्राथमिक शिक्षाको सुविधा पु-लाई शिक्षाको समाज व्यवहार यहीमा नवी जन्तले उपशोध गर्न पाउनु भन्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

राष्ट्रिय विज्ञान पर्यवकी योजनामा उल्लेखित राष्ट्रिय अनुसन्धान संस्थान परिदृश यैदिक कार्य-अभ्यासको साँची योजनामा सुदृढीकरण गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यसको साथै शिक्षाको विकासमा यथासंभव सन्तुलन होस् भन्ने अनिश्चय अनुसन्धान क्षेत्र क्षेत्रमा सन्तुलन लक्ष्य शिक्षाको सुविधा उपलब्ध गराउन विज्ञान परिदृशको छ ।

साँची योजनाको मुख्यको शिक्षात्मक रूपको अर्थविज्ञान ईर्ष्या शिक्षाको विभिन्न तहमा अरको अर्थविज्ञान विभागको संक्षेपमा यहाँ प्रस्तुत गरिने विज्ञानको विकास १९७७ वर्षको जनसंख्या र प्राथमिक शिक्षाको अर्थ प्रतिशत विवरण (२०३९ पार) नेपाल अर्थविज्ञानको क्षेत्र अनुसन्धानको विचारण, शिक्षाको तथा शिक्षा विवरण (२०३६ पार) नेपाल अर्थविज्ञानको प्राथमिक, विज्ञान माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको शिक्षात्मक, शिक्षाको र शिक्षाको विवरण तथा शिक्षा प्रतिशत (२०३२-२०३३) समेत उल्लेखित १२ देखि १२ सम्ममा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्राथमिक शिक्षा

पौर्वी योजनाको अधिका प्राथमिक शिक्षा हक अवेभित रूपमा अभिवृद्धि भएको तथा सो योजनाको सन्तुष्टता विशाल एवम् विद्यार्थीहरू उत्तरांतर वृद्धि हुँदै गएको सार्डेछ । यसरी वृद्धि हुँदै गएको कारण राष्ट्र शासक श्री प्र महाराजाधिराज सरकारको शुभ राज्याभिषेकको पुनीत अवसरमा जनताले शिक्षाको लक्ष्यको प्राप्तिको उचित हुनु तपरीक्ष भन्ने उद्देश्य अनुसार प्राथमिक विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पढाईको व्यवस्था गरिवाह यसरी प्राथमिक विद्यार्थीहरूको भर्ना संख्यामा ठूलो अभिवृद्धि हुन गएको छ । यस अतिरिक्त २०१० सालमा प्राथमिक तथा १-३ वाट १-५ पुष्पि को विद्यार्थीहरूलाई पनि निःशुल्क पढाईको व्यवस्था गरिवाह पनि सरकारको प्रभाव परेको छ । पौर्वी योजनामा प्राथमिक शिक्षामा ३ न वर्ष उमेरका जनसंख्याको ९५ प्रतिशत पुग्वाहने लक्ष्य भएकोमा सो उमेरको जनसंख्याको ६०.४ प्रतिशतलाई शिक्षाको मुक्तिदा उपलब्ध भएकोले उर्ध्व भन्दा निकै बगानि पुगेको तथ्य स्पष्ट हुन सार्डेछ । विद्यालय र विद्यार्थी संख्या योजना अधिका प्रशस्त भालामा अभिवृद्धि भएछ शिक्षक संख्यामा पनि ठूलो संख्यामा अभिवृद्धि भएको छ ।

उर्डी योजना २०१६ सालको लक्ष्यक अनुसार विद्यार्थी संख्या जम्मा १४,०४,६६० सार्वा संख्या ४,१०,४६६ र शिक्षक संख्या ३९,२४६ भन सार्डे ता. सा. ११४२४ हुन गएको छ । विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतलाई विचार गर्दा सुदूर परिणामावल क्षेत्र अन्य विकास क्षेत्रको तुलनामा केही पछि परेको देखिन्छ ।

तालिका नं. १२

६ देखि १० वर्षको जनसंख्या र प्राथमिक विद्यार्थीको
भर्ना प्रतिशत विवरण

विकास क्षेत्र	जनसंख्या प्रक्षेपण	जनसंख्या (% मा)	६-१० वर्षको जनसंख्या इरीपण	जनसंख्या (% मा)	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	भर्ना (% मा)
	२०२९		२०२९		२०२९	
पूर्वाञ्चल	३०,७०,५७०	२४.०	५,९६,४९१	२४.०	३,०९,५०४	५०.५
मध्यपश्चिमाञ्चल	५०,६९,९४६	३९.०	७,५०,०९०	३९.०	४,४६,६२६	६०.९
पश्चिमाञ्चल	३०,९९,००७	२४.५	४,५२,५९०	२४.५	३,९०,०५९	८६.४
बागमतीमहाकाल	१०,०६,६९०	९०.०	१,०५,०२९	९९.०	१,०९,४९९	९९.९
सुदूरपश्चिमाञ्चल	१२,९५,२०२	१०.०	१,९०,९२९	१०.०	१,०९,९५०	५९.०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१,९४,९३,९४०	१००%	२९,०९,३०९	१००%	१४,६९,९९८	६०.९

तालिका नं १३
नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यालय, विद्यार्थी

तथा
शिक्षक विवरण
(२०३८ - २०३९)

विभाग	२०३८ भाद्र			२०३९ भाद्र			२०३८-२०३९ को वृद्धि दर		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
पूर्वाञ्चल	३,५३१	३,५८,००१	७,३३२	२,५३९	३,३९,५८३	८,१७३	१,५	७२	१२३
मध्यमाञ्चल	३,५८२	४,३४,१४१	८,०१०	३,३९१	४,४६,३४७	८,९३३	३८	५३	१२१
पश्चिमाञ्चल	२,६८२	३,७३,६६७	८,०२१	२,७१४	३,६०,८५५	८,३३६	१,२	४४	४३
बागमति-माथल	१,३३२	१,८६,१३४	३,४६१	१,३३३	१,६६,४३१	४,०४६	३,६	८५	१६६
सुदूर पश्चिमाञ्चल	३७१	६१,४५३	२,३५५	६०१५	१,०१,१८०	२,६३६	४,५	१०४	११,६
नेपाल अधिराज्यको सम्म	१०,६२८	१,३६,००१	३६,१३९	१०,६१९	१४,७४,६६०	३३,२५६	३,७	६,२	१०,७

निम्न माध्यमिक शिक्षा

देशभरि तथा राजभरि सिकाई चरिच निर्माण गर्ने र पुर्ण व्यावसायिक शिक्षा प्रारम्भ गर्ने दिने उद्देश्य भएको निम्न माध्यमिक शिक्षाको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण स्थान छ । योचनी योजनाको अन्तर्गत निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या ३२०१ रङ्कोना टैली योजनामा आएर निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या २३०३ पुगेकी छ । २०३० को तथ्यांक अनुसार प्राथमिक विद्यालय संख्यामा वृद्धि र निम्न माध्यमिक विद्यालयको संख्यामा कमी आउनुको कारण प्राथमिक तह १-३ वाट १-२ प्राथमिक तह कायम गरिएको र ४-७ वाट ३-७ बच्चा आय वि. मा. वि. लागू भई वि. मा. वि. को २ कक्षा प्राथमिक तहमा गाभिएर गएका थनी देखिएको छ । २०३१ को तथ्यांक अनुसार अधिराज्यको प्रत्येक विकास क्षेत्रमा विद्यालय र विद्यार्थी तथ्यांक वृद्धि भएको पाइन्छ । तर शिक्षक संख्या घटन भएको देखिन्छ । यसको कारण कमी शिक्षकहरू प्रा. वि. तहमा लगाएकोले पनि हुन सकिने अनुमान गरिएको छ ।

तालिका नं. १४

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यालय, विद्यार्थी

तथा

शिक्षक विवरण

(२०१० - २०३६)

विकास क्षेत्र	२०१० वाट		२०२६ वाट		२०२०-२०१६को वृद्धि दर				
	विद्यालय	विद्यार्थी शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी शिक्षक			
पूर्वाञ्चल	६२०	४५,४२२	१,१२६	७२२	५५,५०५	२,४६२	८.६	२२.२	-२१.२
मध्यमाञ्चल	७४६	५२,४२३	१,४६२	७६१	६२,६०१	३,२२१	६.०	१३.४	-३
पश्चिमाञ्चल	७३४	४२,०६६	१,५१७	८०१	४८,७५३	३,२१५	३.२	१५.८	८.५
महापर्वतमाञ्चल	३३४	१४,६६६	१,२०७	६५६	१७,५४२	१,०१४	७.३	१६.६	-६.६
सुदूर पश्चिमाञ्चल	५७६	११,६३०	८५३	२६१	१४,०१२	७६४	६.२	१७.५	-१०.६
नेपाल अधिराज्यको सम्म	२,७०६	१,६६,५६४	१२,२०५	२,६६४	१,९८,७२३	१०,८६०	६.४	१७.२	-११.६

माध्यमिक शिक्षा

माध्यमिक शिक्षाको उन्नत व्यवसायिक शिक्षा दिई उत्पादनशिल र उपयोगी नागरिक तयार गर्नु हो । अतः देश विकासको समता माध्यमिक शिक्षाको गहनपूर्ण स्थान छ । जनताको आवश्यकता र मागलाई दृष्टिगत गरी नमहीमा प्रत्येक जिल्लामा एक माध्यमिक विद्यालय स्थापना गर्नुको अतिरिक्त आवश्यक ठाउँमा माध्यमिक विद्यालय स्वीकृत दिई बाध रहेको छ । २०३० मा माध्यमिक विद्यालयको संख्या ९१० थियो भने २०३१ को प्राप्त तथ्यांक अनुसार १०३१ माध्यमिक विद्यालय संख्या पुगेको छ । २०३२ बाट देश माध्यमिक शिक्षा विद्युत्क मद्दत माध्यमिक तहमा पनि यसको अन्तर परी विद्यार्थी संख्या बढेको प्राप्त तथ्यांकबाट थाहा हुन्छ । २०३१ को प्राप्त तथ्यांक अनुसार १,६३४ शिक्षक संख्या पुगेको छ । यो संख्या २०३० को संख्या १,४००% ले बृद्धि भएका देखिन्छ । देशको पूर्वी क्षेत्रलाई दृष्टिगत गरी हेर्दा क्षेत्र क्षेत्रमा कुनै किसिमको विकास भएको छैन (संख्या बढेको क्षेत्रको बाहेक) कुनै क्षेत्रको बाहेक देखिन्छ ।

तालिका नं १५
नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यालय, विद्यार्थी
तथा
शिक्षक विवरण
(२०३० - २०३१)

विभाग	२०३० बाट			२०३१ बाट			२०३०-२०३१को वृद्धि दर		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
पूर्वाञ्चल	२३५	४०,२११	१,२२६	२५४	४०,२२४	१,२९१	११४	२५.१	५.३
मध्यमाञ्चल	२००	४४,१६६	१,०९०	२००	४०,६०६	२,१२५	७.२	१२.४	२०.४
पश्चिमाञ्चल	२४६	२९,०६५	१,२०३	२५३	३५,००२	१,२०६	१०.६	१८.२	०.०
मध्य एशियाञ्चल	६१	६,०४४	१०६	१०६	१२,०१०	१२६	१११.६	२२.०	१६.४
कुल पश्चिमाञ्चल	३२	७,१०२	१०४	००	५,२०२	३२३	२१.२	१५.३	१३.७
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	९१०	१,४०,३३१	४,६०६	१,०३१	१,७०,४०४	५,६३४	१२.३	१०.१	१४.०

नेपाल अधिराज्यको क्षेत्र अनुसारको विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक विवरण २०३९

विकास क्षेत्र	विद्यालय सङ्ख्या				विद्यार्थी संख्या				शिक्षक संख्या				
	प्राथमिक		माध्यमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		
	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत	जम्मा प्रतिशत		
पूर्वाञ्चल	२५६९	२३.५	७२२	२४.४	२४.६	३०८५८४	२४.७	५५५०५	२६.५	६१०६	२४.४	२२६७	२२.६
मध्यमाञ्चल	२६६१	२७.४	७६१	२६.७	३०६	४४५५३७	३०.३	६२६०१	३१.७	६०६०६	३४.७	३११	२१.५
पश्चिमाञ्चल	२०१४	२४.६	६०१	२७.०	२७४	३६०६३४	२६.४	६७७५३	२४.५	३६६६	२६.०	३२१८	२६.७
सगरमाथाञ्चल	१६२३	१४.६	४४६	१२.१	१०३	१५६४२३	१०.६	१७५४२	७.५	१२०१०	७.१	४०४६	२९.५
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०१५	९.३	२६१	६.८	७८	१०११८०	६.६	१४०२९	५.१	६२८२	६.२	७६४	७.१
नेपाल अधिराज्य	१०६१२	१००%	३६६४	१००%	१०३१	१४७४६६८	१००%	१६८७७३	१००%	१३०४०४	१००%	३२२५६	१००%

उच्च शिक्षा

देशको विकास कार्यको निमित्त चाहिने विभिन्न तहको आवश्यक जनशक्ति उपलब्ध गराउने प्रमुख भूमिका उच्च शिक्षाको रहेको छ । उच्च शिक्षामा पर्याप्त योजनाको अभावको विद्यार्थी संख्याको वृद्धिकोणबाट प्रतिस्तीरता देखा परे तापनि प्राविधिक शिक्षामा जून किसिमको उचाहले यसको अभिवृद्धि हुनु पर्ने हो सो अवलम्ब गर्नेमा अर्को राम्रो प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

पछिल्लो योजनाको अवधिमा उच्च शिक्षाका केवल ३०,४५० मात्र विद्यार्थी संख्या रहेकोमा २०२० सालको दश्षर्क अनुसारकी संख्या ६०,२६६ पुग्न गएको देखिन्छ । यो संख्या जि० वि० वि० बाट र बीजि थोलाबाट संचालित दुई क्याम्पसहरूको संख्या हो । तर यस २०२६ सालमा निहरको संख्या ५२०७० मा बीजि थोलाबाट संचालित ३५ वटा क्याम्पसहरूको विद्यार्थी संख्या समावेश गरिएको छैन । यो ५२०७० विद्यार्थी संख्या जि० वि० वि० बाट संचालित जम्मा ६७ वटा क्याम्पसहरूको मात्र हो ।

परिशिष्ट

जनशक्ति तथा तथ्यांक शाखाले नेपालको शैक्षिक तथ्यांक विवरण प्रत्येक वर्ष प्रतिवेदनको रूपमा प्रकाशित गर्दै आएको छ । प्रकाशित प्रतिवेदनहरूमा स्थूल जाने उमेरका बालबालिकाहरूको अनुमानित संख्या पनि समावेश गरिएको हुन्छ । यी अनुमानित बाल बालिकाको संख्या केन्द्रीय तथ्यांक विभागबाट प्राप्त तथ्यांकको आधारमा हिसाब गरि निकाशित ।

२०३८ सालमा प्रकाशित शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदनमा राष्ट्रिय जन गणना (२०३८) को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार हिसाब गरेर ६ देखि १० वर्ष, ११ र १२ वर्ष, र त्यस्तै १३ देखि १५ वर्ष उमेरका बाल बालिका संख्या प्रस्तुत गरिएको थियो ।

२०३९ सालको शैक्षिक तथ्यांक प्रतिवेदन प्रकाशनको दलले राष्ट्रिय जन गणना (२०३८) को वास्तविक यथार्थ विवरण र जन संख्याको आधारमा प्रक्षेपण गरिएको उमेर बाट तथ्यांक समेत प्राप्त हुन आएकोले सोही यथार्थ विवरणको आधारमा हिसाबगरी ६ देखि १० वर्ष, ११ र १२ र त्यस्तै १३ देखि १५ वर्ष उमेरका बालबालिकाहरूका अनुमानित संख्या हिसाबगरी प्रस्तुत गरिएको हुँदा २०३८ साव र २०३९ सालका शैक्षिक प्रतिवेदनहरूमा प्रस्तुत जन संख्या सम्बन्धि कुरोमा केही फरक पर्ने आएको छ ।

राष्ट्रिय जन गणना (२०३८) को प्रकाशित प्रारम्भिक नतिजा र यथार्थ विवरण (FINAL REPORT) मा तल लेखिए बने थिम फरक भएको छ ।

विवरण	प्रारम्भिक नतिजा अनुसारको जनसंख्या विवरण	यथार्थ नतिजा अनुसारको जनसंख्या विवरण
नेपाल अधिराज्यको कुल जनसंख्या	<p>१,५०,२०,४५१</p> <p>नर - ७५,९९०४६</p> <p>नारी - ७४,२१,४०५</p>	<p>१,५०,२२,०३९</p> <p>नर - ७६,९५,३२६</p> <p>नारी ७३,२७,७१३</p>

६ देखि १० वर्ष कूल उमेरका जनसंख्या	२१,२१,६६५ बालक - १०,२३,३०६ बालिका - १०,९८,३५९	२१,१६,४६८ बालक - १०,६१,५४६ बालिका - १०,५४,९२२
११ र १२ वर्ष कूल उमेरका जनसंख्या	३,४०,२०४ केटा - २,५६,५२४ केटी - ८४,६८०	३,५४,५५६ केटा - २,७१,१२० केटी - ८३,४३६
१३ देखि १५ वर्ष कूल उमेरका जनसंख्या	१०,१५,१५० केटा - ४,२४,५५२ केटी - ५,९०,५९८	९,५७,१५४ केटा - ४,५७,६३० केटी - ५,००,५२४

जन संख्या विश्वरममा वसती फरक पर्ने आएकोले पाठक वर्गमा जानकारी दिनुका साथै २०३८ सालको जनसंख्या प्रतिवेदनमा जनसंख्याको तुल्यर २.७ प्रतिशतले, २०३६ सालको प्रतिवेदनमा २.६६ प्रतिशतले हिसान गरी राखेको व्यहोरा समेत पाठक वर्गमा जानकारीका लागि यो बुई शब्द परिशिष्टाङ्कमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अस्तु

-०-

